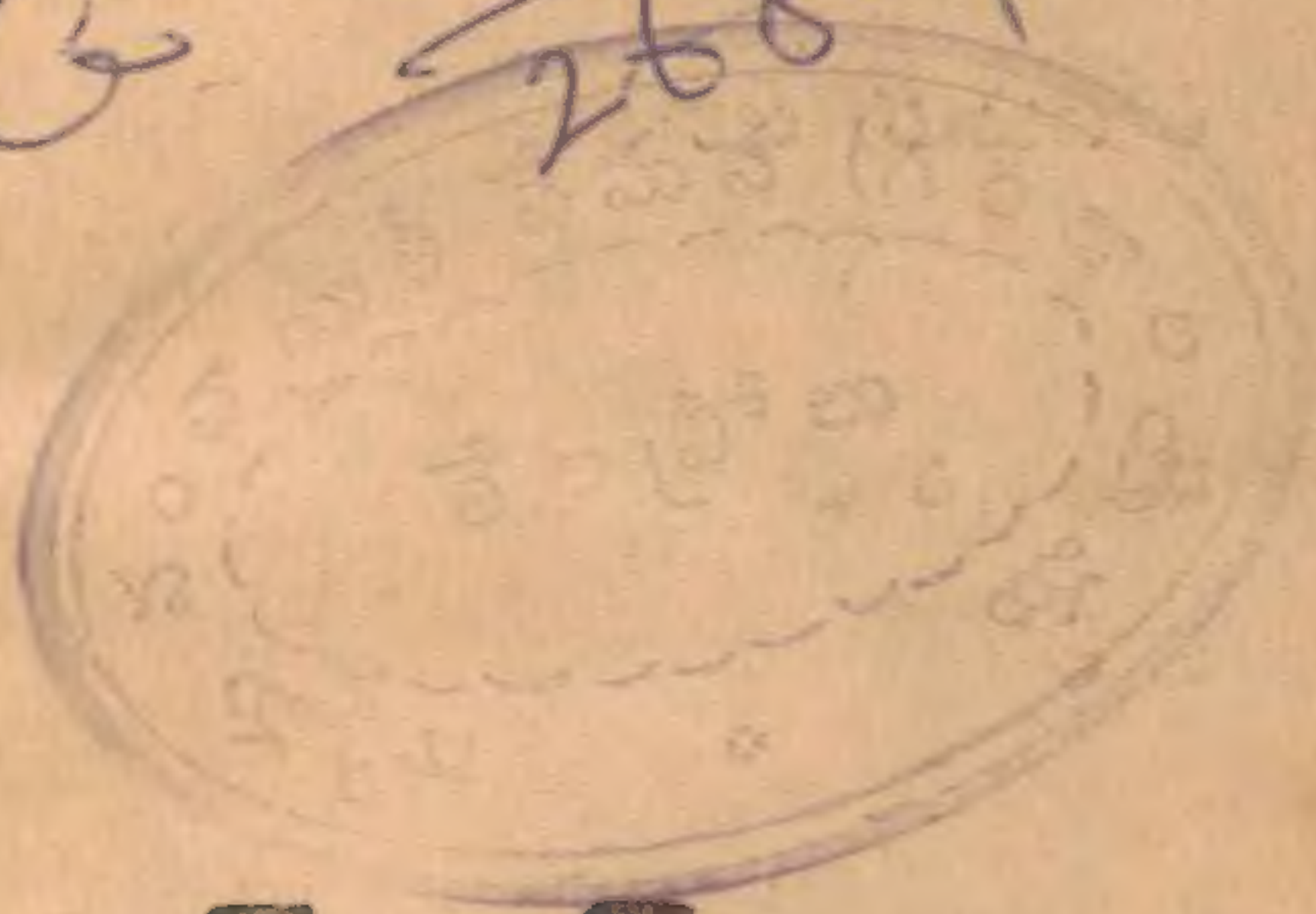

నవలాస్యం

రా 6123
2687

లవ్ బర్న్

హోటకూర ఆశాలత

7

ఫిబ్రవరి 1979

నవలానుబంధం

లవ్ బర్డ్స్

తోటకూర ఆశాలత

ముఖచిత్రం :

బాలి

ముద్రణ :

శ్రీ గాయత్రీ ప్రెస్, విజయవాడ-11

శ్రీ

ప్రకటించి
మోసపత్రిక

సీతారామపురం

విజయవాడ-520 004

పూర్వాసంధ్యా సమయంలో వికసించే పద్మం పర
సంధ్యవేళ మూడుచుకుపోతుంది. ప్రొద్దుతిరుగుడు
పువ్వు సూర్యుడిపై పే దృష్టిసారించి తలత్రిప్పుతుంది.
ఎందువల్ల? అంటే 'ప్రకృతి సహజం' అని చెప్పాలి.
అలాగే పురుషుని సాంగత్యములో స్త్రీ, స్త్రీ సాంగత్య
ములో పురుషుడు ప్రభావితం కావడం జరుగుతుంది.
అది మానవనై జం. కాలం మనిషి స్వరూపములోనే
కాదు, అభిరుచుల్లోను - అనుభూతుల్లోను, గణనీయ
మైన మార్పుల్ని తెస్తుంది. వయసు తొందరపెట్టు
న్నప్పుడు చేనే చిలిపి చేష్టలు, పొందే వింత అను
భూతులు భావజలధిలో పగడాల్లా మిగిలిపోతాయి.

లుంగీ ధరించి పేకాటలో మునిగిపోయి ఉన్నవార్ని
 చూస్తే విద్యార్థులు అని ఎవరూ అనుకోరు. కాని వారు
 విద్యార్థులే. అంటించివున్న సినీతార అర్ధనగ్న ఛాట్‌లు,
 అల్మోరాలో ఉన్న పుస్తకాలు అది క్లబ్ కాదని, స్టూడెంట్సు
 గదని చెప్పక చెబుతున్నాయి, ఆరోజు అదివారం కావడం
 వల్ల - అదీ కాలేజీ తెరచి రెండువారాలే కావడంవల్ల పుస్తకాలు
 మర్చిపోయారు. పేకాటలో మునిగిపోయారు. ఉదయం
 పనిమనిషి ప్లాస్కుతో తెచ్చిన కాఫీ ఏడుగంటల వేళ
 బెడ్ కాఫీగా పేవించి పేకాట అనే పుణ్య కార్యక్రమంలో
 మునిగిపోయారు. ప్రక్కవాడు పేకముక్కలు చూస్తే సహించడుగాని,
 పెటెలోని సిగరెట్ చొరవగా తీసుకున్న మాటాడంలేదు.
 చేతిలో సిగరెట్ అందుకొని ఒకటి అరా పఫ్ లాగినా
 పట్టించుకోవటములేదు. ఎన్ని డ్రాప్ లిచ్చాను ఎన్ని
 కౌంట్ లిచ్చాను అని మాత్రమే లెట్టు జూసుకుంటున్నారు
 గాని టైమ్ సంగతి మర్చిపోయారు. చేతికుండవలసిన గడి
 యారాలు వారిని దీస్టర్బ చేయడం ఇష్టంలేక కాట్‌లు అల్మోరాలో
 జోగుతున్నాయి.

ఆట జోరుగా సాగుతుంది. ద్వారానికి ఎదురుగా కూర్చున్న
 పేకాటపులి, “అమ్మ ఒకజోకర్ రావే... నీ పేరు చెప్పుకొని
 రాత్రికి బీరు పార్టీ చేసుకుంటాను” అంటూ ముక్కల్లోకి
 చెయ్యి పెట్టాడు. కాని ఎత్తిన ముక్కను పారెయ్యనూ
 పారెయ్యనూ బుల్లోకి వెళ్ళక పోవడంతో “ఏమిటానన...
 త్వరగా మిక్కియక” అంటూ విసుక్కుంటున్న ప్రక్క
 నున్న ఏ కి. దృష్టి ద్వారంవైపు నిలిచుండటం గమనించి
 ద్వారం వైపు దృష్టి సారించాడు అంతా. తెరచిన నోటిని
 మూయడమే మర్చిపోయాడు. వారిద్దరూ అలా నోట మాట
 రాక ద్వారంవైపే గుడ్లప్పగించి చూస్తూండటంతో ... గత

వారు కూడా అప్రయత్నంగా అటువైపు చూశారు. చిత్తరు
వలా మారిపోయారు.

లయోలా కాలేజీలో మూడవ సంవత్సరం డిగ్రీ
కోర్సు చదువుతున్న వారంతా అలా వివ్వేరపోయి చూడ
టానికి కారణం - గుమ్మంలో నిల్చున్న వ్యక్తే! అతడు
ప్రిన్సిపాల్ ఫాదర్ తెక్మరె కాదు; బోటనీ డిపార్ట్ మెంట్
హెడ్ భగత్ సింగ్ అంతకన్నా కాదు. పోత పోసిన కంచు
విగ్రహంలా నలగా, కుదేసిన గోతంలా బొదుగా, పొట్టిగా
వున్న ఆ వ్యక్తి పేరు వెంకటపతి. కీర్తు చెప్పలు ధరిం
చిన అతడు కొత్తపంచె కాసెపోసి కట్టాడు. అతడి భుజంపై
ఒక పాత బ్రంకు పెట్టివుంది.

విస్మయంగా చూస్తున్న వారిలో ముందుగా తేరు
కున్నది కీ - సదరు గది అధిపతి - మధు. "ఒరేయ్ పతి!
ఏమిటా ఈ అవతారం" అంటూ జారిపోతున్న యంగీని
ఎగగటుకుంటూ వెంకటపతిని సమీపించాడు మధు.

"బావా," అంటూ ముఖాన్ని చేటంత చేసుకుని
"లయోలా కాలేజీతో సీటోచ్చిందని లెటరు వ్రాశావుగా."

అన
"మనకార్యం చేశావువే. ముందా పెట్టించి లోప
లికిగా" అంటూ తిరుగుముఖం పట్టాడు మధు.

చిన్నబోయిన వదనంతో అనుసరించాడు వెంకట
పతి. భుజా మీదకు పడుతున్న జుట్టుతో, చిన్నసైజు
గున్న శరీరంతో శోభిల్లుతున్న వెంకటపతిని చూసి "ఎక్క
డిదిరా బాబూ ఈ స్పెసియల్ కాపీ" అన్నట్టుగా కొశ్చను
మాగ్గు ముఖం వేసుకుని చూస్తున్న మిత్ర బృందాన్నుద్దే
శించి. "వీడు వెంకటపతి అని చూ వూరే! తెను క్లాసు
పాసయ్యాడు. మన కాలేజీలో "బై పిసి! సీటోచ్చింది" అని
పరిమయం చేశాడు మధు.

తన గురించే చెబుతుంటే ఏం చేయాలో తోచక వెకిలి నవ్వాకటి నవ్వాడు వెంకటపతి.

అంతలో ఏదో గుర్తొచ్చిన వాడిలా, “అవునూ నిన్ను పోయిన సోమవారం నాడే రమ్మని లెటరు వ్రాస్తే ఈ వేళ దిగావేమిటి” సిగరెట్ అందుకుంటూ అడిగాడు మధు.

“నీ ఉత్తరం సోమవారం నాడే అందింది గూడెంలో, వాడు మంగళవారంనాడు గాని చెప్పలివ్వలేదు”

“బ్రదర్ ఒకరోజు ఆలస్యమయినా కుట్టిస్తే కుట్టిం చావు గాని, బ్రహ్మాండమైన చెప్పలు కుట్టింపావు. రెండు సంవత్సరాల వరకు అరగవు” అని అంటున్న వ్యక్తి మాటలు వినగానే ఆనందంతో వెంకటపతి చాలి ఉప్పొంగింది “ఊర్కోరా” అని పేహితుడ్ని మందలించి, “మరయితే వెంటనే రాకపోయావా : హాసల్ సీటు దొరుకు తుందో లేదో...” స్వగతంగా అనుకున్నట్టే అనుకొని బయటకు అన్నాడు మధు.

“నేను వెళ్తానన్నాను కాని బుధవారంనాడు పుల్లెనా పుట్టింటినుంచి బయల్దేరదట : ఇహ గురువారం అషమి. అషమి నాడు ఏ పని చేసినా కష్టాలు తప్పవంట!! నవమి శుక్రవారం మంచిది కాదని బామ్మవడింది. అందుకే ఈవేళ బయలుదేరి వచ్చాను,” “ఋ...వీక్నీలాగే వదిలే ఇంకా ఏం వాగుతాడో” అనుకొని, అల్మెరాలో వున్న గడియారం చూసి “అరె...అప్పుడే ఒకటిన్నర అయిందిరా పాపం మెస్ ముసలమ్మ మనకోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటుంది. భోజనానికి వెళ్ళాం, లేవండిరా” అంటూ సమాధానం కోసమేనా ఎదురుచూడకుండా టూత్ బ్రష్ మీద పేపువేసుకొని టవల్ చేతబట్టుకొని బాత్రూమ్ వైపు నడిచాడు మధు.

ఇహ మిగతావారు కూడ. తప్పదన్నట్టుగా లేచి ప్రక్క నున్న తమ గదుల వైపు కదిలారు.

కారేజీకి వస్తే మధ్యాహ్నం కూడ ముఖం కడుక్కో-
వారికాబోలు. అనుకున్న వెంకటపతి, బాత్రూమ్ నుంచి
తిరిగివచ్చిన మధుని అదేప్రశ్న అడిగాడు.

“ఛా వెధవా, నోర్మ్యు. అయినా ఈ పంచెకట్టు
ఏమిటి? నీ ఆవతారం ఏముట్రా” అడిగాడు.

“తొలిసారిగా కారేజీకి వస్తున్నాను కదా, అందుకని
తాతయ్య పంచెలుపెట్టి కట్ట బెట్టింది బామ్మ.”

“నీ జుట్టు—నీ పంచె బాగుందిగాని, ముందా పంచె
మార్పు భోజనానికి వెళ్దాం” అన్నాడు మధు.

మారు మాట్లాడకుండా పంట్లాం మార్చుకున్నాడు.

భోజనానికి వెళ్ళడానికి మధు గదికి వచ్చిన మిత్ర
బృందానికి వెంకటపతి ధరించిన, పాంటును చూడగానే అది
ఫెజమానా? లేక ఫంట్లామా అన్న అనుమానం కలిగింది.
కారణం — అది క్రింద ఎంత పెడులుగా ఉన్నదో పైనా
అంతే వుంది

చివరకు ఏదై తేనేం, లోట లోటా పాంటం వూపు
కుంటూ కాలి చెప్పులు ‘కిక్రు’ మని వింత శబ్దం చేస్తుండగా
భోజనం చేయడానికి వారితో పాటు మెస్కి బయలుదేరాడు
వెంకటపతి. భోజనాలు పూర్తిచేసి తిరిగి సిటింగ్ వేయవలసి
వుంది. కాని అందుకు భిన్నంగా మధు డ్రస్ చేసుకోవటం
గమనించి, “నీవు సిటింగ్ వేయడంలేదా” అనడిగాడు ఒక
మిత్రుడు.

“లేదుగా ముందు వెంకటపతికి హాస్టల్ సీటు
చూడాలి”

“కారేజీ అడ్మిషన్ పూర్తికానిదే హాస్టల్ సీటెలా
ఇస్తారురా?” మరొక మిత్రుడు అడిగాడు.

“లాస్ ఇయర్ డిగ్రీ సూడెంట్సువి అయి వుండి
ఫాదర్ ఆరికొలన్ వి ఆమాత్రం కన్విన్స్ చేయలేమా?”

అని చివరిక్షణంలో వెళ్ళి పీకలమీద కూర్చోనేకంటే ముందే
మేల్కొనడం మంచిది!! శ్రీ దువ్వకుంటూ అన్నాడు.

“అరకాల్ అంటే పాపం ఆయనకు ఏ యాక్సిడెంటు
లోనో సగంకాలు పోయివుంటుంది” అనుకుంటున్న
వెంకటపతి.

“రారా” అన్న మధుమాటలతో బయలుదేరాడు.

కాలేజీ రోడ్డుపట్టిన మధుని అడిగాడు. “బావా!
అదివారంనాడు కూడ ఆఫీసులు పనిచేస్తాయా” అని.

“కాలేజీ ఆఫీసుపని చేయదుగాని, హాసలు ఆఫీసు
పని చేస్తుంది. హాసల్ సీటు దొరకడం కష్టం అందుకని
ముందుగా వార్డెన్ వికలవటానికి వెళ్తున్నాం ఫాదర్ ని పరి
చయం చేయగానే నమస్కారం చెయ్యి...”

“నేను నీతోపాటే, గదిలో ఉంటా బావా” నసిగాడు.

“దానికి కొంత టైముంది. ఇప్పట్నుంచే డేస్కా
లర్ వి అయితే, అందునా మాతోపాటు వుంటే నీవు ఇంట
ర్మీడియట్ కోర్సు పూర్తి చేయవు.

“నేను తెల్లారగట్ట లేచి చదువుతా బావా!”

“ఎందుకు మా నిద్రలు పాడు చేయటానికి, ఆ
తర్వాత నీవుపాడవటానికా?” అన్నాడు మధు.

అంతలో కాలేజీ మెయిన్ గేటు రావడంతో, ఇదేనా
మన కాలేజీ అనడిగాడు.

“ఓరీడి దుంపతెగ, ఇంకా ఫీజుకూడ కట్టనే కట్ట
లేదు. అప్పుడే మన కాలేజీ అంటున్నాడే” అని స్వగళంగా
అనుకున్నాడు. మధు. రణ భూమిలోకి అడుగు పెడున్న
పార్థుడు తొలిసారిగా భూదేవికి నమస్కరించిస్తే, సింహ
ద్వారంవద్ద వంగి నమస్కరిస్తున్న వెంకటపతిని చూసి ఉలి
క్కివడి, ఆ దృశ్యం ఎవరైనా చూశారేమో నని చుట్టు
కంగారుగా చూసి మరుక్షణం కోడిజుత్తులా వున్న పతి జుల

పాలు పట్టుకుని లేవనెత్తాడు. “ఇలాంటి పిచ్చి వేషాలు వేశా
వంటే ఇరగొట్టి అమ్మమ్మకు పార్శ్విలు చేస్తాను జాగ్రత్త”
అన్నాడు బిక్కచచ్చిపోయిన వెంకటపతి కుక్కిన పేనులా
మధు వెంట నడిచాడు.

కాని. రకరకాల ఆకృతుల్లో వున్న మూడంచుల
భవంతుల్ని చూడగానే పదవక్లాసు వరకు పూరిపాకలో
చదువుకున్న వెంకటపతి హృదయం ఆనందంతో, అంతకు
మించిన భయంతో గుండె దడదడ లాడింది. కాళ్ళుగాలిలో
తేలిపోసాగాయి.

“అయ్యబాబోయ్; ఇంత పెద బిలింగ్ లో చదువు
కున్నానని తెలిస్తే బామ్మ ఎంత సంతోషిస్తుందో” అను
కుంటూ మధుని అనుసరిస్తున్నవాడల్లా, “ఇదే చర్చి” అన్న
మాటలతో తృప్తిపడి చూశాడు.

“చర్చి ఇలావుండేమిటి? చుట్టూ పూల మొక్కలు
చర్చికి రంగు రంగుల అదాలు సంభంలా కట్టిన రాతిగోడ
చివర పెద్దగంట” కళ్ళుపెద్దవిచేసి నమ్మలేనట్లుగా చూస్తూ
అడిగాడు.

“మరి చర్చి అంటే ఎలా వుంటుందనుకున్నావ్?”

“గూడెంలోలా పెంకుటిల్లా అనుకున్నాను”

“గొప్పపని చేశావులే” అని నవ్వి “భారతదేశంలోని
పెద్ద పెద్ద చర్చిల్లో ఇదొకటి—మరోసారి చూడువుగాని
ఫాదర్ దగరికెలాం మొదట” అంటూ ఫాదర్స్ క్వార్టర్స్
వైపు దారి తీశారు.

కొండ. కొండ ప్రక్కన కాలేజి బిల్డింగులకి ఒక
ప్రక్కచర్చి, మరోప్రక్క తోటలు. ఇటువంటిచోట చదువు
కోడానికి ఎంతైనా పెట్టిపుట్టుండాలి అనుకుంటూ నడుస్తున్న
వాడల్లా, తెల్లని గొను ధరించి బవిరి గడ్డంతో చీకేసిన
మామిడిపెంకలాంటి బోడితలతో, ముక్కుమీదకు జారిన

కళ్ళజోడుతో ఆడపిల్లల సెక్రిల్ త్రొక్కుకుంటూ వస్తున్న వ్యక్తిని విభ్రాంతిగా చూస్తుంటి పోయాడు.

“నమస్తే ఫాదర్” అని మధు విష్వేశ్వాదో లేదో సెక్రిల్ తక్కున అగింది. అప్రయత్నంగా “నమస్తే” అంటూ చేతులు జోడించాడు వెంకటపతి.

“ఎవరీ అబ్బాయి” చొరవగా వెంకటపతి బుగ్గ పట్టుకొని, ప్రేమగా కళ్ళద్వార నుంచి చూస్తూ మధుని అడిగాడు.

“మా మేనల్లుడు”

“ఐసీ గుడ్ బాయ్” అని మీ మావయ్యని చూడటానికి వచ్చావా” అడిగాడు.

“నో ఫాదర్... మావాడికి ఇంటర్మీడియట్ లో సీదొచ్చింది. హాస్టల్ సీటుకోసం మీ దగ్గరకే బయలుదేరాం”

“ముందు వారెన్ ని కలవటానికి వెళ్తున్నాం ఫాదర్ ని పరిచయం చెయ్యగానే నమస్కారం చెయ్యి” అన్న మధు మాటలు గుర్తుకొచ్చి “మీరేనా ఫాదర్ అరకోల్... నమస్తే” అంటూ మరోమారు చేతులు జోడించాడు.

“ఓ మైగాడ్ ప్రాణం తీశావుగదరా” అనుకొంటూ తల పట్టుకోబోయి. ఎదురుగా ఫాదర్ వున్నాడన్న సంగతి గుర్తుకు రాగానే ఆ ప్రయత్నం మానుకున్నాడు.

“నా పేరు మీకెలా తెలుసు?” ఒక చేత్తో సెక్రిల్ పట్టుకొని మరో చెయ్యి వెంకటపతి భుజం మీద వేసి హాస్టల్ వైపు దారితీస్తూ అడిగాడు ఫాదర్ అరకోల్ ఒక్క నిమిషం ఆలస్యం చేస్తే ఏం వాగుతావోనని భయపడిన మధు.

“మావాడికి తల్లిదండ్రులేరు బామ్మదగ్గరే పెరిగాడు. ఇన్నాళ్ళకు ఇల్లు ఎవలి వస్తుంటే ‘కుర్రకుంక’ అలనా పాలనా ఎవరు చూస్తారా అని బామ్మ బాధపడుంటే నేనే

మీ విషయం చెప్పాను." అని తడుము కోకుండా చక్కని కథ అలి చెప్పాము.

"ఓ ఐసీ," అని "మీ అమ్మనాన్న, ఎలా చనిపోయారు" లాలనగా అడిగాడు ఫాదర్

"శ్రీరామనవమికి భద్రాచలం పడవలో బయలుదేరారు. పడవ మునిగి మొత్తం దెబ్బమంది చనిపోయారు వారిలో వెంకటపతి తల్లిదండ్రులు వున్నారు."

"ఓ మైగాడ్" అంటూ క్రాస్ చేసుకొని, నీవేం బాధ పడకు బాబూ, ఆ లార్డ్ నిన్ను దయగా చూస్తాడు" అప్యాయంగా తలవిమురుతూ అన్నాడు ఫాదర్ అరకాల్.

కాని వెంకటపతి దృష్టి అంతా ఫాదర్ కాళ్ళమీదే వుంది. 'అరకాల్' అన్నారు. కాని కాళ్ళు రెండూ బాగానే వున్నాయి. బాగానే సైకిల్ త్రొక్కాడు; బాగానే నడుస్తున్నాడు. ఏమైనా రబ్బరు కాలు వేయించుకున్నాడా ఇత్యాది సందేహాలతో సతమతమై పోతున్నాడు వెంకటపతి.

"మిసర్ మధూ...మీవాణ్ణి చూస్తుంటే నీట ఇవ్వాలనేవుంది, కోవి నిన్ను చూస్తే ఇవ్వాలనిపించడంలేదు.

'కారికి మెడకి వేశాడురా' అనుకొని "అదేమిటి ఫాదర్ అంతమాటన్నారు" వినయం ప్రదర్శించాడు.

"నో మధూ ఇంటర్మీడియట్ లో రెండు సంవత్సరాలు నా హాసల్ లో వున్నావు. అప్పుడు ఫాదర్ అంటూ ఎంత విధేయతతో వుండేవాడివి ఇప్పుడెలా వుంటున్నావ్!"

"సార్ ఫాదర్, అప్పుడెలా గౌరవించేవాడో ఇప్పుడు అలాగే గౌరవిస్తున్నాను. కాకపోతే అప్పుడు హాసల్ లో గనుక రోజూ కనిపించే వాణ్ణి. ఇప్పుడు దే స్కూల్ లో అయ్యాను. మిమ్మల్ని డిస్టర్బ్ చేయడం అవుతుందేమోనని..."

“సారీ మెడియర్ బోయ్ ... ఇంటర్మీడియట్ లో ఫాదర్ అది తెలియలేదు, ఇది తెలియలేదు అంటూ అడిగి చెప్పిపచుకునేవాడివి. ఇప్పుడు అడుగుతున్నావా? పెగా బోటనీ కాసులో ఫస్ట్ బెంచ్ లో వున్నవాడిని కెమిస్ట్రీ కాసు అనగానే లాస్ట్ బెంచ్ కి పోతున్నావు. ప్రక్కవాళ్ళతో ఆటలు ఆడుతున్నావు. అవన్నీ నేను గమనించడం లేదను కోకు. నీవు ఆరానిక్ కెమిస్ట్రీకి ట్యూషను పెట్టుకున్నావని నాకు తెలుసులే” విషూరంగామాట్లాడాడు ఫాదర్ జిరకాల్.

“క్షమించాలి ఫాదర్, మమ్మల్ని ఏ విధంగానయినా బాధపెట్టినట్లుంటే నన్ను మన్నించు ఫాదర్... రేపట్నుంచి మీరు సరికొత్త మధుని చూస్తారు ఫాదర్” చిలకపలుకులు పలికాడు.

“మ్యూర్”

“మ్యూర్ ఫాదర్... మీకు అభ్యంతరము లేకపోతే నాకు కెమిస్ట్రీలో కొన్ని డౌట్సు వున్నాయి క్లెరిఫై చేస్తారా?”

“ట్యూషను చదువుతున్నావుగా...”

“నో ఫాదర్ మీరు తీసుకున్నంత స్పెషల్ ఇంట రెస్టు వారు తీసుకోరు ఫాదర్” నక్క వినయం ప్రదర్శించాడు. “ఐసీ...” అర్థ నిమిషిత నేత్రాలతో చూస్తూ అన్నాడు.

“ఫాదర్ మావాడి హాస్టల్ విషయం అని ఆర్గ్యూమెంట్ అగిపోయాడు.

“లగేజ్ ఎక్కడ వుంది...”

“ఈ వేళ ఉదయమే వచ్చాడు మీతో చెప్పి తీసు కొద్దామని లగేజ్ నాగదిలోనే వుంచాను.”

“ఆలస్యం దేనికి తీసుకు వచ్చెయ్...”

“కారేజీ ఫీజు రేపు కడతాడు ఫాదర్...”

“ఇటీజ్ ఆల్ రైట్ నీవంటే నాకు ఎఫెక్టు వుంది గాని నీకే నేనంటే రెస్పెక్ట్ లేకుండా పోయింది”

“ఎక్యూజ్ మీ ఫాదర్...” ఇహ ఎక్కువ మాట్లాడటం శ్రేయస్కరం కాదనుకున్నాడు మధు.

“బాబూ నీ పేరేమిటి?” బుజ్జిగిస్తున్నట్లుగా వీపుపై నిమురుతూ అడిగాడు. పులిలాంటి మధు బావ పిల్లిలా ఎలా ఫాదర్ ముందయితే నంగి-నంగి మాట్లాడు తున్నాడో, ఆ ఫాదర్ - తెల్లనిగొనుని క్రిందకు మీదకు ధరించిన ఫాదర్ - ఆ విధంగా అడిగేసరికి రాముని ఎదుట నిలబడిన హనుమంతుడిలా మారి పోయాడు వెంకటపతి.

పేరు చెప్పాడు.

“గుడ్ ఈ హాస్టల్ కొన్ని రూల్స్ వుంటాయి వాటి కనుగుణంగా డిసిప్లైన్ తో మెలగాలి. వెంకటపతి ఈజ్ ఎ గుడ్ బాయ్ అనిపించుకోవాలి.”

“అలాగే సర్” అలవాటు ప్రకారం అనేకాడు.

ఫాదర్ అరకాల్ ముఖం చిన్నబోయింది

‘ఓహో’ అని పళ్ళు పటపట లాడించాడు మధు.

అంతలో ‘ఫాదర్’ అంటూ హాస్టల్ మెస్ వ్యవహారాలు చూసే బ్రదర్ రావడంతో, “ఓ కే ఫాదర్ థ్యాంక్యూ వెరీమచ్ లగేజ్ తీసుకొని వస్తాం” అన్నాడు మధు.

“ఓ. కే అనడంతో తిరుగు ముఖం పట్టారు.

తమ మాటలు ఇహ ఫాదర్ అరకాల్ కి వినిపించవు అని నిర్ధారించుకున్న తర్వాత, “వెంకటపతి! ఒక ముఖ్యమయిన విషయం చెబుతున్నాను గుర్తుంచుకో — లెక్చరర్లని ‘సర్’ అను...కాని తెల్లగొను వేసుకున్న వాళ్ళని మాత్రం పొరపాటున కూడా ‘సర్’ అనకు తెల్లగొనుమీద నడుముకి తెల్ల రిబ్బనులాంటిది కట్టుకునుంటే ‘ఫాదర్’ అను. లేక పోతే బ్రదర్ అను. ఫాదర్ని పట్టుకొని ‘సర్’ అన్నా లెక్చరర్లని ‘ఫాదర్’ అన్నా వాళ్ళకి కోపం వస్తుంది.

జాగ్రత్త “అరనునికి గీతోపదేశం చేసిన కృష్ణునిలా ఉపదేశించాడు.”

“అలాగే” అని తన మనస్సుని దొలుస్తున్న ప్రశ్న-
“అరకాల్ అన్నావు కాని ఆయన కాళ్ళు రెండూ నవ్వం
గానే వున్నాయ్” అని అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నకి నవ్వకుండా వుండలేకపోయాడు. చివ
రకు అతి కష్టం మీద నవ్వావుకొని. “అరకాల్ మాత్రమే
కాదు ఇంచ్కాల్, కడవిల్, తిక్మూరి ఇత్యాది పేరు గల
వారు వున్నారు. అరకాల్, ఇంచ్కాల్ అంటే సగంకాలు.
అంగుళం కాలు వుంటాయని. కడవిల్ అంటే కొడవలి
చేతబట్టుకొని తిరుగుతాడని, తిక్మూరి అంటేతిక్కతిక్కగా
ప్రవర్తనాదని అనుకోకు నీ పేరు చివర ‘పతి’ వుంది.
పతి అంటే భర్త. నీవెవరిభర్తవి?” అవడిగాడు. ఆప్రశ్నకి
సిగ్గు మొగ్గయి మెలికలు తిరిగి పోయాడు వెంకటపతి.

“అవన్నీ కేవలం పేర్లు మాత్రమే! వాటి వెనుక
అర్థాలు వెతక్కు అని చెప్పాడు. చివరకు ఒక రిజ్జ
మాట్లాడి వెంకటపతి సామాను తీసికొచ్చి హాస్టల్లో
చేర్చించాడు.

సామానంతా గదిలో పెట్టించి, “వెంకటపతి! ఈ
హాస్టల్లో మూడొందల మంది విద్యార్థులు వుంటారు.
పంచెకట్టి వీచ్చి వీచ్చి వేషాలేయకు. కావలిస్తే ఆ పంచెను
రెండుమడతలుగా వేసి యంగీగా కట్టుకో. ఈ రాత్రికి ఎలా
గోలా కాలం గడుపు. రేపు టాయ్లెట్ సామాను, పాసిక్
బకెట్, మగ్, రోప్ ఎంపోరియమ్లో కొనిపెడతాను.
స్టేషనరీ కూడా అక్కడే దొరుకుతుంది” అన్నాడు మధు.

“వద్దు బావా, అన్నీవున్నాయి” అంటూ బ్రంకుపెట్టి
లోంచి చెక్క అద్దం, దంతపు దువ్వెన, ఇత్తడి చెంబు
ఇత్యాదులు తీశాడు.

అన్నీ బయటకు తీయకు. రేపు నేనువచ్చి అన్నీ
సరుతాను. ఈ రాత్రికి మెస్ బెల్ మ్రోగినప్పుడు భోజనానికి
వెళ్ళి జాగ్రత్త అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు మధు.

అవిధంగా హనుమంతుడు లంకానగర ప్రవేశం
చేసినట్లు వెంకటపతి లయాలా కాలేజీ హాస్టల్ ప్రవేశం
చేశాడు వెంకటపతిని హాస్టల్ లో చేర్పించి వచ్చిన మధుని
అడిగారు మిత్రులు, “బొంబాయి బాబుని అప్పుడే తరిమే
శావ్ ఏమిటా” అని

“ఇప్పటికే పేకాడటం చూసాడు ఈ రాత్రికి బీరు
సీసాల వ్యవహారం గూడా చూశాడంటే ‘టాంటాం’ చేస్తాడు
అందుకని జాగ్రత్త పడ్డాను.”

“మొత్తానికి వెన్నుండలా నిలువెంతవున్నాడో అద్ద
మంత వున్నాడు. చూడముచ్చటగా” చమత్కరించాడు
ఒక మిత్రుడు.

“మావాడు పొత్తిళ్ళలో బిడ్డగా ఉండగానే అమ్మా-
నాన్న పోయారు. అందుకని వాళ్ళ అమ్మమ్మ అల్లారు
ముద్దుగా పెంచింది.”

“అదదీ సంగతి. వెన్నతో చేసిన సున్నండల్ని
పెట్టెలో చూడగానే నాకా అనుమానం వచ్చింది.” మరొక
మిత్రుని ఉవాచ.

“షంట్లాం చూపే బి. సి నాటి మోడల్ లావుంది. జాతు
చూడబోతే హిప్పీ క్రౌప్ లా పెంచేశాడు. అదేంటి గురూ”
ధర్మ సందేహం వెలిబుచ్చాడు మరొక మిత్రుడు.

పదవ తరగతి పాపె తే జుట్టు ఇస్తానని మొక్కు
కున్నాడట రిజర్స్ వచ్చిన నాటినుంచి పెంచడం ప్రారం
భించాడట ?”

అ గదిలో ఒక్కసారిగా నవ్వుల జల్లు వెల్లివిరిసింది.

*

*

*

భోజనాలు పూర్తయ్యాయి. స్పీకరునుంచి అంగ్లంలో పాటలు ప్రారంభమయ్యాయి. ముగురు నలుగురుచొప్పున ఎవరికి వారు గుంపులు గుంపులుగా చేరి ఏవేవో మాట్లాడుకుంటున్నారు. కాంపస్ మధ్యనున్న మెయూరీ దీపం తెల్లని కాంతిరేఖల్ని విరజిమ్ముతోంది. గార్డెన్ లో విరబూసిన రకరకాల మొక్కల పూలగుత్తులు సొరభాల్ని నలుదిక్కులకు వ్యాపింపజేస్తున్నాయి.

ఎవరితోనూ కలవలేక, ఎవరితో ఏం మాటాడాలో తెలియక బిక్కు బిక్కుమంటూ తోక తెగిన తోకచుక్కలా మిగిలిపోయాడు వెంకటవతి. ఆ వాతావరణంలో తిరగటానికి ఒక ప్రక్క భయం. ఇటువంటి ప్రదేశములోకి అడుగు పెట్టగలిగినందులకు మరో ప్రక్క ఆనందం హృదయాన్ని అక్రమించగా ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతూ ఒంటరిగా ఇసుకలో కూర్చుండిపోయాడు. దృష్టిని నలువైపులా సారించాడు. కోడిగుడ్డు ఆకారంలో వున్న ఆ హాస్టలులోని గదులన్నీ విద్యుద్దీపాలతో వెలిగిపోతున్నాయి.

‘అబ్బి’ ఇటువంటి వాతావరణంలో చదువుకోవడానికి ఎంతో అదృష్టముండాలి. అనుకున్నవాడికి హఠాతుగా “బామ్మ” గుర్తుకొచ్చింది. రోజూ మీగడ చేసి అన్నం ముద్దలు కలిపి నీకు పెద్దేగాని నాకు కడుపు నిండినట్టుండదురా అనేది. ఏం చేస్తుందో ఏమో అనుకున్నాడు.

బామ్మ గుర్తుకురాగానే అప్రమత్తంగా కనుకొలుకులో నీరు నిలిచింది. ఇంటి తాలూకు జాపకాలలో మునిగిపోయాడు. ఆ జాపకాలలోనే ఎంతసేపు వున్నాడోగాని హాస్టల్ బెల్ వినిపించడంతో మెల్లగా లేచి గదివైపు నడిచాడు.

కాని ఏంచేయాలో తోచక పెట్టెలోని దిండు, దుప్పటి తీసి మంచంమీద పరుచుకొని పడుకున్నాడు. అప్పుడుగాని

గురుకురాలేదు, తాను “కా తపంచె నలిగిపోతుంది” అనుకుంటూ పెటెలోనున్న నిక్కరు తీసి తొడుక్కుని, పంచె తీసి జాగ్రత్తగా మడతపెట్టాడు. తలుపు లోపల గదియ పెట్టి వచ్చి మంచంమీద పడుకున్నాడు. చిన్న సైజుగున్న శరీరంమీద పడేసరికి మంచం ‘కీ’ అంటూ మొత్తుకుంది. ‘ఈ కా లీని భరించడం నా వంతుకాదు’ అన్నట్లుగా నవారు పట్టిలు రెండు మూడు ‘పటపట’ అంటూ తెగిపోయాయి.

‘ఊహా!’ అంటూ అయిష్టంగా లేచి, దిండు, దుప్పటి నేలమీద పరుచుకొని వెల్లికిలా పడుకున్నాడు.

అలా పడుకున్న వెంకటపతి కళ్ళమీదకు నిద్ర తొంగి చూడలేదుగాని, హాస్టల్ బెడ్ మాత్రం మోగింది.

“ఏమిటో ఈ బెడ్స్! మాటమాటికీ మోగుతుంటాయి” అనుకుంటున్నవాడలా తనకు కొది కొదిగా చెమట పడున్నట్టు గ్రహించాడు. వెంటనే లేచి షర్ట్ విడిచి పడుకున్నాడు.

చీకటితెరల్ని సారద్రోలటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి వరండాలో అక్కడక్కడ వున్న విద్యుద్దీపాలు అంతటా విశ్శబ్దం తాండవిస్తోంది. ఆ సమయంలో బాత్రూమ్స్ దగ్గర ఆవేశ విడిచిన దుస్తులకి సోప్ పెడుతున్న వ్యక్తి వింతశబ్దం వినరావడంతో ఆగాడు. ఆ శబ్దం దగ్గరకావడంతో, అందో శనగా, ఆశ్చర్యంగా చెవులు రిక్కిరించి ఆ శబ్దం వినవస్తున్నవైపు దృష్టి సారించాడు.

పోతపోసిన కాంస్యవిగ్రహంలా నలగా, వినాయక చవితినాటి వినాయకుని బొజ్జవంటి బొజ్జతో తుమ్మమొద్దు మొదలు వంటి తొడలతో మల్లయోధుడిలా చిన్నలాగు దరించి, మెడపై పడుతున్న నల్లని జుట్టుతో వింతశబ్దం చేసుకుంటూ వచ్చిన ఆ వింత ఆకారాన్ని చూడగానే.

“అమ్మోదయ్యం” అని గావుకేకపెట్టి బిళ్ళబీటుగా విరుచు
కొని పడిపోయాడు బట్టలకి స్టోప్ పెడుతున్న ఆ వ్యక్తి.

ఈ హఠాత్సరిమాటానికి భయపడిన ఆ వింత ఆకా
రం యజమాని-వెంకటపతి ఒక్క ఉదుటున గదివైపు
పరిగెత్తాడు. తలుపులోపల గడయపెట్టి నేలమీద పరచిన
దుప్పటి తీసికొని నిండా కప్పుకొని ఆ కటిక నేలమీదే
పడుకున్నాడు. ఇహ ఆ తర్వాత బయట ఏం జరిగింది
అన్నది తెలుసుకునే సాహసం చేయలేదు; అసలతను ఎందు
కలా అరిచాడో వెంకటపతికే బోధపడలేదు.

అసలేం జరిగిందంటే—

చొక్కావిడిచి కేవలంనిక్కరుతో పడుకున్న వెంకట
పతి కళ్ళ మీద కునుకు రాలేదు. ఉక్కపోత ఉవృతం
కావడంతో, మెల్లగా తలుపుతీసి తలబయటకు పెట్టిచూశాడు.
అప్పటి వరకు దేదీప్యమానంగా వెలిగిన గదులు అధిక
శాతం చీకటి మాటున దాక్కున్నాయి.

‘అంతా పడుకున్నట్టున్నారు’ అనుకుంటూ వండా
లోకి వచ్చిన వెంకటపతి బొజ్జిని వాయుతరంగం ఒకిటి
గాఢంగా కౌగిలించుకుంది.

‘అబ్బ ఎంతహాయిగా వుంది’ అని అనుకుంటూ
స్తంభానికి చేరిగిలబడి నిల్చున్న వెంకటపతిలో ఒక చిలిపి
ఆలోచన చోటుచేసుకుంది. హాస్టలంతా ఒకనారి తిరిగివస్తే
బాగుణ్ణు అని వెంటనే బయలుదేరాడు.

ఆ విధంగా అతడిచేత గావుకేక పెటించి ఏమీ
తెలియని వాడిలా తలనిండా దుప్పటి కప్పుకొని పడుకున్న
వెంకటపతి అలాగేనిద్రలోకి జారిపోయాడు. తిరిగి అనిద్ర
నుంచి మేల్కొన్న వెంకటపతి ప్రకృతిలో చీకటికి వెలు
గుకి జరుపుతున్న సమరాన్ని చూసి “తెల్లవారుతోంది
కాబోలు” అనుకుంటూ లేచాడు. రాత్రి జరిగిన సంఘటన.

గురుక రావడంతో 'అతనేమయ్యాదో, అసలేం జరిగిందో' అనుకుంటూ ఎందుకైనా మంచిదనుకొని నిక్కరు విడిచి యంగీ చొక్కా ధరించాడు.

పెట్టిలో వున్న ఇత్తడి చెంబు తీసికొని పంపు దగర వింపుకొని అలవాటు ప్రకారం బయలుదేరాడు. తమ ఊళ్ళో అయితే ఉదయాన్నే లేచి ఊరవతల వున్న పొదల్లోకి వెళ్ళే వాడు. ఇక్కడ ఎక్కడికి వెళ్ళాలి? అని చూశాడు.

రాజాచారి కోటలాఉంది. హాస్టల్ కోట సింహ ద్వారంలా వున్న హాస్టల్ గేటు ఇంకా తెరిచబడలేదు 'ఏం చేయాలి, ఎక్కడికి వెళ్ళాలి' అని ఆలోచిస్తున్న వెంకటపతి

"అరె ఇంత ఎత్తు వూలతోటని ఎదురుగా పెట్టుకొని ఎందుకింతగా తల బద్దలుకొట్టు కుంటున్నాను. అనుకొని గార్డెన్ లోకి నడిచాడు.

"ఏపుగా పెరిగిన మొక్క ఎక్కడుందా" అని చూడ. సాగాడు అంతలో గేటుతెరవటానికి మెస్ వైపునుంచి వస్తున్న ఆటెండర్, చెంబు చేతపట్టుకొని, నిల్చునున్న వెంకటపతి వాలకాన్ని చూసి అనుమానించాడు.

"ఏమిటండి వెతుకు తున్నారు" అంటూ వెంకట పతిని సమీపించాడు.

"ఏం వెదకటం లేదుగాని, నువ్వెళ్ళు"

"చెంబు చేతపట్టుకున్నారు. బాత్రూమ్స్ ఆ వైపున ఉన్నాయి."

"మా ఊళ్ళో నాకు మొక్కల మధ్యకే వెళ్ళడం అలవాటు" అని "నీవు తొందరగాపో" కనురు కున్నాడు.

"అయ్యబాబోయ్, కొంప ముంచేసేవాడివే రెండడుగులు ఆలస్యమయితే" అని "ఇది గార్డెన్" అన్నాడు.

"నాకు తెల్సుగాని. ముందు నీవు పోతావా పోవా"

“ఇక్కడ మీరేదో ఘనకార్యము చేసేలా వున్నారు. నేనుపోతే. ముందు మీరు ఇక్కడ్నుంచి పోతారా పోరా” అంటూ రెండు చేతులతోను వెంకటపతిని వాచేసుకొని బాత్రూమ్స్ వెళ్ళు బలవంతాన లాక్కెళ్ళి ఒక బాత్ రూమ్ లోకి నెట్టి తలుపేళాడు.

ఆ విధంగా వెంకటపతి హాస్టల్ జీవితంలోని తొలి రోజు తెలివారింది. సరిగా తొమ్మిదిగంటలకు మధు వచ్చాడు కాలేజీ ఫీజు చెల్లించడానికి ఆ రోజే ఆఖరిరోజు కావడంతో ముందాపని పూర్తి చేశాడు. ఎంపోరియమ్ లో రూమ్ లోకి కావలసిన సామానంతా కొని వెంకటపతిని హాస్టల్ కి పంపి క్లాసుకెళ్ళి పోయాడు. సామాను గదిలో సర్దుతుంటున్న వెంకటపతి “మిమ్మల్ని వార్డెన్ గారు పిలుస్తున్నారు” అంటూ అటెండరు రావడంతో హాడలిపోయాడు.

“ఉదయం చెంబు తీసుకొని పూలమొక్కల్లోకి వెళ్ళానని వాడుగాని చెప్పలేదుకదా” అనుకుంటూ అతర్ని అనుసరిస్తున్న వాడికి రాత్రిజరిగిన సంఘటన గుర్తు కొచ్చింది.

“ఛీ, హాస్టల్ లోకి అడుగుపెట్టి అంతా ఇరవై నాలుగు గంటలు కాలేదు అప్పుడే ఉద్వాసన చెప్పించేలా వున్నారు” అని స్వగతంగా అనుకుంటూ వార్డెన్ గదిలోకి అడుగు పెట్టాడు.

“మిస్టర్ వెంకటపతి : ఇతనిపేరు లక్ష్మణరావు నీ రూములో వుండబోయే రెండవ వ్యక్తి ఇతనే. మీరిద్దరూ అన్నదమ్ములకన్నా మిన్నగా ఎంతో సన్నిహితంగావుండాలి. ఒకరి అవసరానికి మరొకరు ఆదుకోవాలి” అంటూ ఏదో చెప్పుకుపోతున్నాడు. ఫాదర్ అరకాల్. కాని వారిద్దరిలో ఏ ఒక్కరూ ఫాదర్ మాటలు వినడంలేదు.

పొటిగా, సన్నగా, బోడిగుండుతో వున్న లక్ష్మణ్ అని చెప్పబడుతున్న ఆ వ్యక్తిని చూస్తూ, "వీడు నిజంగా టెన్ క్లాసు పాసయి వచ్చాడా, లేక ఏ సెవెంత్ క్లాసు పాసై తేనో పోలిపాటున టెన్ క్లాసు పాసయ్యాడని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారా?" అనుకున్నాడు వెంకటపతి.

సరిగా అదేసమయంలో నల్లగా, తుమ్మమొద్దులా, లాజు ఫంట్లాంతో బేబి ఎలిఫెంట్ లో వున్న వెంకటపతిని చూసి, "వీడెవడా బాబు! వీడితో కలిసి వుండటం ఎలా?" అనుకున్నాడు లక్ష్మణరావు.

"ఓ. కె. అర్థమయిందిగదా!" అడిగాడు అరకాల్. ఆయన ఏం చెప్పాడో వినకపోయినా "అర్థమయింది" అన్నట్లుగా ఇదరూ ఒకేసారి తలూపారు.

"వెంకటపతి, లక్ష్మణరావుని నీ గదికి తీసికెళ్ళు" అన్నాడు.

"యస్ సార్" అని, "కాదు ... కాదు ఫాదర్" తడబడ్డాడు వెంకటపతి.

"ఏమిటి వీడు ఇలా తడబడుతున్నాడు" అనుకుంటూ వెంకటపతివైపు చూశాడు లక్ష్మణరావు.

"ఓ - కె... అలవాటయ్యేవరకు ఇంతే వెళ్ళండి" అన్నాడు ఫాదర్.

మారు మాట్లాడకుండా బయటకు నడిచాడు వెంకటపతి, అనుసరించాడు లక్ష్మణరావు. అప్పటికే అచెండరు లక్ష్మణరావు సమానంతా గదిలోపెట్టి వచ్చాడు.

గదిలోకి చేరుకోగానే లొటలొటం పొంట్లం విడిచి పంచెను ఒంగీగా చుట్టుకున్నాడు. ఖచ్చ, ఈ బుద్ధావతారంతో సంవత్సరమంతా గడపాలి కాబోయి అనుకుంటూ, తన సామాను తీసి మరో అలెక్సెందరులో సరుకున్నాడు లక్ష్మణరావు.

“తంతే పుట్టాల్లా కారేణీ అవతల పడతాడు.
ఈ గోళీగొడ్డి వేసుకొచ్చి నా రూమ్ లో పెటారేమిటి ?”

“ఒరేయ్ మీవాడి రోల్ నెంబరు, రూమ్ నెంబరు
ఒకటేరా” అన్న మాటలు వినిపించడంతో రూమ్ మేటు
లిద్దరూ ద్వారంవైపు చూశారు.

మధు, మిత్ర బృందం వరండాలో నిలబడి వున్నారు.

ఆపూట వారికి కెమిష్ట్రీ ప్రాక్టికల్స్, కెమికల్
అనాలిసిస్ ఎక్స్ పెరిమెంట్. కానీ మిక్చరు తయారు
చేయనందున ఆరోజుకి ప్రాక్టికల్స్ కాన్సిల్ అయ్యాయి.

“రా బావా” అంటూ లోవలికి ఆహ్వానించాడు.

“పున్నారావు : వెంకటపతి అని మా మేనల్లుడు
జూనియర్ ఇయరు ఇంటరు బై .పి.సి.జాగ్రత్తగాచూసుకో”
అని, పున్నారావు మీ బ్లాకు లీడరు, మా క్లాస్ మేట్ -
ప్రఫెండు” పరిచయం చేశాడు మధు .

ఏం చేయాలో అర్థంగాక అలాగే కళ్ళవృగించి
చూస్తున్న వెంకటపతివైపు రెండడుగులు వేసి గ్లాడ్ టూ
సి యు” అని బలవంతాన చెయ్యి అందుకొని షేక్ హాండ్
ఇస్తూ, “మొదట గది నాదే, నీకు ఎప్పుడు ఏ పహాయం
కావాలన్నా అడుగు” అన్నాడు.

తలూపాడు.

“వెంకటపతి” అని మీటో మై ప్రఫెండ్ వి.టి.ఎమ్.
మీ మెస్ లీడరు” పరిచయం చేసాడు.

“వెరీ గ్లాడ్, టూ సి యు” అని వెంకటపతికి షేక్
హాండు ఇచ్చి. “ఓ. కె. ఇహ నా గదికి వెళ్ళదామా”
మధు నుద్దేశించి అడిగాడు.

“సీ.యూ.” అని చెప్పి అంతా వి.టి.ఎమ్. గది
వైపు నడిచారు.

కాని మధు మాత్రం మిగిలిపోయాడు. “వెంకట పతి” అని ప్రక్కకు పిలిచాడు.

తాను అంత పేపట్నుంచి వెర్రి వెంగలాయ అనుకుంటున్న వ్యక్తి, వెర్రివాడు కాదని, వాడి వెనుక కొండంత అండవుందని గ్రహించాడు లక్ష్మణరావు.

ఆ క్షణం నుంచి వెంకటపతి అంటే రెస్పెక్టు, వర్రివ్ పెరిగింది.

“ఎవరయినా కొత్తవారు పరిచయం చేయబడి నప్పుడు, తటస్థపడినప్పుడు గ్లాడ్ టు సి యు, అంటూ షేక్ హాండ్ ఇవ్వాలి. నిన్ను పరిచయం చేయడానికి ఎవరూ లేనప్పుడు, నిన్ను నీవే పరిచయం చేసుకోవాలి” అని బోధ చేసి వెళ్ళిపోయాడు మధు.

గదిలోకి అడుగుపెట్టిన వెంకటపతికి ఎదురుగా కుర్చీ మీద కూర్చున్న రూమ్ మేట్ లక్ష్మణరావు అపరిచిత వ్యక్తిలా కనిపించాడు, వెంటనే “హలో లక్ష్మణ్ ! నా పేరు వెంకటపతి. ఈ రూము నందరు నూట పదకొండులో వుంటున్నాను. వెర్రి గ్లాడ్ టు సి యూ” అంటూ షేక్ హాండ్ ఇచ్చాడు.

“లక్ష్మణ్” అని అందంగా ముద్దుగా అడ్రస్ చేస్తూ ఇంగ్లీషులో “గ్లాడ్ టు సి యు” అని అనడంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయి, అంతకుముందే వార్తెన్ పరిచయం చేశాడన్న విషయమే మర్చిపోయి, “వెర్రి గ్లాడ్ టు సి యు వెంకట్” అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

“ఓ... వెంకట్, ఆహా, ఎంత చక్కని పేరు పెట్రావ్! నన్ను పెంచి పెద్దచేసిన బామ్మకూడా ‘ఒరేయ్ పట్టి’ అని పిలిచేదేగాని ఇంత చక్కని పేరుపెట్టి ఎన్నడూ పిలవవేదు.”

“ఎంతయినా నేను నీ ఫ్రెండునిగదా !”

“ఓ వెరీ గ్లాడ్ టు సి యు” మరో మారు షేక్ హాండ్ ఇచ్చాడు వెంకటపతి.

“నా దగ్గర నేతితో చేసిన కజ్జికాయ లున్నాయి తింటావా ?” అడిగారు లక్ష్మణ్.

“నా దగ్గర సున్నుండలు, వెన్నుండలు వున్నాయి. తిను” అంటూ అతడు అడిగిన ప్రశ్నకి సమాధానం ఇవ్వ కుండానే పెట్టెలో వున్న సున్నుండల డబ్బా, వెన్నుండల పీసాబయటకు తీశాడు. ఆవిధంగా తొలిచూజల్లోనే ఒకకంట ఈసడించుకుంటూ, వేరొకకంటితో ఆగర్భశత్రవులా చూసు కున్నవారలా టంకం వేసి ఆతికించినట్టు ఒకటయిపోయారు. అంతలో కొలేజీ బెల్ మ్రోగడం, ఆ తర్వాత ఆయిదు నిమిషాలలో, హాస్టల్ బెల్ మ్రోగడం జరిగింది ఏ బెల్ ఎందుకు ఎప్పుడు మ్రోగుతుందో వారికి ఎట్టా కాలేదు. కాని కొందరు మగ్లు చేతపట్టుకొని డైనింగ్ హాల్ వైపు వెళ్ళడం గమనించిన వెంకటపతి “లక్ష్మణ్ ఇది భోజనం బెల్ అనుకుంటాను. అందరూ డైనింగ్ హాల్ వైపు వెళు తున్నారు” అన్నాడు.

వెంకటపతి అంతటి మనిషి తనని లక్ష్మణ్ అని పిలవడం చాల సంతోషముగాను గర్వకారణంగాను వుంది.

వెంటనే బయటకు వెళ్ళి చూశాడు లక్ష్మణరావు.

నిజమే వెంకట్, మనమూ పెళ్ళామా” అంటూ బాక్సులోని గ్లాసు తీశాడు. కాని వెంకటపతి మాత్రం ఉదయం మధు కొన్న ‘మగ్’ తీసుకొని బయలుదేరాడు.

“ఏమిటి, నీకు గ్లాసు లేదా ? ప్లాస్టిక్ లోటా పట్టు కొని భయలుదేరావ్ ?” అడిగారు లక్ష్మణరావు.

“దీనిని ‘లోటా’ అనకూడదు. ‘మగ్’ అనాలి అందరూ ఈ మగ్లే తీసుకొన్నారు. రేపు నీవుకూడ ఒక ‘మగ్’ కొను.”

“ఎందుకు”: తలుపు గడియపెడూ అడిగాడు.

చెవి దగ్గర వంగి, “ఉదయం కాఫీ ఈమగ్లోనే పోస్తారు. గాసయితే తక్కువ పడుంది. ఈ మగ్గు అయితే ఎక్కువ కాఫీ రాగొచ్చు” అన్నాడు వెంకటపతి.

“అదా సంగతి” అని, “ఎంతైనా సీ బుర్ర గొప్పదే గురూ” అన్నాడు.

తనని అంత కాలానికి, అదీ ఒక కొత్త వ్యక్తి మెచ్చుకునే సరికి, వెంకటపతి ఆనందంతో ఉప్పొంగి పోయాడు.

దాంతో పంట్లాం బటనొకటి ‘ఫట్’ మని తెగి పోయింది.

“దీని దుంపలెగ బటన్ తెగిపోయిందే” అనుకొని మొలత్రాడు పంట్లాంమీద వేసుకొని డైనింగ్ హాల్ వైపు దారితీశాడు వెంకటపతి.

డైనింగ్ హాల్ లో ఒక మూలగా వున్న టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్నారు.

సప్లయర్స్ పచ్చి అరటి ఆకులు పరచి వెళ్ళారు.

అప్పటికీ కొంతమంది వస్తూనే వున్నారు.

అరటి ఆకును నీళ్ళతో కడుగుతున్న వెంకటపతి, హఠాతుగా లడ్డెట్ మోచేతితో పొట్టలో పొడవడంతో త్రుళ్ళిపడి చూశాడు.

“వాడి చెయ్యి చూడు” ఎదుట టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్న వ్యక్తిని చూపించి మెల్లగా అన్నాడు.

అతడి చేతికి ఒక తెల్లని కడియం వుంది.

“ఓను పిచ్చి వెధవ ఆ చక్రం చేతికి వేసుకున్నా దేమిటి? మా ఊళ్ళో నేను అలాంటి చక్రాలిని మేకు కర్రతో తిప్పుతుండేవాణ్ణి” తన గొప్పతనాన్ని చెప్పాడు వెంకటపతి.

అదేదో ఫ్యాషన్ అనుకున్నాడు వెర్రీవెధవ...వాడి జుట్టు, వాడి అవతారం చూడు" అంటున్నవాడికి అప్పుడు గాని వెంకటపతి జుతు భుజాల మీదకు పడుతుందని గ్రహించిన వెంటనే, "అవునూ నువ్వేమిటి జుట్టిలా పెంచావ్?" అనడిగాడు.

"ఔన్క్లాసు పాసయితే జుట్టిస్తానని కాకాని స్వామికి మొక్కుకున్నాను."

"అలాగ" అని, "అవునూ ఇంతకీ మీదేవూరు" అడిగాడు లక్ష్మణ్.

"తెనాలి దగర వలివేరు" సమాధానం చెప్పాడు వెంకటపతి, కాని 'మీదేవూరు' అని అడగాలన్న ఆలోచన రాక మౌనం వహించాడు. అంతలో సర్కిల్ గ్ ప్రారంభ మవటంతో భోజనంపైకి దండయాత్ర ప్రారంభించాడు.

భోజనాలు పూర్తి అయ్యాయి.

'బ్రేవ్' మని త్రేన్సుతూ లక్ష్మణ్ వెంట ఉన్న వెంకటపతి, కాంపప్ మధ్యలో నిల్చున్న ఫాదర్ అర కాల్ ని చూసి పలకరింపుగా నవ్వాడు.

సమాధానంగా ఫాదర్ నవ్వలేదు. కోపంగా చూస్తూ "ఇలారా" అని పిలిచాడు. ఆయన అలా చూడటం చూసి భయపడ్డాడు వెంకటపతి. మౌనంగా వెళ్ళిచేతులు కట్టుకొని అటెన్స్ పొజిషన్ లో నిలబడ్డాడు.

"ఫాదర్ ఎదురైతే - ఉదయం వేళయితే గుడ్ మార్నింగ్ ఫాదర్ అని, మధ్యాహ్నం పూటయితే, గుడ్ ఆఫ్టర్నూన్ ఫాదర్ అని, సాయంత్రం వేళయితే గుడ్ ఈవేనింగ్ ఫాదర్ అని విష్ చేయాలి. అలా నవ్వాకటి విసిరేసి వెళ్ళడం చాలా తప్పు".

"అలాగేఫాదర్" అని "గుడ్ ఆఫ్టర్నూన్ ఫాదర్" అన్నాడు.

ఫాదర్ ముఖం ఆనందంతో చాటుత అయింది.

“గుడ్ ఆఫర్నూన్” అన్నాడు.

“ఎప్పుడు ఎవరితో ఎలా మెలగాలి అన్నది నేర్పు తారు కాబట్టి వీళ్ళు ఫాదర్స్ ఆయ్యారు” అనుకున్నాడు. కాని ఉదయం, మధ్యాహ్నం, సాయంత్రంవేళ స్టూడెంట్స్ అందరిచేతా విష్ చేయించుకోడానికే అలా స్టూడెంట్స్ వచ్చివెళ్ళే దోవలో నిలబడతారని ఎవరైనా పొరపాటున విష్చేయకపోతే పిలిచి మరీ క్రమశిక్షణ పేరుతో విష్ చేయించుకుంటారని వెంకటపతి గ్రహించలేకపోయాడు.

“చిన్నతనంలో మనమేదైనా పొరపాటుచేస్తే అమ్మా నాన్న ‘అలాకాదు ఇలా’ అని ఎలా మన పొరపాటుని సరిదిద్దుతారో, అలాగే ఈ హాస్టల్లో మనమేదైనా పొర పాటు చేస్తే ఈ ఫాదర్స్ కరెక్టుచేస్తారు” వరండాలో కాక గార్డెన్ మధ్యగా నడుస్తూ అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“అవునవును” అంటూ అనుసరించాడు వెంకటపతి.

అంతలో పెనుంచి బకెట్ నీళ్ళు వచ్చి దబేలు మని ఇదరిమీదా పడ్డాయి. హఠాతుగా నీళ్ళువచ్చి మీదపడే సరికి “కేవ్సు”మని కేకవేస్తూ ఎగిరి గంతేశారిద్దరూ వారిద్దరి దుస్తులూ తడిసిపోయాయి.

కోపంగా పైకి చూసారు.

టవల్ మాత్రమే చుట్టుకొని బకెట్ పట్టుకొని నిల బడున్న ఆకారం ఒకటి మూడవ అంతస్తులో నిలబడివుంది.

మాసిన గడం, కళ్ళజోడు వున్న తలని ముందుకు పెట్టి, “సారీ జంటీల్ మెన్! ఐ డిడ్ ఇంట్ ఎక్స్ పెక్ట్స్ యు ఇన్ ది గార్డెన్ బై ది బై టైమ్” అన్నాడు.

దుస్తులన్నీ తోప తోప కావడంతో. మూడవ నేత్రం తెరచి మన్మథుని భస్మం చేసిన శివునిలా చూస్తున్న వాళ్ళల్లా చెంచులక్ష్మిని చూసిన నరసింహస్వామిలా చల్లబడ్డారు.

స్నేహ

“లక్ష్మణ్! పాపం అంత పెదమనిషి ఇంగీ షులో
ఇంతగా బాధపడిపోతున్నాడు వదిలేద్దాంరా” అన్నాడు
వెంకటపతి.

“నేనూ అదే అనుకుంటున్నానురా” అన్నాడు
లక్ష్మణ్.

ఆ విధంగా రూమ్ మేట్స్ అయిన వారిదరూ
స్నేహితులు కావడమేకాక, రా అంటే ‘రా’ అనే స్థితికి
వచ్చారు.

గదికి వెళ్ళి దుస్తులు మార్చుకున్నారు. కాని తర్వాత
ఏం చేయాలి? అన్నది ఏ ఒక్కరికీ అర్థంకాలేదు. అలాగే
మౌనంగా కూర్చున్నారు.

అలా మౌనంగా కూర్చున్న వెంకటపతి, లక్ష్మణ్
చేతి బొటనప్రేలు నోట్స్ పెట్టుకొని వుండటం గమనించాడు.

“అదేమిటి పసిపిల్లవాడిలా వేలు చీకుతున్నావ్”
అనడిగాడు.

వెంటనే వేలు నోట్స్ నుంచి తీసి ఆడపిల్లలా సిగుతో
మెలికలు తిరిగిపోసాగాడు లక్ష్మణ్. కాని వెంకటపతి పట్టు
విడువని విక్రమార్కునిలా ఆ విషయాన్ని వదిలిపెట్టలేదు.

“మా ఇంట్లో నేనే అఖిరివాణ్ణి. అయిదో ఏట
వచ్చేవరకు పాలు తాగుతూ వుండేవాణ్ణి. ఆ అలవాటు
మాన్పించాలని మా అమ్మ ఈ అలవాటుచేసింది” అని “ఎవ
రితో చెప్పకేం” బ్రతిమాలుతున్నట్లుగా అడిగాడు లక్ష్మణ్.

కాని వెంకటపతి మాత్రం వెక్కి వెక్కి
వీడ్వసాగాడు,

విషయం ఏమిటో అరంగాక, “వెంకట్, వెంకట్
ఎందుకు ఏడుస్తున్నావ్” అనడిగాడు.

“మా అమ్మగురుకొచ్చిందిరా” అని “అరె లక్ష్మణ్
నీవు ఎంత అదృష్టవంతుడివిరా, సంవత్సరం, రెండు సంవ

త్సరాలు కాదు, అయిదు సంవత్సరాలు పాలు త్రాగావు. కాని నేను పుట్టిన మూడేలకే తల్లిలేవివాడి అయ్యాను" అంటూ ఏడ్వసాగాడు.

“నీకు అమ్మలేదా!”

“లేదురా, నేను పుట్టిన మూడేలకే అమ్మా-నాన్న అమ్మమ్మ దగ్గర వాడిలి భద్రాచలం వెళ్ళారట. అంతే! పడవమునిగి చచ్చిపోయారురా” అని వెంకటపతి ఏడుసుం దడంతో ఏం చేయాలో తోచక తానూ స్నేహితుడికి సాను భూతిగా ఏడ్వటం ప్రారంభించాడు లక్ష్మణ్.

రూమ్ మేట్స్ ఇద్దరూ అలా ఎదురెదురుగా, తీరిగా నడిమంచాన కూర్చుని ఏడుసుందటంతో, షరండాలో తిరుగుతున్నవారు ప్రక్క-గదిలో వాళ్ళు పరుగు పరుగున పోయి వారెనుకి తెలియజేశారు.

విషయం విన్న ఫాదర్ అరకాల్ పరుగులాంటి నడకతో నూటపదకొండు నంబరుగల రూముకి చేరు కున్నాడు

పరిసరాల్నే మర్చిపోయి, పోటీపడినట్టుగా ఏడుస్తూ కూర్చున్న వాళ్ళు “ఏయ్ వెంకటపతి! లక్ష్మణ్” అని ఫాదర్ అరకాల్ తట్టిపిలవడంతో ఈ లోకం లోకివచ్చారు. ఎదురుగా వున్న ఫాదర్ని గుమ్మానికి దడికట్టినట్టుగా వున్న విద్యార్థుల్ని చూడగానే వారి గుండెలు దడదడ లాడేయి. “ఫాదర్” అంటూ ఇద్దరూ ఒకేసారి లేచి కూర్చున్నారు.

“ఏమైంది, ఎందుకిలా ఏడుస్తున్నారు” అనడిగాడు.

ఫాదర్ ఆ ప్రశ్న అడిగేసరికి వాళ్ళకాళ్ళు వణక సాగాయి.

“అసలు విషయం చెపితే, దున్నపోతుల్లా పీకల వరకు మెక్కి నడిమంచాన తన్ని పెట్టుకొని తీరిగా కూర్చొని అరిగేదాకా ఏడుస్తున్నారా” అని కొప్పడతాడేమోనన్న ఆలో

చన వచ్చింది. ఆ ఆలోచన వచ్చిందే తదవుగా మళ్ళీ ఏడుపు పెలుబికింది.

“అరే ఏడ్వకండి...ప్లీజ్ దోంట్ వీవ్” అంటూ లాలనగా వారి వీపుమీద తట్టసాగాడు అరకాల్.

వారిద్దరిలో ముందుగా ఏడుపునుంచి తేరుకున్న లక్ష్మణ్ కి మేరుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది.” ఫాదర్ బోజనం చేసి వచ్చిన తరువాత వెంకటపతి పడుకున్నాడు. ఆ నిద్రలో నన్ను ఒక రాక్షసుడు చంపివేసినట్టు కల వచ్చిందంట.”

“ఏం చెప్పాడా” అని శ్రద్ధగా వింటున్న వెంకటపతి ‘ఈ కథా బాగానే వుందే’ అనుకున్నాడు.

“ఓ మే లార్డ్” అంటూ ఫాదర్ అరకాల్ క్రాస్ చేసుకొని “మిమ్మల్ని కాటన్ ఇన్ ఫ్లమేన్స్ చేయాలని చూస్తున్నాడు. ఆ ప్రభువు వున్నంత కాలం మీరేం భయ పడవలసిన అవసరంలేదు. సాయంత్రం కబురు చేస్తాను. నాతోపాటు చుక్క రండి” అన్నాడు.

“అలాగే ఫాదర్” ముక్త కంఠంతో అన్నారు.

“గ్లాడ్ మే బైస్ యు” అంటూ అరకాల్ వెళ్ళి పోవడంతో, మిగతావాళ్ళు కూడ వెళ్ళిపోయారు.

తలుపు గడియపెట్టి, “లక్ష్మణ్! బుర్రంపే నీదేరా అంతలోనే ఎంత చక్కగా కథల్ని చెప్పావురా” ఆప్యాయ తతో ఆలింగనం చేసుకున్నాడు.

ఆ ఊణ నుంచి లక్ష్మణ్ బుద్ధికాలి. అన్న అభి ప్రాయం గడంగా నాటుకుపోయింది వెంకటపతి హృదయంలో.

కాని, ఈ సంఘటన నంబరు నూట పదకొండు గదిలోనని ఆ హాస్టల్ లో ఆందరికీ తెలిసిపోయింది. హాస్టల్ లో చేరిన ఆరు నెలలకుగాని ఒకరికొకరు చొప్పున

అందరికీ పరిచయంకారు. కాని వెంకటవతి - లక్ష్మణ్ మాత్రం ఇరవై నాలుగంటలలో అందరికీ తెలిసిపోయారు.

హాసల్ బెల్ మ్రోగడంతో అంతా కాలేజీకి బయలు దేరడం గమనించిన లక్ష్మణ్ “వెంకట్ అంతా కాలేజీకి వెళ్తున్నారు. మనము వెళ్ళాలిగా” అన్నాడు.

“అప్పుడే వెళ్తున్నారా” అంటూ బయటకు తొంగి చూసి “లక్ష్మణ్ అంతా ఇన్ షర్టు చేసుకొని వెళ్ళుచున్నారు ఈ కాలేజీలో అది రూల్ కాబోయి” అన్నాడు.

కాలేజీకి వెళ్ళిన తర్వాత ఇన్ షర్టు చేసుకోవాలని. కళ్ళజోడు పెట్టుకోవాలని కలలు కనేవాడు లక్ష్మణ్. అయితే మనమూ ఇన్ షర్టు చేసుకుందాం” అని ఉబలాటపడ్డాడు.

“అలాగే” అని పంట్లాంలోకి షర్టుబోపాడు. కాని పంట్లాం చాల వదులుగా వుంది. ‘ఇలాకాదు’ అనుకుంటూ రోపలున్న మొలత్రాడు బైటకులాగి పంట్లాంమీద వేశాడు.

అప్పటికి లక్ష్మణ్ కూడ బిక్ చేసుకోవడం పూర్తి అయ్యింది. లొటాలోటా పంట్లాంమీద వేసిన మొలత్రాడు చూసి “గురూ! మొలత్రాడు పైకి కనిపిస్తే బాగుండలేదు” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“నాకు బెల్టులేదు. ఏంచేయను?” కొళ్ళను మార్కు ముఖం పెట్టాడు.

“అయితే ఇన్ షర్ట్ తీసేయబాగుండలేదు” అన్నాడు.

అయిషంగానే ఇన్ షర్ట్ తీసివేశాడు వెంకటవతి.

ఇంతలో పుణ్యకాలం కాస్తా పూర్తయింది. కాలేజీ బెల్ మ్రోగింది.

“మళ్ళీ ఏదో బెల్ మ్రోగింది త్వరగా వెళ్దాంపద” అంటూ వెంకటవతిని తొందర పెట్టాడు.

డోర్ లాక్ చేసి కాలేజీ వైపు బయలుదేరారు.

కాని అప్పటికే కాలేజీ ఆవరణ అంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది. ఏవే పునుంచీ శబ్దం వినరావడంలేదు.

“లక్ష్మణ్! మనుషులున్న జాడగాని, మాటలుగాని వినిపించడం లేదు.

అసలీవేళ కాలేజీ వుందా?” అనుమానం వచ్చింది వెంకటపతికి.

ఇటూ ఇటూ పరీక్షగా చూసి “అదిగో ఆ క్లాసు రూములో స్టూడెంట్స్ వున్నారు” అన్నాడు.

“సరే క్లాసుకి వెళ్దాం పద” అన్నాడు.

మూడంతస్తుల బిల్డింగులు కెండువున్నాయి. వాటిలో తమగది ఎక్కడుందో ఏలా వెతకడం? అనుకున్నాడు లక్ష్మణ్. అనుకోవడమేకాదు వెంకటపతితో అచేమూట అన్నాడు “నిజమే! ఇప్పుడు మన క్లాస్ రూమ్ ఏదో ఏలా వెతకడం?” అనుకున్నాడు. అంతలో తెరిచి గోను ధరించి మాసిన గడ్డంతో వస్తున్న వ్యక్తిని చూసి, “లక్ష్మణ్? ఎవరో ఫాదర్ వస్తున్నాడు” అన్నాడు వెంకటపతి

“గుడ్ మార్నింగ్ చెబుదామా!”

“అలాగే ..”

ఫాదర్ దగరకురాగానే “గుడ్ మార్నింగ్” అని ముక్తకంఠంతో అన్నారు.

“గుడ్ మార్నింగ్. ఏమిటి ఇక్కడ నిలుచున్నారు?”

“ఈవాళ్ళే కాలేజీకివచ్చాం. మా క్లాస్ రూమ్ ఎక్కడో తెలియడంలేదు.”

“కాలేజీ ఫీజు చెల్లించిన రశీదు వుందా?”

చూపించారు.

“ఇప్పుడు మీకు చెప్పినా అర్థం గాదు” అని దగర్ వున్న ఫిజిక్స్ లాబ్ అరెండరుని విరిచి ‘ఫలానా గది చూపించు’ అని పనిపురమాయించాడు ఫాదర్.

“అలాగే ఫాదర్” అంటూ వెనుదిరిగి, వాడిని అనుసరించారు. ‘హలో’ అన్న ఫాదర్ మాట వినిపించి వెనుతిరిగి చూసారు.

‘ఇలారండి’ వెనుకకు పిలిచాడు.

దగరకువెళి చేతులు కట్టుకొని నిలబడ్డారు.

‘ముంస చేతులు తిప్పేయండి’

చేతులు తిప్పేసారు.

‘కారేజీకి వచ్చారు ఎవరితోనైనా మాట్లాడేటప్పుడు హుందాగా నిలబడి మాట్లాడాలి అలా చేతులు కట్టుకోరాదు’

‘అలాగే’ అన్నట్లుగా తలూపారు.

‘మీ పేరు’

“వెంకటపతి”

“లక్ష్మణరావు” పరిచయం చేసుకున్నారు.

“గుడ్...అని” ఎవరైనా ఏదైనా హెల్ప్ చేస్తే డ్యాంక్స్ అని చెప్పాలి మౌనంగా వెళ్ళకూడదు” అన్నాడు.

“అలాగే ఫాదర్” మళ్ళీ మొదటి కొచ్చాడు వెంకటపతి.

“అదికాదు డ్యాంక్స్ చెప్పాలి”

“డ్యాంక్స్ ఫాదర్” కోరన్ గా చెప్పి బయలుదేరారు.

“ఆయనెవరు” అడిగాడు లక్ష్మణ్.

“వైస్ ప్రెసిసిపాల్ ఫాదర్ కడవిల్...బెల్ కొట్టిన తర్వాత ఎవరూ కాంపౌండులో కనిపించగూడదు. ఆలస్యంగా వస్తే ఆయన వర్మిషన్ స్లిప్ ఇస్తేనే లెక్కరల్లు కాసులోకి రానిస్తారు. లేకుంటే రావివ్వరు. ఈయన కూడా రెండుసార్లు చూసి మూడవసారి ఫైన్ వేస్తారు” మిత్ర ద్వయానికి గుండెలు దడదడ లాడాయి.

“ఈవేళే మేము కారేజీకి వస్తున్నాం. క్లాసు రూము ఎక్కడో మాకు తెలియదు అందుకే లేటయింది” తాను

మాట్లాడుతున్నది అటెండరుతో అన్న విషయమే మరి
పోయి సజాయిషీ చెప్పాడు వెంకటపతి.

“సరే రేపట్నుంచి టైమికి రండి” అని, “అదిగో
ఆ కనిపించేదే మీ క్లాసు గది” అంటూ ఆ గది దిగ్గరకు
తీసుకొని వెళ్ళాడు.”

ప్రశ్నార్థకంగా చూసిన లెక్చరర్ కి “వెస్ ప్రిన్సి
పాల్ గారు మీతో చెప్పమన్నారండి” అని వినయంగా
సమాధానం ఇచ్చాడు.

“సరే వెళ్లు” అనగానే అటెండరు వెళ్ళాడు.

లొట లొటా పంట్లంతో, నల్లగా బొద్దుగా ఉన్న
వెంకటపతి ద్వారంలోనే నిల్చున్నాడు. కాని లొటలొటా
పంట్లాం తాలూకు కొనలు మాత్రం గది మధ్యకు చొచ్చు
కుని వచ్చాయి. ఆ వింత ఆకారానికి వెనుక పీఠంగా పసిదనం
తొణికిసలాడే ముఖంలో ఏ ఏడవ తరగతో చదువుతుంటాడు
అనిపించే బుల్లి ఆకృతిని చూసి లెక్చరర్ కి నవ్వాల్సింది.
కాని బలవంతాన నవ్వాపుకున్నాడు.

“కమిన్” అన్నాడు.

లోపలికి నడిచారు.

“మీ పేరేమిటి”

“వెంకటపతి”

“లక్ష్మణరావు”

సమాధాన మిచ్చారు. మౌనంగా వెళ్ళిచివరి బెంచీలో
కూర్చున్నారు.

“మి రోల్ నంబరు ఎంత?” అటెండెన్సు రిజిస్టరు
తెరుస్తూ అడిగారు.

“నూట పదకొండు” కూర్చునే సమాధానం చెప్పాడు
వెంకటపతి. “మిస్టర్ నూట పదకొండు స్టాండప్” అనగానే
పతి దడలునలేచి నిలబడ్డాడు.

“సమాధానం చెప్పేటప్పుడు లేచి నిలబడి చెప్పాలి గుర్తుంచుకో”

“యస్ ఫాదర్”

“వాట్ నన్ను ఫాదర్ని చేశాశావా!” అని ఆయన అనగానే క్లాసంతా ఫక్కున నవ్వారు.

బిక్క చచ్చిపోయాడు.

“ప్లీజ్ బి సీటెడ్” అనగానే కూర్చున్నాడు.

తర్వాత లక్ష్మణ్ తన నంబరు చెప్పాడు.

“రేపట్నుంచి మీ నంబర్లు ప్రకారం కూర్చోవాలి. మిమ్మల్ని పేర్లలో గాక నంబర్లతో పిలవడం జరుగుతుంది” అంటూ క్లాసులో ఎలా మెలగవలసింది చెప్పాడు. అంతలో డెల్ మోగింది - లెక్చరర్ వెళ్ళిపోయాడు. అప్పుడుగాని లక్ష్మణ్ గాక మరో వ్యక్తి తన ప్రక్క నున్నాడని గమనించలేదు వెంకటపతి.

పొట్లకాయలా సన్నగా, పొడవుగా వున్న ఆ వ్యక్తి పెళ్ళి, చూస్తూ పలకరింపుగా నవ్వాడు పతి.

జీవితంలో సర్వసం కోల్పోయిన వాడిలా దిగాలుగా కూర్చున్నన్న ఆ వ్యక్తిముఖంలో సమాధానంగా నవ్వుతొంగి చూడలేదు.

“నాపేరు వెంకట్” తిరిగి అన్నాడు.

“నాపేరు రఘు” అని “మీరు హాస్టల్ లో వుంటున్నారా” అడిగాడు.

“అవును” అని “వీడు నా ఫ్రెండు-రూమ్ మేట్ లక్ష్మణ్” పరిచయం చేసాడు.

“వెరీ గ్లాడ్ టు సి యు” షేక్ హ్యాండు యిచ్చాడు లక్ష్మణ్. “ఇప్పుడు ఏ క్లాసు” తిరిగి అడిగాడు.

“బోటనీ-భగత్ సింగ్ గారు వస్తారు” ఫ్లై సమాధాన మిచ్చాడు రఘు.

‘సింగ్’ అనగానే తంకి టర్బిన్ చుట్టుకున్న సర్కార్ జీ
జాపకము వచ్చి ‘ఈ కాలేజీలో రకరకాలి లెక్చరర్లు
వుంటారు కాబోలు’ అనుకున్నాడు లక్ష్మణ్.

పచ్చటర్బిన్, తమాషాగా కట్టిన గడం, నలకళ్ళ
జోడుతో సింగ్ రూపాన్ని ఊహిస్తున్న లక్ష్మణ్ తన ప్రక్క
వారు నిలబడటం గమనించలేదు.

వారంతా కూర్చున్నప్పుడుగాని, ఒక అజానుబాహుడు
లెక్చరర్ ప్లాట్ ఫారమ్ మీద నిలబడున్నాడని గు రించలేదు.

“మిస్టర్ యు సాండప్” అని అతడు తనవై పే
వ్రేలు చూపించడంతో లేచి నిల్చొన్నాడు.

కాని లక్ష్మణ్ నిల్చున్నా, బెంచీమీద కూర్చున్న పేవుంది.

“యు మిషర్ ఐ సీ యు సాండప్” అని బిగ్గరగా
తేక పేయడంతో లక్ష్మణ్ కి కాళ్ళు వణికాయి.

అతికష్టం మీద కంఠం పెగుల్చుకొని “నిల్చునే
వుండానందీ” అంటూ చెయ్యి ఎత్తాడు.

క్షణం క్రితం వరకు కోపంగా వున్న ఆయన
ముఖంలో చిరునవ్వు తొంగిచూసింది.

‘మనిషిని చూడబోతే మూడుజానలు లేవు, వెనక
కూర్చోపోతే ముందు కూర్చోరాదు,’ అని “వచ్చి ఈ ఫస్ట్
బెంచీలో కూర్చో” అన్నాడు.

“వీడెవడా, సింగుగారి క్లాసులోకి టింగురంగా
అంటూ రావటమేగాగ పైగా నానామాటలు అంటున్నాడు”
అనుకుంటూ వెళ్ళి ముందుబెంచీలో కూర్చున్నాడు.

ఆయన అటెండన్స్ తీసుకోవడం ప్రారంభించారు.

“ఇది సింగుగారి క్లాసుకాదా?” లోస్వరంలో ప్రక్క
నున్న వాణ్ణి అడిగాడు లక్ష్మణ్.

“ఈయనే సింగుగారంటే!”

“అయ్యో, సింగుగారంటే పంజాబీ అనుకుంటున్నా”

“ఈయన తెలుగువారే, కె. భగత్ సింగ్ అంటే కాట్రగడ్డ భగత్ సింగ్ ఆయన పూరిపేరు”.

అటెండెన్సు తీసుకోవటం ఆపివేసి. ఆయన తమ వంకే చూస్తున్నాడని - ఆయన అలా పరీక్షగా తమవైపే చూస్తుండటంలో. సూడెంట్యు అంతా తమవైపే చూస్తున్నారని వారిదరూ గమనించలేదు.

“ఆపేశావేం, కానివ్వండి” అన్నమాటలు వినిపించటం, ఆ వెంటనే తోటివారంతా ఫక్కున నవ్వుటం వినిపించడంతో మతిపోయినవారిలా కంగారుగా నలువైపులా చూశారు.

“యు లిటిల్ రేట్, స్టాండప్” అనగానే స్పృంగు యాక్సిచ్చినట్లు లేచి నిల్చున్నాడు.

“కాసురోకి వచ్చిన తర్వాత, అదీ లెక్కరారు వచ్చిన తర్వాత, పై పెచ్చు అటెండెన్సు తీసుకుంటున్నప్పుడు ఎవరూ మాట్లాడకూడదు. ఈ తఫా మాట్లాడావంటే ఏం చేస్తానో తెల్సో” అనడిగాడు.

తెల్లమొహం వేసుకోని, “చెప్పండి” అన్నట్లుగా చూశాడు.

“ఆ కిటికీలోనుంచి బైటకు విసిరేస్తాను జాగ్రత్త” అని “కూర్చో” అన్నారు.

మౌనంగా కూర్చున్నాడు.

ఆ కాసు అవగానే వెంకటపతి దగ్గరకు పరిగెత్తాడు లక్ష్మణ్. “అలా భయపడిపోతావేంటి ? ఇప్పుడు మనం స్కూలు విద్యార్థులము కాదు, కాలేజీ విద్యార్థులం. రక రకాల జోక్స్ వేస్తుంటారు. స్పోర్టివ్ స్పిరిట్ తో తీసుకోవాలి” అన్నాడు రఘు.

కొశ్చను మార్కు మొహాలేసుకొని చూస్తుండిపోయారు వెంకట్, లక్ష్మణ్.

లంచ్ కి వెళ్ళా తమ గదికి రమ్మవి రఘుని ఆహ్వానించాడు లక్ష్మణ్.

“ధ్యాంక్యూ!” అని “ఒక రోజున నాకుగా నేనే వస్తా” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

“వీడెవడో తమాషాగా వున్నాడే” రఘు వెళ్తున్న వై పే చూస్తూ అన్నాడు వెంకట్.

“వాడు.. వీడు అనకు పాపం మంచోడిలా వున్నాడు” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“సరే అతన్ని కూడ మనలో చేర్చుకుందామా”

“ఓ యస్”

ఇహ మాట్లాడటానికి వారికి మాటలే దొరికలేదు. హాస్టల్ చేరుకున్నారు రూమ్ లోకి వెళ్ళి మగ్గలు తీసుకొని మెస్ వైపు బయలుదేరారు. ఎవరో ఒకరూ, అలా మనహా ఎవరూ ఒంటరిగా వెళ్ళడంలేదు. అంతా జట్టు. జట్టుగా వెళ్తున్నారు. తనకిగూడా ఒకప్రెండు అంటూ దొరికినందుకు పైగా తాను చెప్పేది అబ్బురంగా వినేవ్యక్తి దొరికినందుకు వెంకటపతికి చాలా సంతోషంగా వుంది. ఆ సంతోషంలో వస్తున్న వెంకటపతికి హఠాత్తుగా నాలుగు తెల్ల గొనులు కనిపించాయి.

లక్ష్మణ్ దగర తన పెదరికాన్ని నిలబెట్టుకోవటానికి ఇదే మంచి సమయం అనుకొని, “గుడ్ ఆఫ్టర్నూన్ ఫాదర్స్” అన్నాడు.

తెల్లగొను వేసుకున్న వారు నలుగురూ ఒకరివంక మరొకరు చూసుకుంటూ నవ్వుకొని వెళ్ళిపోయారుగాని, వెంకటపతిని తిరిగి విప్ చేయలేదు.

అందుకు బాధపడినా, లక్ష్మణ్ దగర- అదీ తనకంటే చిన్నవాడయిన రూమ్ మేట్ దగర బయట పడదల్చుకోలేదు. అందుకే వెర్రినవ్వొకటి నవ్వి “చూడలేదు” అన్నాడు.

కాని, “వెంకటపతి” అన్నకేక వినిపించిన వైపు చూశాడు.

ప్రెంచి మీసాలతో, కళ్ళజోడు ధరించి వున్న మెస్ లీడరు నిలబడున్నాడు. “నమసే” అంటూ దగ్గరకు వెళ్ళి, మీదు మా రూమేట్ లక్ష్మణ్. ఈయన మన మెస్ లీడరు గున్నారావుగారు” అని పరి యం చేసి మరోసారి తన ప్రెస్టేజీని నిలబెట్టుకో జూశాడు పతి.

“నా పేరు గున్నారావుకాదు పున్నారావు” ఈ హఠా త్పరిణామానికి తెల్లబోయాడు పతి.

“ఇందాకా ఎవరికి విష్ చేస్తున్నావ్?” అషాక్ నుంచి తేరుకోక పూర్వమే మరొక ప్రశ్న వేశాడు.

సమాధానం ఇచ్చే స్థితిలో లేడు.

“మిసర్ పతి!” అంటూ చొరవగా భుజం మీద చేయివేసి. “తెల్లగొను వేసుకున్న వాడల్లా ఫాదర్ కాదు. అనవసరంగా విష్ చేసి వార్ని అందలాలెక్కించకు” అన్నాడు.

‘అలాగే’ అన్నట్లుగా తలూపాడు.

“త్వరగా వెళ్ళు... ఆలస్యం అయితే సీట్లు దొరకవు” అన్నాడు పున్నారావు. మారు మాట్లాడకుండా మెస్ వైపు దారి తీశాడు. వెంకటపతి అతడి మనసు కుతకుతలాడి పోతుంది. ఫాదర్స్ అని విష్ చేసినా వారు రెస్పాన్స్ ఇవ్వనందుకు కాదు బాధ, పున్నారావు కోప్పడినందుకు అదీ లక్ష్మణ్ ఎదుట.

“ఎంతయినా నీవు అదృష్టవంతుడివిగురూ” అన్నాడు లక్ష్మణ్. పున్నారావు కోప్పడ్డాడని తాను బాధపడ్తుంటే, మీదు గొప్పోడంటున్నాడు ఖచ్చితాలక వీడిలా తిట్టడంలేదుకదా” అన్నట్లుగా చూశాడు.

“నిజం గురూ ఎక్కడున్నావో వస్తాం. అంతా కొత్త వాతావరణం. ఈస్థితిలో మనంచేపే పొరపాట్లవి

కరెకుచేసి సరె నమార్గంలో నడిపే పెద్దదిక్కు దొకడం
ఎంత అదృష్టం?"

లక్ష్మణ్ మాటలు మంత్రజలంలా పనిచేశాయి
వెంకటపతిపైన 'నిజమే' అనుకున్నాడు. ఆ ఆలోచన
వచ్చిందే తడవుగా వెంకటపతి చాతి ఆనందంతో ఉప్పొం
గింది. సంతోషంతో కడుపునిండిపోవడంతో సరిగాభోజనమే
చేయలేకపోయాడు.

కాని, ఉదయం ఆలస్యంగా వెళ్ళినందుకు వెస్
ప్రిన్సిపాల్ అతెండరునిచ్చి పంపిన విషయం గుర్తుకువచ్చి
తడి ఆరకమునుపే కాలేజీకి బయలుదేరారు.

కాలేజీలో ఎంతోశుభ్రంగా, వెడల్పుగావున్న రోడ్ని
చూడగానే తమఊళ్ళోని రోడ్లు గుర్తుకొచ్చాయి లక్ష్మణ్ కి.

"వరాకాలం వస్తే చాలు మోకాలులోతు బురద
పేరుకుపోతుంది.. ఎగుడు, దిగుడు రోడ్లు పేరుకిమాత్రం
కంకరరోడ్లుగాని, మట్టిరోడ్లకన్నా మహాదారుణం" - ఈ
తరహా ఆలోచనలలో మునిగిపోయివున్న లక్ష్మణ్ హఠా
త్తుగా, దొక్కలో గుద్దినటుంటే ఎగిరిపడాడు. మోచేత్తో
పొడిచి "అటు చూడు" రోస్వరంతో అంటూ చూపించాడు.
ఒక చెట్టుకింద పది, పన్నెండుమంది కూర్చున్నారు.
దుస్తులెక్కడ మాసిపోతాయోనని పుస్తకాలమీద కూర్చు
న్నారు. "అయ్యో పుస్తకాలు సాజెతు సరస్వతీదేవి! అటు
వంటి పుస్తకాలమీద కూర్చున్నారే?" అన్నాడు లక్ష్మణ్.
"ష్" అని వారించి, "మెల్లగా... వింటారు" అన్నాడు.

"మాట్లాడరులే" అని నోరు మూసుకున్నాడు.

కాలేజి బిల్డింగు చేరుకున్నారు.

కాని ఈవేనింగు ఫస్ట్ అవర్ ఏమిటో, రూము
ఎక్కడో వారికి అర్థం కాలేదు ఉదయమే అడిగి తెలుసుకో
నందుకు తమనితాము తిట్టుకున్నారు.

ఇప్పుడు ఎలా అంటూ మెట్లమీదే చతికిలబడ్డాడు.
వెంకటపతి.

“గురూ! ఇక్కడే కూర్చుంటే మన క్లాసులో వారు
ఎవరో ఒకరు కనిపించకపోరు”

“కాని వాళ్ళని మనం గుర్తించగలమా?”

“మనం గుర్తించకపోతే, వాళ్ళే మనని గుర్తించ
వచ్చుగా!” “అదీ నిజమే!”

కాలం గడచిపోతోంది. సూడెంట్స్ అటూ ఇటూ
తిరుగుతున్నాడు. గూడెంలో తయారుచేసిన చెప్పలతో,
లొట లొట ఫాంట్లతో, భజాయమీదకు పడుతున్న జుట్టుతో
నల్లమొద్దులో వున్న వెంకటపతిని, సన్నగా, పీలిగా,
గుండ్రతో కొళ్ళను మారులావున్న లక్ష్మణరావుని చూసి
'మొద్దబ్బాయి-బుల్లబ్బాయి' భలే కాచినేషన్: అనుకుంటూ
ఎవరికీ వారు నవ్వుకుంటూ పెళ్ళిపోతున్నారేకాని, పలకరిం
చిన నాథుడే లేడు

కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ సూడెంట్స్ పెరగసాగారు.
ఏం చేయాలో తోచక లక్ష్మణ్ జుట్టు పీక్కోబోయాడుగాని,
ఆ జుట్టు పదవ క్లాసు పాసయినందుకు మొక్కుబడిగా
దేవుడికిచ్చిన విషయం గుర్తుకొచ్చి ఆ ప్రయత్నం అర్జం
టుగా మారేసాడు.

అంతలో సైకిల్ సాండు వెపు నుంచి వస్తున్న పొట్ల
కాయలాంటి ఆకారాన్ని చూడగానే లక్ష్మణ్ కళ్ళు వింత
కాంతితో మెరిశాయి. సదరు పొట్లకాయలాంటి శరీరానికి
అదిపతి రఘు. టక్ చేసుకొనివస్తున్న అతడు నల్లకళ్ళజోడు
పెట్టడం వల వంటనే గుర్తించలేకపోయారుగాని. గుర్తిం
చిన వెంటనే “నమస్కారం బ్రదర్” అన్నాడు వెంకటపతి.

“నమస్కారం” అని “ఏమిటిలా మెట్లమీద కూర్చు
న్నారు” అడిగాడు.

“క్లాసు రూమెక్కడో తెలియక అని చెప్పడానికి అభిమానం ఎద్దువచ్చి “నీ కోసమే” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“భలే వారేరండి” అంటూ మూడో అంతస్తుకి తీసు కెళ్ళాడు. మూడో అంతస్తులోని పిట్టగోడ దగ్గర నిల్చొని క్రిందకు చూసిన వెంకటపతికి పిట్టలా కాంపౌండులో కని పిస్తున్న వార్ని చూడగానే తనెంతో ఎత్తు ఎదిగినట్టు పీల య్యాడు అంతఎత్తు బిలింగులో చదువుతున్నందుకు గర్వం లాంటి భావం అతడి మనసులో తొంగి చూసింది.

“ఈ కాలేజీ చూస్తే బామ్మ ఎంత సంతోషిస్తుందో” అనుకున్నాడు మరుక్షణమే “వలివేరు”లోని స్నేహితులు గుర్తుకొచ్చాడు. పిచ్చివెచ్చలు కాలేజీ అంటే పూళ్ళోని హైస్కూలులా రేకుల షెడ్యూలనుకుంటున్నారు. రేపు ఇంటి కెళ్ళినప్పుడుగాని వాళ్ళకి మా కాలేజీ గురించి చెబుతుంటే కళ్ళు తిరిగి పడిపోరు అని పరి పరి విచార ఆలోచ లలో మునిగి పోయాడు వెంకటపతి

కాని. అంతా క్లాసు రూములో పుస్తకాలుపెట్టి వచ్చి వరండాలో తిరుగుతుంటే రఘు తమని పుస్తకాలతో వరం డాలోనే ఎందుకు నిలబెట్టాడో లక్ష్మణ్ కి అర్థం కాలేదు.

“ఇదిగో తీసికెళ్తాడు, అదిగో తీసికెలాడు” అని ఆశగా ఎదురుచూసిన వాడలా రఘు ఎంతపేపటికి క్లాసు రూమువైపు నడవకపోవడంతో “మన క్లాసు ఎక్కడ” అనడిగాడు.

“ఈ పూట జువాలజీ ప్రాక్టికల్స్ ఫస్ట్ బెల్ మ్రోగితే గాని తలుపులు తెరవరు. మరో పావుగంట వరకు మనము వరండాలోనే వుండాలి” “ఉదయం టైమ్ టేబుల్ వ్రాసుకో వడం మర్చిపోయాను ఇవ్వు” చొరవగా అడిగాడు లక్ష్మణ్.

ఇచ్చాడు రఘు.

పావుగంటసేపు వారలా కాలక్షేపం చేసారు.

ఫస్ట్ డెల్ మోగింది. లాబ్ తలుపులు తెరుచు
కున్నాయి.

సినిమా విడుదలయిన మొదటిరోజున మొదటి అట
చూడటానికి క్లూలో నిలుచున్న మొదటి వ్యక్తి కౌంటర్
తెరివగానే టికెట్ కోసం చెయ్యి ఏలాచావుతాడో అలాగే
లాబ్ లోకి అడుగుపెట్టాడు వెంకటపతి.

నోరుతెరిచి, గాంధీస్తునట్లున్న పెదపులి తలకాయ
ఎదురుగావున్న గోడకి తగిలించివుంది. అప్పుడే మెయిన్
డోర్ మాత్రం తెరిచిన అటెండరు మిగతా కిటికీలను తెరిచే
ప్రయత్నములో వున్నాడు. చీటివెలుగులు దోబూచులాడు
తున్నట్లుంది హాలులో. పులి కళ్ళని పోలిన మెర్క్యూరీ
కళ్ళు, ఆ కాంతికి వింతగా మెరుస్తున్నాయి.

హఠాతుగా ఆ స్థితిలోవున్న పులితలని చూసిన
వెంకట్ గతుక్కుమన్నాడు. తల ప్రక్కకు త్రిప్పాడు.

దుప్పితల తగిలించి వుంది. ఒళ్ళు జలదరించింది.
గిర్రిన వెనుకకు తిరిగాడు. పొడవయిన సీసాలలో త్రాచు
పాములు ప్రేలాడుతున్నాయి.

భయంతో కెవ్వుమవి కేకవేశాడు. కాని తెరచుకున్న
నోటునుంచి శబ్దమాత్రం బయటకురాలేదు. గజగజ వణికి
పోసాగాడు. ముఖాన చిరుచెమట్లు చోటుచేసుకున్నాయి.

“వెంకటపతి, ఏమయింది” అంటూ పొదివిపట్టుకొని
ఆందోళనగా చూస్తూ అడిగాడు రఘు.

“ప...ప...పాము” తత్తరపడ్డాడు.

అంత పెద శరీరము గజగజ వణికిపోవడం గమ
నించిన లక్ష్మణ్ పెదపులపై చిరునవ్వుతొంగిచూసింది. కాని
వచ్చడానికది సమయం కాదనుకుని అతి కష్టంమీద
అపుకున్నాడు.

“అవన్నీ చచ్చిన పాములు. ద్రావకంలో వుంచారు” అంటూ తప్పటదుగులు వేస్తున్న పసి పిల్లవాడ్ని నడిపించు కొని వెళ్ళినట్లు మూలనున్న టేబుల్ దగ్గరకు నడిపించు కెళ్ళాడు టేబుల్ ముందు కూర్చున్నాడన్న మాటేగాని వెంకటపతి కాళ్ళు మిషన్ తొక్కుతున్నాయి. టేబుల్ పై నున్న చేతులు దడవేస్తున్నాయి.

కిటికీ తలుపు ఎ తెరుస్తున్న అటెండరు ఆ శవానికి వెనుతిరిగి, “బాబూ! ఇది లాబ్ అలాంటి పిచ్చిపనులు చేస్తే పైన్ వేస్తారు. జాగ్రత్త” అని హెచ్చరించాడు అటెండరు.

జానెడు లోతు నీళ్ళలో తిరుగుతున్న, చేపని జాలరి పట్టుకున్నట్లు తటాయన వెంకటపతి రెండు చేతుల్నీ పట్టుకున్నాడు రఘు. కాని కాళ్ళు ఆగకపోవడం గమనించిన లక్ష్మణ్, తన రెండు కాళ్ళతో వెంకటపతి కాళ్ళనుక్కుమెలిపెట్టి పట్టుకున్నాడు.

ఏమేతేనేం గుండె చేస్తున్న రొదని ఒక్క వెంకట పతి మాత్రం వినగలుగుతున్నాడు గాని, మిగతావారు మాత్రం విశ్శబ్ద జగతిలానే వుండిపోయారు అంతలో లాబ్ లోకి అడుగుపెట్టినవారు, ఓరువాలోవున్న పాముల్ని వింతగా చూడటం గమనించి, “చూడు వాళ్ళంతా ఎంత ధైర్యముగా చూస్తున్నారో! మనిషిని చూడబోతే పులిలా దర్రాగావున్నావ్ ఇలా పిరికివాడిలా వణికిపోతావేమిటి” అని అడిగాడు రఘు.

“గురూ! చచ్చిన పాముల్ని చూసి ఇలా వణికి పోతున్నావ్. రేపు డాక్టరు కావడానికి శవాలైనలా కోస్తావ్” మెడిసన్ లోకి ప్రవేశించినచే అడిగాడు లక్ష్మణ్.

అతడి మాటలు కోపం తెప్పించినా, సమాధానం చెప్పే స్థితిలో లేడు. వెంకటపతి. హృదయం ఇంకా వేగంగా కొట్టుకుంటూనే వుంది. అంతలో రెండవ బెట్ మ్రోగింది.

పొటిగా, ఎర్రగావున్న వ్యక్తి లాబ్ లోకి ప్రవేశించాడు.

పొటి పీడరులా వున్న ఆ వ్యక్తి లెక్కరరా? సూడెంటా? అనుమానం వచ్చింది కాబోలు ఏ ఒక్కరూ లేవలేదు.

టక్ చేసుకొని వున్న అతడి చేతిలో రిజిస్టర్ చూసి, 'లెక్కరర్' అనుకొని బ్లాక్ బోర్డు దగ్గర్లో వున్నవారు లేచి నిలబడ్డారు. దానితో గొర్రెల మందలా షిగతావారంతా లేచి నిల్చున్నారు.

"సిట్ డౌన్" అని అతడు అనగానే అంతా కూర్చున్నారు. అంతలో ఎవరో స్టూల్ లాగిన శబ్దం వినిపించింది.

"సీ బాయస్, మీరు స్టూల్ ని అలా లాగగూడదు అలా చేస్తే చాల దిస్టర్బెన్స్ గా వుంటుంది. అందు వల్ల ఈతపా ఎవరైనా స్టూలుని లాగితే పెన్ వేస్తాం అన్నాడు. అంతలో మూడవ బెల్ మ్రోగింది.

"ఇప్పుడు జువాలజీ హెడ్ ఆంబ్రాస్ గారు వస్తారు విశ్కబ్దంగా కూర్చోండి" తిరిగి అన్నాడు.

"జువాలజీ హెడ్" అంటారు ఆయనొక్కడికే. 'తల' వుంటుందా, ఏమిటీ అన్న ధర్మసందేహం కలింది లక్ష్యంకి. వెంటనే అదే ప్రశ్నని ప్రక్కనున్న రఘుని అడిగాడు.

"మనకి స్కూలులో హెడ్ మాషర్ అనివుంటాడు ఆయనే స్కూలు వ్యవహారాలన్నీ చూసుకునేవాడు. కానీ ఇది కాలేజికదా; అన్ని వ్యవహారాలు ప్రిన్సిపాల్ చూసుకోలేక డిపార్టుమెంటుకొక హెడ్ అపాయింట్ చేస్తారు." అని తెలియజేసిన రఘు అంతటితో తన వుపన్యాసాన్ని అపక, "ఆంబ్రాస్ గారంటే చాలా గొప్పవాడు. ఆయనకు

చాలా డిగ్రీలు వున్నాయి. జువాలజీలో ఆయనకి తెలియనిది అంటూ లేదట" అని కూడా తెలియజేశాడు.

'గొణగొణ'మని విన వస్తున్న ధ్వని ఏవేపునుంచా అని శ్రద్ధగా పరికించిన ఆ పొట్టి పీడరు, "యస్ యు టు స్టండప్" అన్నాడు.

రఘుని, లక్ష్మణ్ ని వ్రేలితో చూపుతూ.

మరో సమయంలో అయితే ఆ సంభాషణలో వెంకటపతి కూడ పాల్గొని, తన పెద్దరికాన్ని నిలుపుకొనే వాడేమోగాని అంతకు కొద్దినిముషాలు క్రితమే పట్టుకున్న గుండెదడ నుంచి తేచుకునే మూడ్ లో వుండటం వల ఆ సంభాషణ పట్ల శ్రద్ధ కనబర్చలేదు. రఘు, లక్ష్మణ్ నిలుచున్నారు.

సన్నగా పొట్లకాయలా పొడవుగా వున్న రఘు, నడుం వరకు మాత్రమే వచ్చిన లక్ష్మణ్ ని చూడగానే పొట్టి పీడరుకి తన కారేజి రోజులలో అమ్మాయిలు తనని పొట్టిపీడరు అని పేరు పెట్టి ఎలా ఏడిపించిందీ గుర్తు కొచ్చింది కాబోలు అప్రయత్నంగా నవ్వేశాడు.

అతడు నవ్వడంతో మిగతా విద్యార్థులుకూడా నవ్వారు.

పొట్లకాయ రఘుకి, కొశ్చను మార్కు లక్ష్మణ్ కి విషయం అర్థం కాక ముఖముఖాలు చూసుకున్నారు

"ఏమిటి ఒకరి చెవులొకరు కొరికేసుకుంటున్నారు" నవ్వునుంచి తేచుకుని ప్రశ్నించాడు పొట్టిపీడరు.

మెలుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది రఘుకి

"ఈయన జువాలజీ లెక్చరరా? అని అడిగాడు. అవు నన్నాడు. పేరేమిటి అని తిరిగి అడిగాడు తెలియదని చెప్తున్నాడు " అంతలో నల్లగా, లావుగా ఎత్తుగా వున్న ఒకవ్యక్తి చెమటలు క్రక్కుకుంటూ 'దడదడ' మని శబ్దం చేసుకుంటూ లాబ్ లోకి అడుగుపెట్టాడు.

ఐరావతాన్ని చూడగానే దేవగణాలంతో సమస్కరించి నట్టు క్లాసులోని విద్యార్థులంతా అప్రయత్నంగా లేచి నిలుచున్నారు.

“సిడౌన్” అనగానే అంతా కూర్చున్నారు.

కాని, తాము కూర్చోవాలో నిలుచేవుండాలో అర్థంగాక అలాగే డోలాయమనంలోపడి, వంగబడి నిలుచున్నారీద్దరూ.

‘యు బాయస్, సిడౌన్’ తిరిగి కేకేశాడాయన.

“బాయస్” అంటున్నాడు ఇక్కడ ఇంకా ఎవరైనా గర్లకూడా వున్నారా! అనుకుంటూ హాలంతా పరీక్షగా చూశాడు లెక్చర్. మచ్చుకి ఒక్క ఆడపిల్లకూడా లేదు. కాని అపర హనుమంతుడిలా ఎంతోభయభక్తులతో చేతులు కట్టుకొని శ్రద్ధగా ఆయనవంకే చూస్తూ కూర్చున్నాడు వెంకటపతి, “యస్ గివ్ మి యువర్ అటెండెన్స్ ప్లీజ్” అంటూ నంబర్లు పిలువసాగాడు. ఆయనకాళ్ళకు ధరించిన చెప్పుల్ని, క్రిందమడతపెట్టి వున్న వదులు పంట్లాంని చూడగానే లెక్చర్ కి వెంకటపతి చెప్పులు, పంట్లాం గుర్తు కొచ్చాయి. వెంటనే మోచేతితో గుమ్మడికాయలా వున్న వెంకటపతి బొజ్జమీద ఒక్కపోటు పొడిచాడు.

“ఏమిటా” అన్నట్టు అసహనంగా చూశాడు వెంకటపతి.

“గురూ, నీ చెప్పుల్ని, పంట్లాంని చూస్తుంటే ఏదో ఒకరోజున నీవూ ఆంబ్రాస్ గారంత గొప్పోడివయిపోతావని నాకు పెద అనుమానంగా వుంది” “చస్ అరవబాకురా! అటెండెన్స్ తీసుకుంటున్నారు” కోప్పడ్డాడు వెంకటపతి. అంతలో చాక్ పీస్ ఒకటి తగలడంతో ఉలిక్కిపడిచూశాడు.

అసలేం జరిగిందంటే సరిగా అదే సమయంలో ఏవోమాటలు వినిపించడంతో ఆ మాటలు ఎక్కడుంచా అని పరిశీలనగా చూస్తున్న ఆంబ్రాస్ కి మాట్లాడుతున్న

వెంకటపతి కనిపించాడు. వెంటనే టేబుల్ మీదున్న చాక్
పీస్ తీసి వెంకటపతికి గురిచూసి విసిరాడు.

“యు సాండప్” అనగానే ఎన్.సి.సి. కేందెట్ లా
తటాలున రేచి నిల్చున్నాడు.

“చూడబోతే క్రికెట్ బాలులా నున్నగా గుండ్రంగా
వున్నావ్. క్లాసులో, అదీ అటెండెన్సు తీసుకునేప్పుడు.
మాట్లాడితే పనిష్ మెంట్ ఏమిటో తెలుసా?”

తననెందుకు నిలబెటాడో, అలా వన్ వే ట్రాఫిక్ లో
ఎందుకు కోప్పడుతున్నాడో అర్థంగాక తెల్లమొహలేసు
కొని చూస్తుండిపోయాడు.

“ఆ పెదాలు రెండు ముయ్యి. లేకుంటే ఏ దోమలో
లోపలికి వెళ్ళి గుడ్డు పెట్టేస్తాయి” అని తిరిగి అతని అనే
వరకు తాను నోరు తెరచి చూస్తున్నాడన అతని నోరు
గుర్తించలేకపోయాడు. వెంటనే నోరు మూశాడు.

“సిడౌన్” అని, “అని, “అటెండెన్సు తీసుకునే
టప్పుడు ఎవరైనా మాట్లాడితే ఫెను వేసాను. జాగ్రత్త”
హెచ్చరించాడు. అటెండెన్సు తీసుకోవడం పూరి చేసి.
“మీరంతా రేపట్నుంచి ప్రాక్టికల్ రికార్డు, డిసెక్స్
బాక్సులు తీసుకురావాలి మీలో ఎవరైనా ఏదైనా తీసుకురాక
పోతే అర్థ రూపాయి ఫెన్ కట్టాలి. ఆ ఫెన్ కట్టినటు
రళీదు తీసుకొని చూపిస్తేనే క్లాసులోనికి రానిస్తాం. లేకుంటే
రానివ్వం....” అని, “ఈయన పేరు మూర్తి. డిమాన్ స్ట్రీ
టరు, రేపట్నుంచి మీకు ప్రాక్టికల్స్ గెడెన్సు ఇచ్చేది
ఈయనే” అంటూ పొట్టి పీడరుని చూపించి “సరే నేను
వెళ్ళొస్తాను” అని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆంబ్రాస్ వెళ్ళిపోవడంతో గుండెలవిండా గాలి
పీల్చుకుని, “మాట్లాడకుండా ఏదైనా పని చూసుకోండి”
అని కుర్చీదగ్గరకు లాక్కుని కూర్చున్నాడు మూర్తి.

“గురూ! ఈవేళ పాఠాలు చెప్పిన వంతులకంటే ఫెన్లు ఏస్తానన్నోళ్ళు ఎక్కువకనబడుతున్నారు. అసలిక్కడ పాఠాలు చెప్తారా? ఫెన్లు వసూలు చేస్తారా? అమాయకంగా ముఖంపెట్టి రఘుని అడిగాడు లక్ష్మణ్.

“ఇక్కడ మొదట క్రమశిక్షణ, తర్వాత పాఠాలు నేర్పుతారు” అప్పటికి గని అంబ్రాస్ ఇచ్చిన డోన్ నుంచి తేరుకోలేదు వెంకటపతి.

“మాట్లాడకండి గురూ! ఆయన మన వై పే చూస్తున్నాడు. ఫెన్ కట్టమంటాడు బావిలోని గొంతులా వినిపించింది వెంకటపతి స్వరం.

“ఆ! డిమాన్ స్ట్రీటర్ గదా” నాన్నాడు లక్ష్మణ్.

“అలా అనకు మనకు రిటిన్ ఎగ్జామ్. డెబ్బె మార్కులకే. మిగతా ముప్పై మార్కులు ప్రాక్టికల్ ఎగ్జామ్ వీళ్ళు తలుచుకుంటే ముప్పైకి ఇరవై ఎనిమిది వేయించగలరు. అంతా వీళ్ళ చేతుల్లోనే వుంది”

“ఆయితే ఈయనతో మంచిగావుంటేపోలా!”

“మంచిగా వున్నందువల్ల లాభం లేకపోయినాకనీసం నష్టం వుండదు. అందువల్ల ఎదురుపడితే నమస్కారబాటాలు వదిలేయ్” సలహా ఇచ్చాడు రఘు.

“నమస్కారాల దేముంది, ఒకే తఫా రెండు చేతులతో రెండు నమస్కారాలు విసిరేస్తాను” మాంచి హుషారుగా సమాధానమిచ్చాడు లక్ష్మణ్.

పేబుల్ పై నున్న కళ్ళజోడు తీసిచూస్తూ “గురూ! నీవు ఎప్పుడు కళ్ళజోడు వాడతావెందుకు?” అప్పటి వరకు శ్రోతగా వున్న రఘుని వెంకటపతి అడిగాడు.

“గుండెలోని విషాదం ఎర్రని జీరలుగా కళ్ళలో ప్రతిఫలిస్తుంది. ఆ ఎర్రని జీరలు అందరికీ కనిపించ

గూడదని నలకక జోడు పెడతాను" అనంటున్న రఘు
స్వరంతో జీర్ణ తొంగిచూసింది.

"ఏమిటి గురు తమాషాగా మాట్లాడుతున్నావ్" -

"కొయ్యదుంగల్ని రంపంతోకోస్తే పొట్టుపడుతుంది
విషాదం గుండెల్ని పిండుతుంటే ఆ బాధ తాలూకు సెగలు
మాటల మాటలుగా వెలువడుతుంటాయి."

"గురూ నీవు కథలు వ్రాసెయ్..." - లక్ష్మణ్.

"ఆపని మాత్రం చేయను."

"ఏం?"

"నన్ను మర్చిపోయి ఎక్కడో ఎవరి సమక్షంలోనో
ప్రశాంతంగా కాలం గడుపుతున్న వారి ఎదుట, రచయితగా
నిలిచి వారి గుండెల్లో గాయాల్ని రేపలేను."

రఘు ఏం మాట్లాడుతున్నాడో అర్థంగాక ప్రతిమలా
నిలబడిపోయారు.

కాలేజీ అవర్సపూ రికాగానే హాస్టల్ కి చేరుకున్నారు.

తమ ఊర్లో వుండగా స్కూలునుంచి రాగానే బామ్మ
తనకోసమని ప్రత్యేకంగా వేసిన 'మనపకుడుం'ని తినే
వెంకటపతికి 'ఆకలి' అనిపించింది.

వెంటనే తన పెట్టెలోని తినుబండారాన్ని బయటకు
తీశాడు. అది గమనించిన లక్ష్మణ్ తానుకూడా ఇంటి నుంచి
తెచ్చిన చిరుతిళ్ళని బయట పెట్టాడు.

టీఫిన్ గా వాటిని ఆరగించి, మంచిసిక్కుత్రాగి 'బ్రేక్'
మని త్రేన్నాడు.

ఆకలి సమస్య తీరేసరికి వెంకటపతికి ఏంచేయాలా?
అన్న ప్రశ్న వచ్చింది. కాని ఏం చేయాలో తోచక అలాగే
చవితి నాటి వినాయకుడిలా మంచం మధ్య తన్నిపెట్టుకొని
కూర్చున్నాడు.

ఇద్దరి మధ్య మాటలు కరువయ్యాయి.

నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరుస్తూ “గురూ” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“ఏమిటి” అన్నట్టుగా చూశాడు.

“ప్రాక్తికల్స్కి ముప్పై మార్కులున్నాయట. ఇప్పట్నుంచే మనం ఆ డిమాన్డ్ ప్రేటర్లని మంచి చేసుకుంటే బాగుంటుంది తిరా పరీక్షల ముందయితే మనలా చాలా మంది తయారవుతారు. పెపెచ్చు వాళ్ళకి అసలు విషయం తెలిసి దగరకు రానివ్వరు” ఏ గుళ్ళోని దేవుడిలా బద్ధకంగా కూర్చున్న వెంకటపతిలో చలనం వచ్చింది.

“ఆలోచన బ్రహ్మాండగా వుంది. మరి ఆచరణలో పెట్టడం ఎలా?

“ఏముంది, ముందు ఎదురు పడినప్పుడు నమస్కారం పెడదాం”

“ఎదురుపడకపోతే!”

అయిషంగా ముఖం పెట్టు “అయన కాలేజీకి ఏగేటు గుండా వస్తారో చూస్తాం. ఏదో పనున్నట్టు ఆ గేటు దగర మాట్లాడుతుంటాం. రెండుసార్లు నమస్కారాలు పెట్టి తర్వాత ఆయనే నవ్వుతూ మనతో మాట్లాడతారు” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“మాడిళ్ళో పంతులుగారికి వెన్న, కాయగూరలు తీసి కెళ్ళి ఇచ్చేవాళ్ళం. అలాంటివి ఇక్కడ ఇవ్వగూడదా?”

“ఎందుకివ్వగూడదు? పెపెచ్చు పట్నంలో అవి అసలు దొరకవాయె. కాకపోతే కొంచెం జాగ్రత్తగా ఇవ్వాలి. మనం ప్రాక్తికల్ మార్కులకోసం ఇవన్నీ చేస్తున్నాం అని ఆయన పసిగడే మొత్తం బెడిసికొడుతుంది. అందుకని ఏదైనా చిట్కా వేయాలి”.

“చిట్కా అంటే?”

“ఏం లేదు. ఆయన ఖాళీగా వున్నప్పుడు అది తెలియలేదు, ఇది తెలియలేదు. అవి ఆయనని అడుగుదాం.

ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఇప్పుడు ఖాళీగా లేను సాయంత్రం ఇంటికి రండి అంటాడు. ఇహ అంతే ! ఆయన ఇంటికే మన రాకపోకలు. ఏ పండుగకో ఇంటికెళ్ళినప్పుడు వస్తూ వస్తూ ఆయనకంటూ కొన్ని తీసుకురావాలి. చాస్తో మన సంబంధాలు 'టంకం' వేసినట్టు అతుక్కుపోతాయి."

"భలే సలహా చెప్పావ్ లక్ష్మణ్ !" సంతోషంతో షేక్ హ్యూండ్ ఇచ్చాడు వెంకటపతి.

"అయ్యో నా చెయ్యి" విలవిలలాడిపోయాడు లక్ష్మణ్.

"ఓ..." అంటూ చెయ్యి వదిలిపెట్టాడు.

తర్వాత ఏ విషయం మాట్లాడాలోతోచలేదు.

ఇద్దరిమధ్య మాటలే కరువయ్యాయి.

మౌనం రాజ్యమేలసాగింది.

చివరకు అన్నాడు వెంకటపతి. "అలా గ్రౌండులోకి వెళ్ళొద్దామా" అని.

"సరే పద" అంటూ లేచాడు వెంకటపతి.

రూముకి తాళంపెట్టి ఇద్దరూ బయటకు నడిచారు.

సువిశాలమైన గ్రౌండు అది.

రబ్బిస్ వేసిన గ్రౌండ్సునిమెంటురోడ్డులావున్నాయి.

ఒక్కోగ్రౌండులో ఒక్కో ఆట ఆడుతున్నారు.

క్రికెట్ ఆడుతున్న గ్రౌండులో సిమెంటుతో కట్టిన గ్యాలరీ వుంది. ఆ గ్యాలరీ వైపు దారి తీశాట.

ఊసుపోక గ్రౌండులో కూర్చున్న వారివృష్టంతా వెంకట్-లక్ష్మణ్ ల మీదే కేంద్రీకృతమయింది. అందుకు రెండుకారణాలున్నాయి. లోట లోటా పంట్లాంతో. ఊలు కుచ్చు కుట్టిన గూడెం చెప్పులు అరఫర్లాంగు దూరించి వినిపించేలా "కిరు. కిరు" మంటుంటే భుజాలమీదకు వ్రేళ్ళాడుతున్న జుట్టుతో, వినాయకుని బొజని మరిపించే పొట్టుతో, చిన్ననెజు గున్నలా వెంకటపతి సాక్షాత్కరించ

దం ఒక కారణమయితే, సన్నగా పొట్టిగా, బోడిగుండుతో
కొళ్ళను మార్కులా వున్న లక్ష్మణ్ వెంకటపతి కూడా
తిరగడం రెండవ కారణం.

ఎన్నో జతల కళ్ళు తమనే చూస్తున్నాయని గ్రహిం
చిన ఆ ఇద్దరు గ్యాలరీపైకి నడవగారు.

“అంతలో” “ఒరేయ్! ఈపీనుగ ఆ ఏనుగుని విడిచి
పెట్టడేమిటా అన్న మాటలు వినిపించడంతో, అప్రయ
త్నంగా ఆ మాటలు వినిపించిన వె పుచూశాడు వెంకటపతి.

నల్ల కుక్కపిల్లలా సన్నగా పొట్టిగా వున్న ఆకారం
కనిపించింది. తలమీద సగం వరకు జుట్టు ఊడిపోవడంతో
వెనక జుట్టుని ‘హేడ్’లా నుదుటిమీదకు దువ్వుకున్నాడు.
తమని ఏనుగ-పీనుగ అన్నందుకు కోపం వచ్చినా, కుక్క
పిల్లలా ముడుచుకొని కూర్చునివున్న ఆ వింత ఆకారాన్ని
చూసి అనాలోచితంగా నవ్వేశాడు వెంకటపతి.

తిటినందుకు మీదపడి పోట్లాడతాడనుకున్న వ్యక్తి
అలా నవ్వేసరికి ఏం చేయాలో తోచక, “వీడెవడా! భలే
గాపోడిలా వున్నాడే” అన్నాడు ఆ శునకేశ్వరరావు.

అప్పటికీ వెంకటపతికి కోపం రాలేదు. చిదానంద
స్వామిలా నవ్వుతూ బొజ్జ సవరించుకుంటూ అతణ్ణి
చూస్తుందిపోయాడు

అప్పటివరకు కేవలం ప్రేక్షకుడిగానే మిగిలిపోయిన
ఆ శునకేశ్వరరావు ప్రక్కనున్న వ్యక్తి “ఊరుక్తోరా” అని
మిత్రుణ్ణి వారించి, “సారీ బ్రదర్! మావాడు స్నేహితులు
అనుకున్నవారైవరినయినా అలాగే జోక్ చేస్తుంటాడు”
అన్నాడు.

“ఓ... వెరి గ్లాడ్ టు సి యు” అంటూ షేక్
హ్యాండ్ ఇచ్చి “మై సెర్ప్ వెంకటపతి. హి యాజ్ మై
ఫ్రెండ్ లక్ష్మణ్” అని పరిచయం చేశాడు.

అదిరిపవీ చూశాడు ఆ వ్యక్తి.

తాము ఎవరినయితే వెర్రి వెంగలప్ప అనుకొని
ఏప్పించారో, ఆ వ్యక్తి వెంగలప్పకాదని, వెల్ లెర్నెడ్
ఐ-గుడ్ బిహేవియర్ గల వ్యక్తి అని భ్రమపడిన అతడు,
“చాల సంతోషం. నా పేరు జి. ఆర్. జి. కె. స్వామి
అంటే జి. రాధా గోపాలకృష్ణస్వామి” అని వెర్రి నవ్వా
కటి విసిరాడు

ఇదంతా చూస్తున్న కునకేశ్వరరావు అదిరిపడాడు.

“వీడు నా ఫ్రెండు సత్తిరాజు” అంటూ కునకేశ్వర
రావుని పరిచయం చేశాడు స్వామి.

“వెర్రి గ్లాడ్ టు సి యు ... మిమ్మల్ని క్లాసులో
చూశాను. కాని మాట్లాడటం ఇదే మొదలు”

“మనమంతా ఫ్రెండ్లు అయిన ఈ సందర్భాన్ని
పురస్కరించుకొని క్యాంటీన్ కెళ్ళి కాఫీ త్రాగుదాం”
అన్నాడు సత్తిరాజు.

“ఆలస్యం దేనికి, బయలుదేరు” అన్నాడు స్వామి.

మొదటి షణ్డంలో ‘క్యాంటీన్’ అంటూ ఒకటందా,
అని ప్రశ్నార్థకంగా ఒకరి మొహాలోకరు చూసుకున్న
వెంకటపతి, లక్ష్మణ్ మరుషణంలోనే తేరుకొని “మాకూ
తెలుసు” అన్నట్టుగా సత్తిరాజుని అనుసరించారు.

“మీ రూము నెంబరెంత?” ఇత్యాది ప్రశ్నలడుగు
తున్న సత్తిరాజుకి నడుస్తూనే ఓపిగా సమాధానం చెబు
తున్న వెంకటపతి తమ నలుగురికి తాము ముగురే కనబడ
టంతో నాలుగోవ్యక్తి ఏమయ్యాడా? అని వెనుకకుచూశాడు.

తన సహజధోరణిలో మూడడుగులు ముందుకే సే
రెండడుగులు వెనుకకు వేసుకుంటూనత్తనడక నడుస్తున్నాడు
లక్ష్మణ్.

చివరకు ఎలాగైతేనేం క్యాంటీన్ చేరుకున్నారు.

ఆ విధంగా పరిచయమయిన వారు స్నేహితులుగా మారారు. మెస్కి వెళ్లే నలుగురూ ఒకచోటే కూర్చుంటారు. కాలేజీకి నలుగురూ కలిసే వెళ్తారు. కలిసే తిరిగి వస్తారు. నలుగురిలో ఏ ఒక్కరు ఏ చిన్న వస్తువుకొనాలన్నా నలుగురూ కలిసివెళ్ళి కొంటారు. ఫలితంగా వస్తువు ధరకన్నా వారు రిజైలకి పెట్టిన ఖర్చు ఎక్కువగా వున్న రోజులు లేకపోలేదు.

ఒక రోజున...మెస్లో...

అందరికీ ఊతప్పాలు సర్వే చేస్తున్నారు.

కాని వెంకటపతి మిత్ర బృందం కూర్చున్న టేబుల్ కి ఎదురుగానున్న టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్నవాళ్ళు మాత్రం ఊతప్పాలు ఏదని బ్రెడ్ జామ్ తెప్పించుకున్నారు. ఉంటున్నది ఒకే హాస్టల్ లో. చమత్కారం ఉన్నది ఒకే కాసులో అయినా ఉతప్పం బ్యాచ్ బ్రెడ్ జామ్ బ్యాచ్ తో కలిపదు. వేషభాషలలోను, ప్రవర్తనలోను రెండుబ్యాచ్ లకు చుక్కెదురు.

బ్రెడ్ జామ్ బ్యాచ్ లాల్చీలాంటి బొమ్మల పరులు. ఫెజమాలాంటి పంటలు. అవీ కాటన్ వి ధరిస్తారు. మోసిన గిడాలతో, జిడ్డు తలతో చేతులకి కడియాల, మెడలో లాకెటు పూసల దండలు ధరించడం నాగరికతగా భావిస్తారు. వీలైనంత తక్కువ తెలుగు మాట్లాడటం ఫ్యాషన్ గా డ్రెస్-జామ్ లు, అమ్మెలు టిఫిన్ గా తీసుకోవడం ప్రోగ్రెసివ్ గా భావించేవారు. ఉతప్పం బ్యాచ్ అంటే చాల చురుకైన భావం వుంది.

అలాగే అవసరంవున్నా లేకున్నా, అఖరికి తెలుగు మాషారితో కూడా ఇంగ్లీషులోనే మాట్లాడతూ తమ మాతృభాష ఇంగ్లీషే అన్నట్టుగా పోజిచ్చే బ్రెడ్ జామ్ బ్యాచ్ అంటే ఉతప్పం బ్యాచ్ కి అక్కసు. అందుకే వీరు వారిని

‘బ్రెడ్ జామ్ గాళ్ళు’ అంటే, వారు వీరిని ‘ఊతప్పంగాళ్ళు’ అంటారు.

బ్రెడ్ జామ్ బ్యాచ్ కి తమ మెంబర్ కడు పొర పాటున ఊతప్పం బ్యాచ్ లో కలిసిపోయాడే; అన్న బాధ కలిగింది. వారనుకుంటున్న ఆ వ్యక్తి వెంకటపతి.

గూడెంలో కుట్టించిన ఊలు కుచ్చుతోలు చెప్పలు, పద.. క్లాసు పాసయితే కాకాని స్వామికి మొక్కుగా ఇస్తానన్న జుటు. బొజ్జ కనిపించకుండా వుండటానికి కుట్టించిన లూజు షర్టు వారికొ అభిప్రాయాన్ని కలుగజేశాయి

ఒకరిద్దరు “మీ చెప్పలు బాగున్నాయి. ఎక్కడ కొన్నారు అని అడగను కూడా అడిగారు. తన చెప్పల్ని బ్రెడ్ జామ్ గాళ్ళు ప్రశంసించేసరికి అనందంతో వెంకటపతి కంఠం మూగబోయింది.

కాని వెంకటపతి అసలు విషయం ఎక్కడ చెప్పే సాదోనని “ధీలీనుంచి వాళ్ళ మామయ్యగారమ్మాయి తెచ్చింది” అని తడుంకోకుండా సమాధానమిచ్చాడని తిరాజు.

వెంకటపతి మేనమామ రాష్ట్రపతి భవన్ లో ఉన్నతో ద్యోగి అని, ఆయనకో అందాల భరిజెలాంటి కూతురుందని, ఆమెకి వెంకటపతి అంటే షన్ వే ‘లవ్’ కూడా వుందని తరచుగా కాస్టీ గిడ్డ్స్ పంపింస్తుందని ఒక బాంబు పేల్చాడు రాధాగోపాలకృష్ణన్ వామి.

‘అదృష్ట వంతుడు వెంకటపతి’ అనుకున్నారు కొందరు, ఆ విషయం విని.

“వట్టి వెధవ” కాకుంటే అంత పొజిషన్ వున్న మావ కూతురు తనకు తానుగా ముందుకొనే మరొకడయితే వూరుకుంటాడా అన్న వాళ్ళు కూడా లేకపోలేదు.

ఏది ఏమైతేనేం వింత ఆకారం వల్ల, చిత్రమైన చేష్టలవల్ల పలువురికి వెర్రివెంగలప్పలా సుపరిచితుడయిన

వెంకటపతి ఇప్పుడు మరోవిధంగా ప్రచారమయ్యాడు. దానితో వెంకటపతితో పరిచయం పెంచుకోవాలి అన్నవారి సంఖ్య పెరిగింది.

కాని - ఆడపిల్ల ఎదురయితేనే చాలు అన్న వంకర్లు తిరిగిపోయే వెంకటపతి తనకొక 'లవ్ ఎఫైర్' వుందని వినే సరికి ఉలిక్కిపడ్డాడు. భయంతో హృదయ స్పందన రెటింపయింది.

'అంతా ఆబద్ధం' అని అరవాలనుకున్నాడు. కాని అతడికా అవకాశం చిక్కలేదు.

*

*

*

ప్రాక్టికల్ రికార్డులో అంతా కలిపినా అయిదుపేజీలు వాడలేదు. కాని రెండవ సంవత్సరం చివరలో జరగనున్న ప్రాక్టికల్స్ మార్కుల గురించి తీవ్ర స్థాయిలో సమాలోచనలు జరుపసాగారు మిత్రులు నలుగురు.

ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ, బోటనీ, జవాంజీ— నాలుగు డిపార్టుమెంట్లకు చెందిన నలుగురిని ఏక కాలంలో 'కాకా' పట్టడం కష్టమని భావించారు. పైపెచ్చు తమ మధ్య తమకే పోటీ వుండకూడదని ఒక ఒప్పందానికి వచ్చారు. దాని ప్రకారం చీట్లు వేశారు. ఎవరు ఏ డిపార్టుమెంట్ డిమాన్డ్స్ ప్లేటర్ని 'కాకా' పట్టవలసింది నిర్ణయించుకున్నారు. ఆ తర్వాత నమస్కార బాజాలతో యుద్ధాన్ని ప్రారంభించి బుద్ధిమంతులూ పోజుపెట్టూ 'అది తెలియలేదు, ఇది తెలియలేదు' అంటూ ఖాళీదొరికినప్పుడల్లా ఎవరి డిమాన్డ్స్ ప్లేటర్ని వారు 'అప్రోప్' కావడం ప్రారంభించారు.

సర్వ సాధారణంగా లెక్చరర్లు వుండగా డిమాన్డ్స్ ప్లేటర్లకు అంతగా విలువ ఇవ్వరు. అలాంటిది వీళ్ళు తమ కంట విలువ ఇస్తుండేసరికి వెన్నపూసలా కరిగిపోయే

వారు. తమ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తున్నందుకు మిత్రబృందం సంతోషించింది.

అంతలో ఫస్ట్ టరమ్ పూర్తి కావడంతో వారు ఆడుతున్న నాటకానికి తెర పడింది.

మధ్యకి సప్లిమెంట్ ఎగ్జామ్ప్లీ ఫుండటంతో, ఫస్ట్ టరమ్ హాలిడేస్ కి ఇంటికి వెళ్లటపతి ఒక్కడే బయట దేరాడు, చేతిలో రెండు వంపిల రూపాయలన్నాయి. ఏం చేయాలి? అన్న ప్రశ్న ఎదురయింది, మిత్రుల్ని సలహా అడిగాడు.

“నీకు ఏదైనా కొనిపెడతానికి మీ బామ్మ వుంది. కాని ఆ బామ్మకి కొనిపెట్టే వాళ్ళెవరూ లేరు. పెపెచ్చు పట్నం నుంచి వెళ్తున్నావు. ఏదైనా తీసికెళ్ళు. ఆమె సంతోషిస్తుంది” సలహా ఇచ్చాడు స్వామి. ఈ ఆలోచన బాగుందన్నారు. నలుగురూ మార్కెట్ కి వెళ్ళారు.

కాని బామ్మకి తగింది ఏం కొనాలి? అన్న ప్రశ్న దగ్గరే తిరిగి ఆగిపోయారు.

“తెల్ల చీరలు” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

‘కాని మా బామ్మకి పెటుడు చీరలున్నాయి’ అంటూ ఆ ప్రపోజిషన్ ని కొట్టేశాడు వేంకటపతి.

“చెప్పులు” అన్నాడు సత్తిరాజు.

“మా పనివాడు కట్టించి చెప్పుల్ని, గొడుగు బల్లమీద దాస్తుంది. ఇహ నేను తీసికెళ్ళినా ఇవికూడా బల్లెక్కుతాయి” అంటూ ఆ ప్రపోజిషన్ ని కూడా ప్రక్కకు నెట్టేశాడు.

“మీ బామ్మ కళ్ళజోడు పెడుతుందా?” ఆప్పలవరకు మానంగా వున్న లక్ష్మణ్ అడిగాడు.

“పెడుతుంది”

“అయితే కూలింగు స్పెక్టు కొను. మోడర్నగా వుంటుంది.

“కూలింగు స్పెక్టుని తీసికెళ్ళినా పెట్టుకుంటుందా?”
సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు వెంకటపతి.

“తనకు తానుగా పెట్టుకుంటాను అని చెప్పి కొని
పించి పెట్టుకుంటుందా. ఏమిటి? నీవు కొని తీసికెళ్ళాలి
గాని” అంటూ మె తమె తగా కోవడాడు సత్తిరాజు.

“అవునా కొనెయ్” వత్తాసు పలికాడు స్వామి.

ఏమయితేనేం, బామ్మగారి కొరకు కూలింగు స్పెక్టు
వెతకడం ప్రారంభించారు.

చివరకు పైబర్ ఫ్రేమ్ స్పెక్టు ఒకటి సెలెక్టు
చేశారు. బిల్ చెల్లించి బయటకు వస్తుండగా, పగిలిపోయిన
కళ్ళద్వారా జోడునీ జాగ్రత్తగా పట్టుకొని మెల్లగా అడు
గులు కదుల్చుకుంటూ హేండ్ స్టిక్ సహాయంతో మెట్లుక్కు
తున్న ముదుసలి ఎదురు పడాడు.

“ఒరేయ్ వెంకటపతీ” అంటూ గావుకేక పెట్టాడు
లక్ష్మణ్.

మిగతా ముగుసూ ఆందోళనగా చూశారు.

“అయిదీయో... బామ్మ సంతోషించాలంటే నీవు
మరొక పని చేయాలిరా”

“ఏమిటది”

చెప్తాను. అని అలవోకగా నవ్వాడు.

“వెధవ సస్పెన్సు. నీవు...త్వరగా చెప్పి ఏడ్వక”

“ముసలివాళ్ళకు ఒక చోట నుంచి మరో చోటుకి
వెళ్ళాలంటే పిల్లల ఆసరా కావాలి. పిల్లల ఆసరా లేనప్పుడు
చేతికర్ర కావాలి. అందువల్ల బామ్మకు నీవు చేతికర్ర కొను
కెళ్ళు. ఆవిడ ఎంతో సంతోషిస్తుంది” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“అమ్మ వెధవా, ఏం బుర్రరా! బుర్రంటే నీదే
ననుకో” అంటూ ‘టింగు’మని మ్రోత వినిపించేలా మొట్టి
కాయ వేశాడు సత్తిరాజు.

“సలహా చెప్పినందుకు ఐస్క్రీమ్ తినిపించాలి గాని, మొట్టికాయ... అదీ బోడి బుర్రమీద వేస్తారటా” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“అలాగే బ్రదర్ తినిపిస్తానుగాని, ముందు చేతికర్ర కొందాం పదండి” అంటూ ప్రక్కనే వున్న ఫ్యాన్సీ అండ్ కంగన్ హాల్ లోకి దారి తీశారు.

వాకింగ్ సిక్ ఒకటి కొన్నారు.

బామ్మకొరకు కూలింగు స్పెక్టు, వాకింగ్ సిక్ కొన్న తర్వాత స్నేహితులు నలుగురూ హోటల్ లోకి ప్రవేశించారు. అన్నమాట ప్రకారం అందరికీ ఐస్క్రీమ్లు తెప్పించాడు వెంకటపతి. కాని, ఐస్క్రీమ్ తింటున్న సత్తి రాజుకి పెద్దవ అలోచన ఒకటి వచ్చింది. వెంటనే ఆ ఆలోచనని తనలోనే దాచుకోలేక “ఒరేయ్! హై స్కూల్ స్టూడెంట్లుగా మనం మన ఊళ్ళని వదిలి పెట్టాం, తిరిగి రెండు నెలలకు అదీ కాలేజీ స్టూడెంట్లుగా - పై పెచ్చు లయోలా కాలేజీ స్టూడెంట్లుగా మనం మన ఊళ్ళకి వెళ్తున్నాం. ఇప్పుడు మనల్ని చూడటానికి చాలామంది వస్తారు. ఆ వచ్చేవారిలో మన పనివాళ్ళ దగర్నూంచి, మన స్కూలు మేష్ట్రవరకు వుంటారు. మనలో ఏ విధమయిన మార్పు కనిపించక పోతే అది అని నోరు చప్పరించేస్తారు. అదేగనక ఏదైనా మార్పు కనిపిస్తే అబ్బో, పలానవాళ్ళబ్బాయి పట్నంలో చదువుల్ని మొదలెట్టినతర్వాత ఎంతగా మారిపోయాడని! అని అంతా అబ్బురంగా చెప్పుకుంటారు. దానితో మనకు ప్రస్టేజ్ పెరుగుతుంది. ఏమంటారు” అనేశాడు పెక్కి,

“నిజమే” అంటే “నిజమే” అని అంతా ముక్తకంఠంతో సత్తి రాజు అభిప్రాయాన్ని ఆమోదించారు. తమలో ఏదో కొత్తధనాన్ని చూపించాలని నిర్ణయించు

కున్నారు. అందుకు తొలిమెట్టుగా “ఇన్ షర్దు” చేసుకొని
మరీ తమ ఊరి పొలిమేరలోకి అడుగు పెట్టాలని నిశ్చ
యించుకున్నారు. బెలులేనివారు బెలు కొనాలనుకున్నారు.
చదివేది, క్రిష్టియన్ మిషనరీస్ కాలేజీలోగనుక బోపీ పెట్టు
కుంటేనే ఆ హందాతనం వసుందని అనుకున్నారు.
ఆ పెన తమ ఊళ్ళో అందరితో వీలైనంత ఎక్కువగా
ఇంగ్లీషులోనే మాట్లాడాలని తీర్మానించారు.

*

*

*

అనుకున్న ప్రకారం బోపీలు, బెల్లులు కొని ఎవరి
ఊరివైపు వారు బయలు దేరారు.

ఒకరోజున కిరు చెప్పులు ధరించి, కాసిపోసి పట్టిన
పంచెతో భుజాన పాత పెట్టె ఒకటి పెట్టుకొని కాలేజీకి
బయలుదేరి వచ్చిన వెంకటపతి ఈ రోజున పంట్లాంలోకి
చొక్కా బోపీ, బెల్లుపెట్టి ‘టక్’ చేసుకున్నాడు. బోపీ
పెట్టుకున్నాడు. బామ్మకని కొన్న కళ్ళజోడు ట్రయల్
వేదామని తానే పెట్టుకొన్నాడు. ఒక చంకకు బ్యాగ్ తగి
లించుకొని, మరో చేతిలో బామ్మకని కొన్న హ్యాండ్
సిక్ ఊపుకుంటూ తమ ఊరి బస్ స్టాండునుంచి ఇంటివైపు
దారి పట్టాడు.

తనకు బాగా పరిచయమున్నవారు ఒకరిద్దరు ఎదురు
పడి కూడా పలకరించకుండా ప్రక్కకు తప్పుకొని పోవ
డంలో, “ఏమిటి ఇంత కాలానికి సొంత ఊరు” వస్తే ఏ
ఒక్కడూ పలకరించడే “అనుకున్నాడు. మరుక్షణంలోనే
తన బోపీ గట్టా గుర్తొచ్చి, “ఓహో నా షేపులు మారి
పోయాయన్నమాట” అనుకున్నాడు. అందుకు సంతోషం
చాడు. కాని ఏ ఒక్కరూ తనని గుర్తించకపోతే, తాను ఈ
విధంగా మారిన సంగతి వారికి తెలిసేది ఎలా? అను
కున్నాడు.

దాని పరిష్కార మారంగా తానే వార్ని పలకరించా
లనుకున్నాడు. అంతలో అదే దోవన వస్తున్న సుబ్బారావు
కనిపించాడు. గడి తట నెత్తినెత్తుకొని వస్తున్న సుబ్బారావు
వెంకటపతితో అయిదో తరగతి వరకు కలిసి చదివాడు ఆ
తర్వాత వ్యవసాయం పనుల్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

అటువంటి సుబ్బారావుతో ఈమధ్యకాలంలో-అంటే
గత అయిదేళ్ళనుంచి సన్నిహితంగా వుండడంలేదు. కాని
ఈవేళ అవసరం తనది. అందుకే పలకరించాలి. లేకుంటే
ఇంటికి వెళ్లేలోపు తనని ఎవరూ గుర్తించకపోవచ్చు.

‘సుబ్బారావ్! బాగున్నావా’ అని అడిగాడు. దగ్గరకు
వచ్చినవాణ్ణి ‘ఎవరూ’ అంటూ పరీక్షగా చూసిన సుబ్బారావు
‘ఒరేయ్ వెంకటపతి నువ్వలా! ఇంగ్లీషు పూర్తి బోధా
పెట్టే వెంటనే గుర్తు పట్టలేక పోయానా’

అప్పుడుగాని వెంకటపతికి బియ్యం వెలగలేదు. సత్తి
రాజు చెప్పినట్లు తాను ఇంగ్లీషులో మాట్లాడటం లేదని
గ్రహించాడు. ‘యస్ టెక్స్ లెక్ టెల్లవోర’ అన్నాడు
నల్లపోతులా వున్నాడు వెంకటపతి ఎదుటవ్యక్తికి బొత్తిగా
ఇంగ్లీషురాదుగనక, మొన్న మొన్నటివరకు తనతోపాటు
చదువుకున్న వెంకటపతి హఠాతుగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడు
తుంటే, ‘అబ్బో వీడు ఇంగ్లీషు దంచేస్తున్నాడే’ అనుకొంటూ
తెలమొహంవేసుకొని చూస్తుండిపోయాడు. “సో, యు ఆర్
స్ట్రీట్ వర్కింగ్ ఇన్ ఫీల్డ్స్” హ్యాండు సిక్ సైయిర్ గా
వూషతూ అడిగాడు.

గత అయిదేళ్లుగా సుబ్బారావు ఏంపని చేస్తున్నాడో
అవనే ఇప్పుడూ చేస్తున్నాడని తలపెవున్న గడ్డిమోపు చెబు
తోంది. తాను ఊళ్లోలేని ఈ రెండు రోజుల్లోనే ఊరంతా
మారిపోయినట్లు మాట్లాడసాగాడు వెంకటపతి.

‘నీవు ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతుంటే నాకు అర్థం
గావటంలేదురా, తెలుగులో మాట్లాడరా’

ఏదో వినరానిది విన్నవాడిలా ‘తెలుగా’ అని మా
కాలేజీలో పాదర్లు, బ్రదర్లు, సిస్టర్లు, వార్డెన్స్ లెక్చ
రర్లు, మేన్ బోయెస్ కూడా ఇంగ్లీషే మాట్లాడతారు. ఆ
అలవాటున పొరపాటున మాట్లాడుచున్నాను” అన్నాడు.

సుబ్బారావు కళ్ళు ఆశ్చర్యంతో విశాలమయ్యాయి.

“స్టో, యు ఆర్ ఆల్ రైట్” చిరునవ్వులు చిందిస్తూ
అడిగడు. అందుకేమవి సమాధానం చెప్పాలో తెలియక
“తలమీద బరువుంది. ఇంటి దగర మీ బామ్మ ఎదురు
చూస్తుంటుంది. నీవు పద. నేను బరువుదించొస్తా” అన్నాడు
సుబ్బారావు.

“ఓ.కె....సి యు” అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

ఇప్పుడు వెంకటపతికి చాలా సంతోషంగా వుంది.
పట్నం వెళ్ళి తానెంతో మారిపోయాడు ఎదిగాడని అన
టానికి సుబ్బారావే నివర్తనం— అనుకున్నాడు వెంకటపతి.

‘ఈ అయిడియా సత్తిరాజుది’ అన్న ఆలోచన
రాగానే సత్తిరాజుపట్ల గౌరవభావం ఏర్పడింది వెంకట
పతిలో. దారిలో కనిపించిన ప్రతి ఒక్కరినీ పేరు పేరున,
వరస వరసనా పలకరించి అధమం అయిదు నిమిషాలయినా
మాట్లాడి.” ఓర్పి ఎంతగా మారిపోయావు...నేను గుర్తు
పట్టనేలేదు సుమీ” అంటూ ప్రశంశా వాక్యాలి అందుకొని
మరీ ఇంటికి వెళ్ళాడు.

విజయ పరంపరలందుకొని, పురజనుల జయజయ
ద్వానాల మధ్య కోటలోకి అడుగు పెట్టిన రాజకుమారునిలా
కాలి చెప్పులు “కిర్రు”మని శబ్దం చేస్తుండగా, విలాసంగా
‘హేండ్ స్ట్రీక్ ఊపుకుంటూ ఇంట్లోకి ప్రవేశించాడు.

ఎండబోసిన కందుల్ని ఆరతిప్పుతున్న బామ్మ ఆ శబ్దానికి తలెత్తి చూసింది. “పగటి వేషగాళ్ళు మళ్ళీ తయారయ్యారు కాబోలు” అనుకొని “పనిమీదున్నాను ప్రక్రింటి కెళ్ళవయ్యా” అన్నది.

బామ్మ ఆ మాటలు ఎవర్ని ఉదేశించి అన్నదో అర్థంగాక, తనవెనక ఎవరైనా వున్నారేమోనని వెనుదిరిగి చూశాడు. కాని ఎవరూ లేకపోవడంతో ఆ మాటలు తన నుదేశించే అన దని నిర్ధారించుకొని, “బామ్మా! నన్ను గుర్తుపట్టలేదంటే” అంటూ లంకానగరాన్ని హనుమంతుడు లంఘించినట్టు రెండగల్లో బామ్మని సమీపించాడు.

“ఎవరూ” అని ముక్కుమీదకు జారిన కళ్ళజోడుని పెతెగదోసుకుంటూ ప రీ ఙ్ గ చూసి, “వెంకటపతి! నువ్వట్రా?” అన్నది.

“నేనే...” అంటూ కళ్ళజోడు తీసి, “నీవు పెట్టుకోవాలిసింది ఆ జోడుకాదు, ఈ జోడు” అంటూ ఇచ్చాడు.

“వీడికేమయింది ఇలా తయారయ్యాడు” అన్నట్టుగా విస్మయంగా చూడసాగింది.

“బామ్మా : మా కాలేజీలో ఫాదర్సు, బ్రదర్సు, సిస్టర్సు, వార్డెన్సు, లెక్చరర్సు అంతా కూలింగ్ గ్లాసెస్ పెట్టుకుంటారు. ఏజ్ట్ పర్సన్సు అంతా ఈ హ్యాండ్ సిక్ చేతబట్టుకొని ఈవేనింగ్సులో అలాఅలా వాకింగుకివెళ్తారు. వారందరినీ చూస్తున్నప్పుడు నీవే గుర్తుకొచ్చేదానివి. అందుకే వస్తూవస్తూ ఇవి తెచ్చాను ”

వెంకటపతి మాట్లాడుతున్నది సగంమాత్రమే అర్థమయినా, రోజూ ఎవర్నో చూసినప్పుడల్లా తననే తయ్యకొని బాధబడేవాడని ఆభిప్రాయపడిన బామ్మ “పిచ్చిసన్నాసి జానెడంతవాడ్ని బారెడంతచేశాను. ఆ ప్రేమ వుండక ఏం చేస్తుంది” అనుకుంది.

బామ్మ అలా కళ్ళ ప్సగించి తనవై పే చూడటానికి మరో అరం చెప్పుకున్నాడు వెంకటపతి.

“నా వేషాన్ని చూచి బామ్మ దంగయి పోయింది” అనుకొని “బామ్మా ! ముందీ కళ్ళజోడు పెట్టుకో” అని బలవంతాన మనక కళ్ళజోడు తీసి కూలింగు స్పెక్ట్స్ పెట్టాడు చేతికి హ్యాండు సిక్ ఇచ్చాడు.

“ఒరేయ్ నువ్వీ కళ్ళజోడు పెట్టావుగాని నాకేం కన బడటంలేదు. ఇది పెట్టుకుంటే నీవు దొరబిడ్డలా వున్నావ్. నీపి పెట్టుకో” అంటూ కళ్ళజోడు తీసి వెంకటపతికిచ్చింది. తిరిగి తన మనక కళ్ళజోడు పెట్టుకుంది. అంతలో చుట్ట ప్రక్కల వాళ్ళు రావడంతో “రండీ...” అంటూ పిలిచి “మన వెంకటపతి వచ్చాడే” అన్నది ఆనందంగా “పట్నం నీళ్ళు బాగా పడినట్టున్నాయి రంగొచ్చాడు” అని ఒకామె అంటే “రంగుదేముందే. ముందు మనిషి రూపమే మారి పోతే” అని మరొకామె అన్నది.

వారలా పొగుడుంటే తన ఇంగ్లీషు పరిజ్ఞానం వారి ముందు ప్రవర్తించాలన్న కోరికను చంపుకోలేక పోయాడు.

“యస్...దెరీస్ ఎ వేస్ట్ ఆఫ్ ఛేంజ్” అన్నాడు.

“ఏమిటే అంటున్నాడు.” అంటూ అమ్మలక్కలు ఒకరినొకరు అడిగాయి.

“అరేయ్. నీవేదో పట్నంలో చదువుకున్నావని ఆ భాస మాదగర మాట్లాడితే మాకేం తెలుస్తుందిరా! తెలుగులో చెప్పి ఏడవక” అన్నది బామ్మ.

“అయ్యో చెట్టంత పిల్లల్ని పట్టుకొని ఏడ్వమంటా వేమిటమ్మా” అన్నదొక ఇల్లాల.

“ఆ! గంపెడంత గుమ్మడికాయ అయినా క తిప్పీటకి లోకువే...ఈవేళ ఎంతవాడయినా పెంచిపెద్దచేసిన దానికి ఆ దొరవే వుంటుంది” అన్నది మరొక ఇల్లాల.

“నేను రేపు కలెకరయినా కొట్టడానికి, తిట్టడానికి, పెట్టడానికి మా బామ్మకే హక్కుంది. బామ్మలేనిదే నాకు బ్రతుకేలేదు” అన్నాడు వెంకటపతి. “చూశారటే, వెంకటపతి అంటే రత్నమే! పట్నంపోయినా పాడుఅరివాట్లు ఒకటయినా అబ్బాయంటే, ఇలాటి రత్నంలాంటి కొడుకు ఒకడుంటే చాలు” అన్నది పొరుగింటామె. బామ్మ కళ్ళనుంచి జలజలా కన్నీరు జారింది.

వారంతా తనని అలా పొగుడుతుంటే, అనందంతో ఉప్పొంగిపోయాడు. షర్టు బటనొకటి “ఫట్”మని త్రెగిపోయింది.

వెంకటపతి భుజానవ్రేలాడుతున్న బ్యాగ్ను చూసి, “అయ్యో నామతి మంద! ఇంటికొచ్చిన పిల్లాడ్ని గడపలో అడుగుపెట్టనివ్వకుండా వాకిట్లోనే విలబెట్టి పోట్లాడుతున్నామే” అన్నదొకామె.

“అవునమ్మా. పిచ్చిగున్న ఎప్పుడు భోంచేసి బయలుదేరాడో, కాస్తంత మెతుకు పెడతాను సాయంత్రం రండమ్మా, తీరిగా మాట్లాడొచ్చు” అని వారందరినీ పంపిస్తుంటే ఈసురోమంటూ చూశాడు. “ఓహో బామ్మ వారందరి కోసమేనే ఇంతకష్టపడి “టక్” చేసుకొని వచ్చింది. నాకు ఆకలిలేదు పిండామాడు లేదు అని మనసులో అనుకున్నాడు గాని పెదవి విప్పలేకపోయాడు.

“లోపలికి రారా” అనగానే బామ్మని పిల్లిలా ఫాలో అయ్యాడు

“నీవు వెళ్ళేటప్పుడు నిక్కరు మర్చిపోయి వెళ్ళావు. చక్కగా ఉతికించి దాచాను. ముందా దుస్తులు మార్చుకో” అంటూ పెట్టెలోని నిక్కరు తీసి ఇచ్చింది.

తోపీ, షర్టు, పంటాం మొత్తం విప్పేసి నిక్కరుతో తయారయ్యాడు. “భోజనం చేస్తావా?” అనడిగిన

బామ్మను “ఉదయం భోజనంచేసే బయలుదేరాను. అయినా సాయత్రం నాలుగు గంటలవేళ భోజన మేమిటి?” ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు.

“ఇక్కడుండగా రోజుకి నాలుగు సార్లు తినేవాడివి అక్కడికిపోయి నాజూకు తిళ్ళు నేర్చినట్టున్నావు, అందుకే ఏనుగులాంటి వాడివి పీనుగలా తయారయ్యావ్” అంటూ బల్లమీదున్న డబ్బా తెచ్చింది.

నడి మంచంమీద సిక్కిరుమాత్రమే ధరించి పోతు రాజులా ముచ్చినున్న వెంకటపతి అప్రసవత్నంగా బొజ్జ వెళ్ళు చూసుకున్నాడు. సుమ్మతి కాయలా ముందుకు పొడుచు కొని వచ్చింది.

“పండుగకి పెనున్నావని ఉత్తరం వ్రాశావుగా. గున్నక చిరుతిళ్ళకి ఎంతగా మొహంవాచి వున్నావో అని కొబ్బరుండలు చేశాను. తిను” అంటూ డబ్బాముందు పెట్టింది.

ఉండ్రాళ్ళ ముందు కూర్చున్న వినాయకుడిలా ఆ డబ్బా ముందు కూర్చున్నాడు.

ఆతే !!

క్రమ క్రమంగా వెంకటపతి బొజ్జ బెయిన్ లా ఉబ్బింది.

సిక్కిరు వేసుకోవడంవల్ల ఏనుగు తొండంలాంటి కాళ్ళు, తొడలు నల్లగా నిగవిగలానుతూ కనిపిస్తున్నాయి.

కొబ్బరుండలు సుష్టుగా తినడంవల్ల పొట్ట మూరె డెత్తుకు పొంగింది.

గణాచారిలా పెంచిన జుట్టుతో కంచు విగ్రహంలా కూర్చున్న వెంకటపతిని చూడగానే, “పిచ్చి గున్నకి ఆకలేగాని మితం తెలియదు. దొరిటోపి పెట్టుకొని దర్జాగా కర్రాపుకుంటూ వస్తుంటే ఊరంతా కళ్ళేసుకుని చూసింది.

ఎవరి కళ్ళలో ఏముందో “అనుకుంటూ గుప్పెడు ఉప్పు తెచ్చి వెంకటపతి చుట్టాతిప్పి పొయ్యిలో వేసింది.

కాని ఉప్పు చీటపటలాడక పోవడం గమనించి, “ఎంత దిస్తో చిట్ట తండ్రికి” అనుకున్నదేగాని, పొయ్యిలో విప్పు లేదని గ్రహించలేక పోయింది. కాని ఏనుగు మీద పడిన వానజల్లులా వెంకటపతి వాటిని గమనించనేలేదు.

“బామ్మా ఈ జుట్టు మెడమీదపడి చికాకు పెడుతుందే” గాఢం పోయాడు.

“పిచ్చి సన్యాసి, అప్పుడే అంత తొందరయితే ఎలా నెమ్మదిగా వెళ్ళి మొక్కుబడి తీర్చుకుందాం” అని, బాగా బడలికగా ఉన్నావు కాసేపు పడుకో” అన్నది.

కాని, ఎప్పుడు వీధిలోకి వెళ్ళామా. తన కాలేజి గురించి హాస్టల్ గురించి వాళ్ళకి ఎప్పుడు చెప్పామా అని ఉబలాట పడుతున్న వెంకటపతి “నాకిప్పుడు విద్రావటంలేదే” అన్నాడు.

“పడుకోరా, నేను జోకొడతాను” అన్నది.

మరి కొంచెం ఆలస్యంచేస్తే బలవంతాన పడుకో బెట్టి జోకొడుతుందని, “ఒక్కసారి అలా వీధిలోకి వెళ్ళి మాష్టారు వాళ్ళకి కనిపించొస్తానే” అన్నాడు.

“కొద్దిసేపు వుండరా ఈ ముసిలిముండ నీ కోసం కళ్ళు కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తుంటే అప్పుడే పోతానంటావ్. ఇంతకీ మధు బావ విషయంగాని, నీ చదువు విషయంగాని చెప్పావు కాదు” అన్నది.

అడిగిందే తడవుగా లయోలా కాలేజి వై భవాన్ని. హాస్టల్ విశిష్టతని గుక్కతిప్పుకోకుండా చెప్పసాగాడు. సహానం కోల్పోకుండా వినసాగింది బామ్మ.

ఆ విధంగా పనివాళ్ళ దగ్గర, ఇరుగుపొరుగు ఆడవాళ్ళ దగ్గర పదవక్లాసుతోనే చదువుకి స్వస్తి చెప్పిన స్నేహితుల.

దగర చిలవలుపలవలుగా చేసి నాలుగు రోజులపాటు నిర్వి
రామంగా తన స్తోది చెప్పాడు.

గాజువారిన బామ్మ కళ్ళల్లో వెంకటపతి ప్రతిరూపం
పడగానే కాంతిపుంజములు వెల్లివిరిశాయి.

‘అమ్మా! నీ కొడుకు ఎంతగా ఎదిగిపోయాడే! నీవే
బ్రతికుంటే ఈ స్థితిలోవున్న ఈప్పిచూసి ఎంత సంబర
పడేదానివో’ అని చాటుమాటుగా కల్లోతుకో సాగింది.

రెట్టింపయిన ప్రేమతో నిత్యం వెంకటపతికి నలుగు
పెట్టి, స్నానం చేయించేది, మీగడ కలిపి భోజనం ముద్దులు
చేసి నోటికందించేది. కాని, “బామ్మా! ఈజుట్టు మెడమీద
పడి చికాకుపెడుతోందే” అని తరచుగా మారాం చేసేవాడు
వెంకటపతి.

“దేవుడి జుట్టు. ఆ మాటనకు నాయనా! ఈతపా
సెలవులకి వచ్చినపుడు కాకానివెళ్లి ఇచ్చొద్దంటే” అనేది.
“నా బామ్మా! నెక్ట్ కెలవులకి ఆ యామ్ నాట్ కమింగ్.
అయామ్ రీడింగ్ ఫర్ ఎగ్జామ్స్” అంటూ వెంకటపతి
బటర్ ఇంగ్లీషు మాట్లాడినప్పుడల్లా బామ్మగారు బోసి
నోరంతా తెరిచుకొని కళ్ళప్పగించి చూస్తుండేది.

దొరబిడలా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతున్నందుకు
ఆనందం. రెండునెలల్లో వీడింతగా మారిపోయాడేమిటి!
అన్నట్టు విస్మయం. రేపు చదువుకున్నదాన్ని చూస్తే
వాళ్ళిద్దరూ తననొక వెర్రిదాన్ని చేసి తనముందే తనకు
అర్థంగాకుండా ఇంగ్లీషులో ఏవేవో మాట్లాడుకోరుగదా!
అన్న ఆందోళన.

అలా పలురకాల భావాలు అమెముఖంలో చోటుచేసు
కున్నాయి. క్యాలెండరులో పదిరోజులు గడిచిపోయాయి.

ఇంకా దాదాపు పదిరోజులు కెలవులున్నాయి. కాని
స్నేహితులు నలుగురూ వారం రోజులు ముందుగానే

రావాలని, వస్తూ వస్తూ ఎవరి డిమాన్డ్స్‌బరుకి వాలు ఏవో కొన్ని తినుబండారాలు తీసికొచ్చి ఇవ్వాలని, రోజూ ఏదో ఒక పనిమీద వాళ్ళింటికి వెళ్ళాలని వాళ్ళ పిల్లల్ని ఒకటి రెండు సినిమాలకు తీసికెళ్ళి వారితో సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పరచుకోవాలని నిశ్చయించుకోవడం జరిగింది.

అనుకున్న ప్రకారం పలురకాల పెంటకాలతో, తయారుచేయించి, చెరుకు ముక్కలు పట్టుపట్టించి పట్నం బయలుదేరాడు.

ఆ తవారింటికి వెళుతున్న ఆడపడుచులా మూటలు పట్టుకొని వెళ్తున్న వెంకటపతిని చూడగానే బామ్మగారి కళ్ళలో నీలి తెరలు తొంగిచూశాయి.

-అదే బ్రతికుంటే కొడుకుని చూసి ఎంత మురిసి పోయేదో" అంటూ ఎన్నడో చనిపోయిన కూతుర్ని జ్ఞప్తి చేసుకొని కళ్ళొత్తుకుంది.

"ఎలాగూ అమ్మా - అయ్యాలేరు. కనీసం నేను బ్రతికుండగానయినా వాడిచేత ఏ కులమింటు కోతి మెడలోనో మూడు ముళ్ళూ వేయించాలి. అనక నేను పోయినా ఆ త్వారే వాడి జాగ్రత్త తీసుకుంటారు" అనుకున్నది.

* * *

అసంభవమని చెప్పదగిన సంఘటన ఒకటిజరిగింది. అది - స్నేహితులు నలుగురూ ఏ విధంగా విడిపోయి తమ గ్రామాలకు చేరుకున్నారో, అదే విధంగా విడి విడిగా తమ గ్రామాల నుంచి బయలుదేరినవారు ఒకేసారి కలుసుకున్నారు.

"ఇదేదో చాలా వింతగా ఉందే" అని సత్తిరాజు అంటే, "ఇహ మనల్ని ఏళక్తి విడదీయలేదురా" అన్నాడు లక్ష్మణ్. ఏమయితేనేం వారంతా అలా అయా చితంగా కలుసుకోవడం చాలా సంతోషంగా వుంది. హాస్టల్ వైపు

బయలు దేరారు. తమ ఊర్లో ఉన్నన్నాళ్ళూ తీరిగా దొరికిన ప్రతీ వాడికి తన గోడు వినిపించిన వెంకటపతి ఇప్పుడూ ఆవకాశాన్ని జారవిడుపలేదు.

తాను ఏ విధంగా ఊళ్ళోకి అడుగు పెట్టింది, మొదట్లో తనని ఎలా గుర్తించినది, ఆ తర్వాత ఎవరే విధంగా అన్నది పూస గ్రుచ్చినట్లు చెప్పాడు. ఆ అయి డియా ఇచ్చినందుకు సత్తిరాజుకి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియ జేశాడు.

చివరకు ఎలాగైతేనేం హాస్టల్ చేరుకున్నారు,

పాడుబడిన బొద్దారామంలా వుంది హాస్టల్ బిలింగు.

శేరిపు రోజుల్లో మెస్ వుండదు. దరిదాహాల్లో భోజ నానికి కాదుగదా. కనీసం కాఫీ త్రాగుదామన్నా హోటల్ అంటూలేదు. అందుకనే సప్లిమెంటు ఎగామ్ ఇచ్చే వారంతా డేస్కాలర్స్ అయిన ఫ్రెండ్స్ రూముల్లోకి వెళ్ళారు.

చౌకీదారు చెప్పిన ఆ విషయం విన్న మిత్రులు హతాసులయ్యారు. “ఏమైతే అదే అవుతుంది” అనుకుంటూ తమ గడులకు వెళ్ళారు.

స్నానాలు గట్రాపూర్తిచేసి తక్షణ కర్తవ్యం ఏమిటో తేల్చడానికి అత్యవసర సమావేశం జరిసారు.

మొండు డిమాన్ స్ట్రీటర్ల కొరకు ప్రత్యేకంగా తీసుకు వచ్చిన తినుబండారాల్ని వాళ్ళ ఇళ్ళ దగ్గర అంద జేసి అటెండెన్సు వేసుకొని రావాలని తీర్మానించారు.

కాశీజీ పెర్కింగు డేస్ కానందున రికావంటిది అ చ్చట్టుప్రక్కల మచ్చుకయినా కనిపించలేదు. అందువల్ల ఎవరుతెచ్చిన మూట వారే హోసుకుంటూ బయలుదేరారు.

వెంకటపతి క్యాండేటు ఫిజిక్సు డిమాన్ స్ట్రీటరు. కొత్తగా కడుతున్న స్టేట్ బ్యాంక్ కాలనీలో తక్కువ అద్దెకు దొరికిందిగదా అని ఇల్లు అద్దెకు తీసుకున్నాడు. అది

కొత్తగా కడుతున్న కాలనీ అయినందువల్ల బస్సొకర్యం లేదు. ఆ సమయంలో కికాలుకూడా లేనందువల్ల 'దేవుడా' అనుకుంటూ మూట భుజానవేసుకొని బయలుదేరాడు.

ఒకటి అరాకాదు సరిగా మైదురముంది ఆయన ఇల్లు. "ఎందుకొచ్చిన చదువురా బాబు" అనుకొంటూ ఈసురోమంటూ నడవసాగాడు వెంకటపతి శరీరం పెదది. కావడంవల్ల, ఆ శరీరాన్ని కదల్చలేక కదులుతున్న వెంకటపతి అదనంగా భుజంపై భారంపడటంతో చెమటలు క్రక్కుతూ నతనడకతో ఎలాగైతేనేం కాలనీచేరుకున్నాడు.

"హమ్మయ్య వచ్చేశాను" అని తృప్తిగా నీటూర్చి, ముఖంమీద నవ్వు పులుముకొని డిమాన్స్ట్రేటర్ ఇంటికి వెళ్ళాడు. కాని ఇంటికి తాళంవేసి పులిడటంతో తెల్లముఖం వేశాడు. అంతలో ప్రక్కప్రోరనామె "లేరు బాబు. శెలవు లకి వాళ్ళింటికెళ్ళారు. కారేజీరోజుకి ఆయన వస్తారేమో" అన్నది.

వెంకటపతి నెత్తిన విడుగుపడింది. నేతితో సున్నుండలు చేయించుకొచ్చాడు. ఇహ వీటితో డిమాన్స్ట్రేటర్ డంగయిపోతాడని, ఆయనే తనగదికి వస్తాడని ఊహించిన వెంకటపతి తన అంచనాలన్నీ తలక్రిందులు కావడంతో జావగారిపోయాడు.

'రాగానే అందజేయమని ప్రక్క ఇంటివారికిచ్చె కంటే, స్వహస్తాలతో అందజేయడమే ఉత్తమం' అనుకొని ఏడ్వలేక నవ్వుతూ హాస్టల్వైపు బయలుదేరాడు.

'అంత కష్టపడి తినుబండారాలు తయారు చేయించి, ఆయన కోనమని అయిదు రోజులు ముందుగా వస్తే ఆయనేమో ఊరు వెళ్ళాడు. ఏనాడయినా పూచీకపుల అటుదిటు పెట్టి ఎరుగునా తాను : ఈ రోజున మూట భుజాన వేసుకొని మోయవలసి వచ్చింది. ఎంత దుర్గతి పట్టిందిరా వెంక

టపతి' అనుకుంటూ కాళ్ళిడ్చుకుంటూ హాస్టల్ చేరు
కున్నాడు.

త్రిమూర్తులూ లెక్చర్, స తిరాజు, స్వామి తాము
తెచ్చిన మూటల్ని ముందు పెట్టుకొని కూర్చున్నారు.

“ఒరేయ్, వెంకటపతికూడా మూటతో తిరిగి వస్తు
న్నాడరా” అన్నాడు లెక్చర్.

“వెల్ కమ్ టు పతి! మేము ముగురమే అదృష్ట
వంతులం అనుకుంటున్నాము. మాతో నీహో చేరావా?”

“అదృష్టమేమిటా” అని రొప్పుకుంటూ భుజాన
వున్న మూట తీసి క్రిందపెట్టి, “కొంప ముంచాడా.
ఇప్పటివరకు నీళ్ళ కడవకూడా మోయించలేదు మా బామ్మ.
ఈ దిమాన్ స్టేటరుకోసం ఈ మూట భుజాన వేసుకొని
చచ్చి చెడి మోసుకెళ్ళినా ఫలితం లేకపోయిందిగదరా”
అన్నాడు.

“తొందరపడకు, అదీ మన మంచికే జరిగింది”

‘మంచికా?’ అన్నట్టుగా చేపల దాకలా నోరు
తెరిచాడు వెంకటపతి.

“కారేణీ తెరవడానికి ఇంకా అయిదురోజుల టైముంది.
అప్పటివరకు మనకు ఫుడ్ ఇవే!” చావు కబురు చల్లగా
చెవినేశాడు స తిరాజు.

అసలే అంతదూరం నడిచి ఆయాసంతో రొప్పుతున్న
భోజనప్రియుడు వెంకటపతి ఆ వార్తవింటూనే పొలమరించి
ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాడు.

“ఒరేయ్ మంచిసీళ్లు” తాను కూర్చున్నచోటు నుంచి
లేవకుండానే కేకవేశాడు లెక్చర్.

మగ్ పట్టుకొని పరుగెత్తాడు స్వామి.

కాని పంపులలో నించి ఒక్క నీటి చుక్కకూడా
రాలలేదు. మొహం వ్రేళ్ళాడేసుకొని వచ్చి అదే విష

యం చెప్పాడు. ఫుడ్ షాక్ నుంచి తేరుకొన్న వెంకటపతి, స్వామి చెప్పిన విషయం విని. “ఒరేయ్ ఇది హాసల్ లా లేదు. పెద్ద బూత్ బంగళాలావుంది. తిండిలేదు, తీప్సలు లేవు. ఆఖిరికి గొంతు తడుపుకోవడానికి మంచి నీళ్ళు కూడా లేవు. ఇక్కడ చచ్చినా దిక్కులేదు. వెంటనే పోదాం” అన్నాడు.

“పోదాం, పోదాం అంటావు. ఎక్కడికెళ్దాం?” అడిగాడు సత్తిరాజు.

“బావకివ్వమని చెప్పి వాళ్ళింటిదగ్గర ఏవో ఇచ్చారు. అవి ఇచ్చి అక్కడేవుండి పోదాం”

“సరే, అంతకంటే మార్గమేముంది?” అంటూ లేచాడు సత్తిరాజు. మిగతా వారు అనుసరించారు.

“ఒరేయ్, మధు రూములో లేదనుకో... ఒకవేళ గదిలో వున్నా పరీక్షలు గనక వీలుకాదన్నాడనుకో. ఏం చేద్దాం” మార్గమధ్యంలో ధర్మసందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు స్వామి. అదీ ఆలోచించాల్సిన పాయింటే! అనుకొన్నారు. కాని మరో మార్గం ఎవరికీ తోచలేదు.

మౌనంగా నడక సాగిస్తున్నారు. ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా అన్నాడు లక్ష్మణ్ “అరేయ్, రఘు తెలుసుకదా! వాడింట్లోవాడు మినహా ఇంకెవరూ ఉండరట. ఒకసారి వాళ్ళింటికి రమ్మని అన్నాడు కూడా!” అని.

“అయితే వెళ్ళావా?” తనకు తెలియకుండా తన రూమ్ మేట్ ఎప్పుడు వెళ్ళాడా! అన్న అనుమానంతో అడిగాడు వెంకటపతి.

“లేదు”

“మరయితే మధుకి ఈ డబ్బా ఇచ్చి ముందువాడి ఇల్లెక్కడో వెదుకుదాం. దొరక్కపోతే. అప్పుడే మధు గదిలో సెటిలవుదాం” అన్నాడు సత్తిరాజు.

అంతా 'సరే' అనుకున్నారు.

వారు మధు గదికి వెళ్ళేసరికి, గది తలుపులు దగ్గర కేసి వున్నాయి. మిగతా గదులన్నిటికీ బయట తాళాలు వ్రేలాడుతున్నాయి.

చొరవగా గదిలోకి ప్రవేశించారు. కాని గదిలో ఎవరూ లేరు.

"మీరంతా కూర్చోండి. బావని పిలుచుకొస్తాను" అంటూ బాత్ రూమ్ వైపు వెళ్ళాడు. అక్కడ లేడు. 'ఎక్కడున్నాడబ్బా' అని ఆలోచిస్తున్న వెంకటపతికి 'దాదా మీదున్నాడా' అన్న అనుమానం వచ్చింది. మెల్లగా దాదా పైకి చేరుకొన్నాడు.

పెరటి వైపున్న పట్టగోడ దగ్గర నిల్చువి. ఎదు రింట్లో వంట ఇంటివద్ద నిల్చునున్న సుందరాంగి వైపే దృష్టిని నిలిపి గాలిలో ముదులు విసురుతున్న వేడిముద్దుల్ని వాలు చూపుల్ని రిసీవ్ చేసుకుంటున్న ఆ మోహనాంగి గణాచారిలా పెంచిన జుట్టుతో, గుమ్మడి కాయంతబొజ్జతో, పొట్టిగా, లావుగా వున్న ఒక వింత వ్యక్తి పైకి రావడంతో లేడిపిల్లలా చెంగున దుముకుతూ ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

అంత హఠాత్తుగా ఎందుకు వెళ్ళిందా? అని ఎంతో ఉత్సుకతో చూస్తున్న మధు. "దాదా! ఆ అమ్మాయి ఎవరు? అన్న పిలుపుతో ఉలిక్కిపడి వెనుదిరిగి చూశాడు.

యమకింకరుడిలా నిలబడున్నాడు వెంకటపతి.

"ఎంత పేపయిందిరా వచ్చి?"

"ఇప్పుడే వచ్చాను. నేను రాగానే ఆ ఎదురింట్లో అమ్మాయి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది"

"ఛ వెధవ! అసలు నీకు కాలేజీ లేదుగా, అప్పుడే ఎందుకొచ్చావ్?"

"... .." తెల్ల మొహ మేసుకుని చూస్తుందిపోయాడు.

“వచ్చావే అనుకో, క్రిందనుంచే కేకవేస్తే నేను దిగి వచ్చేవాడన్నగదా! నీవెందుకు పైకి వచ్చావు?”

“ఏడ్చు ఒక్కటే తక్కువయింది వెంకటపతికి.

“అలా ముంగిలా చూస్తావేమిటా?”

“నీ కిష్టమని ఒక డబ్బా ఇచ్చారు. ఇదామని మా వాళ్ళతో వచ్చాను. నీవు కనిపించకపోయేసరికి వాళ్ళందరినీ గదిలో కూర్చోబెట్టి నేనొక్కడే పైకి వచ్చాను” అన్నాడు సంజాయిషీగా.

“బ్రతికించావ్” అని, “సరే, ఆ డబ్బా ఏదో అక్కడపెట్టి వెళ్ళు” అన్నాడు

“అలాగే” అన్నట్టుగా తలూపి బయలుదేరాడు వెంకటపతి.

“ఏమిటా అలా వున్నావ్” అనడిగాడు సత్తిరాజు, ఏడుపుమొహంతో గదిలోకి వచ్చిన వెంకటపతిని.

“ఏమీలేదులే” అని, “రఘు ఇంటికిపోదాం పదండి” అన్నాడు. అంతా బయలుదేరారు.

వెంకటపతి మౌనముద్ర కావడంతో “ఏం జరిగింది” మెల్లగా అడిగాడు లక్ష్మణ్.

“ఏంకాలేదు” అన్నట్టుగా తలూపాడు.

“అదోలా వున్నావు. ఏంజరిగిందో స్నేహితులమయిన మాతో చెప్పకపోవడం అన్యాయం” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

కరీఫ్ తో కళ్ళొత్తుకున్నాడు వెంకటపతి.

“ఏమయిందిరా” అదురాగా అడిగాడు సత్తిరాజు.

కాని వెంకటపతి మౌనం విడిచిపెట్టలేదు.

“చెప్పకపోతే నామీద ఒట్టే” బెదిరించాడు లక్ష్మణ్.

“చెప్తానురా, మీకు చెప్పకపోతే మరెవరికి చెప్తాను” అని, “నేను పైకి వెళ్ళానా. అప్పుడేమో బావ ఎదురింటి అమ్మాయికేసి చెయ్యాపుతున్నాడు. ఆ అమ్మాయేమో

బావని చూసి నవ్వుతోంది, ఆ అమ్మాయి.. నన్ను చూసి
లోపలికి పరుగెత్తింది. అందుకు బావకి కోపం వచ్చి “అస
లెందుకు వచ్చావ్ అని తిట్టాడు” చెప్పాడు.

“ఓస్ ఇదేనా” అని. ఆ అమ్మాయి ఎవరో కాదు
మీ అక్క. మరి బావ - అక్క ఏదో మాట్లాడుకుంటుంటే
ఎవరైనా వెళ్తారా?” నవ్వుతూ అడిగాడు సత్తిరాజు.

“ఏమిటా నువ్వనేది” వెంకటపతికి కోపంవచ్చింది.

“కోప్పడకురా బాబు... మీ బావ ఆ అమ్మాయిని
ప్రేమిస్తున్నాడు. పానకంలో పుడకలా వారిదరి మధ్యకు
వెళ్ళి వాళ్ళ అనందాన్ని పాడు చేశావ్. అదీ కథ” విడ
మర్చాడు సత్తి.

“ఛీ పాడు? ఏమిటా మాటలు?” అంతా నవ్వు
కున్నారు వెంకటపతి మాటలకు.

సూర్యుడు పడమటి కనుమలలో వారిపోతున్నాడు.
అంతటా నీరెండ పరచుకొనుంది.

ఎలాగయితేనేం రఘు ఇంటికి చేరుకోగలిగారు.
రెల్లుగడ్డిలో వేసిపెండి రఘు ఇల్లు.

ఆ ఇంటిముందు రకరకాల పూలమొక్కల బారులు
తీరి వున్నాయి. పూల గుత్తుల భారానికి ఆ మొక్కలు
తలల్ని భారంగా వచ్చాయి. ఆ పూల పరివళాలు గాలి
వీచినప్పుడల్లా నలు దిక్కులకు వ్యాపిస్తున్నాయి.

ఆ మొక్కల మధ్య ఒక చిన్న టీపాయ్ వుంది,
దాని మీద ‘టీ కెటిల్, బిస్కట్స్ వున్న ప్లేటు వున్నాయి.
టీపాయ్కి ఎదురుగావున్న కుర్చీలో తెల్లని, ఫైజామా, లాల్చీ
ధరించిన ఆరడుగుల సన్నని విగ్రహం ఒకటి కూర్చున్నది.

అతడి చేతిలోని పుస్తకం పేజీలు తిరుగుతున్నాయి.
తల స్నానం చేసినట్టున్నాడు తల వెంట్రుకలు నుదుటిపై
పడి అల్లరి పెడుతున్నాయి.

అంతలో గేటు చప్పుడు వినిపించడంతో పుస్తకం
నుంచి తలెత్తి చూశాడు.

నోటిలోని ఉమ్మిని బుడగలుగా గారిలోకి వదులున్న
రాధాగోపాలకృష్ణస్వామి, నల్లగా సన్నగా పొట్టిగా తలమీద
వెంట్రుకలు నుదుటి మీదకు దువ్వుకొని కార్టూన్ ఫిగర్
పున్న సత్తిరాజు, లావుగా, నల్లగా, పొట్టిగా పహిల్వాన్ లా
పున్న వెంకటపతి, పొట్టిగా, సన్నగా కొళ్ళను మార్కులా
పున్న లక్ష్మణ్ కనిపించాడు.

“రండి, రండి” అంటూ ఎదురెళ్ళి ఆహ్వానించాడు
రఘు.

“గురూ! మీ గార్డెను చాలా బాగుంది” కాంప్లిమెంటు
ఇచ్చాడు లక్ష్మణ్.

“దాంక్యూ”

“మొక్కలు పెంచడం నీ హాబీనా” అడిగాడు
స్వామి.

“కాదు టీవనాదారం!”

అరంగాక చూశారు.

“తర్వాతచెప్పాను. ముందు లోపలికి రండి” అంటూ
‘టీ’ కెటిర్, విస్కీట్ ప్లేటు తీసికొని లోపలికి దారితీశాడు
చిన్న వసారా.

లోపల పెదహాలు

దానిని ఆనుకోని రెండు చిన్న గదులు, ఒకటి-
కిచెన్-రూము, రెండవది-బెడ్ రూము.

ఆ హాలులో మధ్యన మూడు షెల్ఫ్స్ వున్నాయి.
వాటినిండా పుస్తకాలున్నాయి. వాటిని ఆనుకొని ఒక
చేబుర్ వుంది. ఆ చేబుర్ కి ఒక ప్రక్క ఈజీ చెర్.
మరో ప్రక్క మిసీ షెల్ఫ్స్ వున్నాయి. ఆ చేబుర్
ముందు ఒక ఖర్చీ వుంది.

“కూర్చోండి” అంటూ హాలులో ఒక ప్రక్కగా
వున్న సోఫా చూపించాడు.

మౌనంగా కూర్చున్నారు.

“రెండు నిమిషాలు” వంట ఇంట్లోకి దారితిశాడు
రఘు. ఆ సోఫా ముందున్న టీపాయ్ మీద రకరకాల
మ్యాగజైన్లు వున్నాయి.

స్వామి, సతిరాజు, వెంకటపతి ఆ మ్యాగజైన్లు
తిరగేసుంటే లక్ష్మణ్ చొరవగా రఘు టేబుల్ దగ్గర కెళ్లాడు.
ఆ టేబుల్ గ్లాసు క్రింద ఒక గ్రీటింగు కార్డు వుంది.

‘దియర్ రఘు !’ అని సంభోదించిన అమె—

“హారు టు హారు
దో మైల్స్ ఎ పార్టు
మె లవ్ టు యు
విల్ నెవర్ డిపార్టు”

అని తన హృదయంలోని భావాల్ని మాటల రూపంలో
పొదిగింది. క్రింద “కుసుమ” అని సంతకం చేసింది.

ఎవరీ కుసుమ?

రఘు ఎందుకు దీనినే ఇంత పదిలంగా, అదీ నిత్యం
తాను చదువుకునే—వ్రాసుకునే టేబుల్ గ్లాసు క్రిందపెట్టాడు
అనుకున్నాడు లక్ష్మణ్.

అంతలో “లక్ష్మణ్ !” అన్న కేక వినిపించి వెనుదిరి
గాడు. చిస్కట్లు టీపాయ్ మీదుంచి. కప్పులతో టీ సర్వ్
చేస్తున్నాడు రఘు.

మెల్లగా వెళ్ళి ముగురి సరసన కూర్చున్నాడు లక్ష్మణ్.

“మీరిలా నా ఆతిథ్యం స్వీకరించడం నాకు చాల
సంతోషంగా వుంది” అన్నాడు రఘు.

“రెలుగడ్డితో నేసినా ఈ ఇల్లు చాలా చూడముచ్చ
టగా వుంది. ఏ చిత్రకారుడో రూపకల్పన చేసినట్టు ఇంటి

ముందు రకరకాల పూలమొక్కలు, ఇంట్లో పొందికగా అమర్చిన పుస్తకాలు - చుమ్మల్ని ఏదో ప్రవంచానికి తిసుకెళుతున్నాయి" అన్నాడు స్వామి.

"అవును! ఈ ఇంట్లో నీవు తప్ప మరెవరూ లేరా?"

"ప్రస్తుతానికి నేనొక్కడే."

"అదేమిటి, అసలు నీకు "నా" అంటూ ఎవరూ లేరా?"

"వున్నారు. కాని ఎక్కడున్నారో తెలియదు"

"అయితే కుసుమ ఎవరు?"

ఆ ప్రశ్నకు చెంపదెబ్బ తిన్నవాడిలా దిగున తలెత్తి చూశాడు. రెండు నిమిషాలు వారి మధ్య మాటలే కరువయ్యాయి. ఆ మౌనాన్ని భంగపెస్తూ, "కుసుమ నా ప్రాణం" అన్న రఘు మాటలు వినిపించాయి.

"అంటే ఆమె నీకు..." అంటూ అర్థోక్తితో అగి పోయినవాడిని.

"లక్ష్మణ్! అని పిలిచి." ఆ గ్రీటింగు కార్డుపైన గోపికాలోలుడున్నాడు. దిగువ భాగాన బాపు కుంచెనుంచి ప్రాణం పోసుకున్న పద్దెనిమిదేళ్ళ జవరాలు చెక్కిలికి చేతిని చేర్చి ఊణమొక యుగంగా గడుపుతున్నట్లుంది. బాపు బొమ్మలో చెప్పిన దానిని, మధుర కవి నారాయణరెడ్డి.

రాదేమి నా ప్రేయుడు, రాయిగా మారెనా?

కబురంపు మనసుంటే, గాలి కరువాయెనా?

అని క్లుప్తంగా చరణాలలో తెలియజేశారు.

ఒక గ్రీటింగు కార్డు పంపే ముందు భావుకులయిన వారెవరయినా తాను చెప్పదలచుకున్న భావాలకు దగ్గరగా వున్న అర్థుని ఎన్నుకుంటారు. ఇప్పుడు ఆమె నాకే మవుతుందో గ్రహించడం కష్టం కాదనుకుంటాను" అన్నాడు.

“రఘు : నీవు కథలెందుకు వ్రాయకూడదు? నీవే గనక రచనా వ్యాసంగాన్ని చేపడితే మంచి రచయితవవు తావు” అన్నాడు స్వామి.

నవ్వి, “నా కిష్టంలేదు” అన్నాడు.

“ఎందుకని?”

“వివాహం చేసుకొని ఆమె ఎక్కడో ప్రశాంతంగా కాలం గడుపుతోంది. తిరిగి కథ రచయితగా ఆమె ముందు సాక్షాత్కరించి ఆమె ప్రశాంత జీవితంలో కల్గోలాన్ని సృష్టించలేను”

“ఆమెకు పెళ్ళయిందని తెలిసి, ఇంకా ఆరాధిస్తున్నావా?”

“వివాహ బంధమైన ప్రేమకంటే మానసిక ప్రేమే గొప్పది. ఆ ప్రేమ వివాహమైనా, విఫలమైనా మాసిపోనిది. మధురమయినది” అని. ఈ సంభాషణ ఇక ఆపుచేస్తే బావుణ్ణి అన్నట్టుగా బాధగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

“మీరు...” అని వెంకటపతి ఏదో అనబోతుండగా, “వదు” అన్నట్టుగా స్వామి చెయ్యి అడ్డు పెట్టడంలో ఆగి పోయాడు,

ఐదు విమిషాలవరకూ రఘు ఆ మూడ్ నుంచి తేరుకోలేదు. అప్పటివరకు “అరెయ్...ఒరెయ్” అని ఏ రఘు నయితే అడ్రస్ చేశాడో, ఆ రఘుని అలాగే అడ్రస్ చేయడానికి లక్షణ అంతరంగం అంగీకరించలేదు.

“రఘు : కాలేజీ తెరిచేవరకూ నిన్ను బాధ పెట్టక తప్పటంలేదు. అభ్యంతరమా?” అడిగాడు సత్తిరాజు,

“సత్తిరాజు : నన్ను కన్నవారు, నా తోబుట్టువులు అంటు అర్థికంగాను, ఇటు సాంఘికంగాను ఉన్నత స్థితిలో వున్నారు. జీవితంలో నేను ఎన్నడూ ఎవరినీ ఏదీ కావాలని కోరలేదు. నేను కోరుకున్నది ఒకే ఒక వ్యక్తిని ఆమె

నా దగ్గరకు వచ్చి “రఘు : మా వాళ్ళు నాకు సంబంధాలు చూస్తున్నారు. అలన్యం చేస్తే నా బ్రతుకు మరొకరితో ముడిపడుతుంది. ఇప్పుడే నన్ను వీదాన్ని చేసుకో!” అనడిగింది. ఆ ఊణాన నా వారెవరూ నన్ను అదుకోలేదు. పరిసితులను సవాల్ గా తీసుకొని. ధైర్యంగా ఆమెను నా దానిని చేసుకోలేక, పిరికివాడినయి పారిపోయి వచ్చాను. ఈ చిన్న గుండెనిండా నిండిపోయిన ఆ దేవత మినహా నాకింకెవరున్నారు? చుట్టరికాన్ని మించిందంటారు స్నేహం. మన స్నేహం కలకాలం నిలవాలనే నేను కోరుకుంటున్నాను” అన్నాడు గాఢదిక స్వరంతో “థాంక్యూ” అని, ఈ రోజంతా ఇలాగే ఇక్కడే గడిచిపోవాలా?” అడిగాడు సత్తిరాజు.

“ఓ. కె. అయితే”

“మీ ఇష్టం. ఎక్కడికయినా వెళ్ళాం అంటే నేనూ వస్తాను”

“అయితే దుర్గగుడికి వెళదాం”

“అలాగే...అయితే వంటపని పూర్తిచేసి మరీ వెళదాం”

“నీకు వంటపని కూడా వచ్చా?”

“ప్రీతే వంట చేయాలి అనే రోజులు పోయాయి”

అంటూ వంట ఇంటిలోకి వెళ్ళాడు.

మరో ముప్పాళ్ళగంటలో వంటపని పూర్తిచేసి దుర్గ గుడికి బయలుదేరారు.

“బస్ లో వెళదామా? లేక నడిచిపోదామా?” అడిగాడు రఘు.

“బస్ లో వెళితే త్రిల్ ఏముంది? నడిచేపోదాం!” అన్నాడు స్వామి.

“అమ్మో! నేను మాత్రం ఎక్కువదూరం నడవలేను”- వెంకటపతి.

“బయపడకు గుడివరకు ఆటోలో వెళ్ళాం. అక్కడి నుంచి ఘాట్ రోడ్డున నడిచి వెళ్ళాం” అని ఆటోలను పిలిచాడు. రెండు ఆటోలలో పావుగంట ప్రయాణంచేసి, ఘాట్ రోడ్డు చేరుకున్నారు.

తొలిసారిగా కొండ ఎక్కుతున్న వెంకటపతికి కాలు జారి తే గోళీలా క్రిందకు దొరుకుంటూ పోతానేమోనన్న అనుమానం వచ్చింది. వెంటనే రఘు చెయ్యిపట్టుకున్నాడు. మెలగా మూడు కాళ్ళ ముసలిలా ఆయాసపడుతూ కొండ పైకి చేరుకొన్నాడు.

దేవి స్పెషల్ దర్శనం కొరకు అంతా టికెట్లు కొంటుంటే, తనకు మాత్రం టికెట్ వద్దన్నాడు రఘు.

“ఏం, నీకు టికెట్ పుచ్చుకోరా” అనడిగిన వెంకటపతికి, “నేను అమ్మవారి దర్శనానికి రావడంలేదు. అదుగో ఆ చీకటి కోనేరు దగ్గర కూర్చుంటాను, మీరు దర్శనం చేసుకొని అక్కడికి రండి” అని సమాధానం కొరకయినా ఎదురు చూడకుండా వెళ్ళాడు.

చీకటికోనేటికి సమీపంలో ఒక పారిజాతం చెట్టుంది. ఆ చెట్టుకి దిగిపోవున్న సమతల ప్రదేశంపై కూర్చొని అప్రయత్నంగా ఆకాశంవై పు చూశాడు రఘు. ఆకాశాన పిండారబోసినట్లుంది. గతంలోకి జారిపోయాడు.

అమ్మవారి దర్శనం చేసుకొని బయటకు వచ్చిన తర్వాత రఘుని అడిగింది కుసుమ: “అమ్మవార్ని ఏమని కోరుకున్నావు” అని.

“మేమిద్దరం పసుపు దుస్తులతో నిన్ను దర్శనం చేసుకొనే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించు అని వేడుకొన్నాను” అని, “మరి నీవేమని దణ్ణం పెట్టుకున్నావ్” అడిగాడు.

“నా రఘుకి ఉజ్వలమయిన భవిష్యత్తుని ప్రసాదించమన్నాను”

“అదేమిటి కుసుమా : ప్రేమికులు పెళ్ళి కావాలని కోరుకుంటారుగాని...”

“రఘు” అన్నట్లుగా కనురెప్పలెత్తి చూసి, “ఈ బొందిలో ప్రాణం వుండగా ఎవరు కాదన్నా మన పెళ్ళి జరిగితీరుతుంది. నాకా నమ్మకం వుంది” అన్నది

“నాకు తెలుసు కుసుమా : నీవు తలచుకుంటే దేని నయినా సాధిస్తావు” అని, “అదిగో అక్కడ చెట్టుక్రింద కూర్చుందాం పద” అంటూ దారితీశాడు.

పారిజాతం చెట్టుక్రింద పూలు గుట్టగా పడున్నాయి. ఆ చెట్టుకి సమీపంలో వున్న చదునయిన ప్రదేశంలో కూర్చున్నా రిద్దరూ.

“రఘూ! నా నుదుట తిలకం దిద్దు” అంటూ పూజారి ఇచ్చిన కుంకుమ పొట్లాం అందించింది.

“కుసుమ : ఈ తల్లి సత్యవంతురాలంటారు. ఈమె విజంగా సత్యవంతురాలయితే నీ నుదుట కుంకుమను నేనే” అంటూ ఆమె నుదుట బొట్టుపెట్టాడు.

భారంగా ఆమె కనురెప్పలు వాలిపోయాయి.

“కుసుమా!” అంటూ ఆమె ముఖాన్ని తన చేతుల్లోకి తీసికొని తన వైపుకి తిప్పుకున్నాడు.

ఆమె సోగకళ్ళు తృప్తిగా చూస్తున్నాయి.

“కుసుమ : నీ కళ్ళు చిలిపి కళ్ళు- దొండపళ్ళు. కళ్ళతోనే కట్టిపడేయటమంటే ఏమిటో నీ కళ్ళని చూసే తెలుసుకున్నాను.”

ఆమె బుగ్గలపై అప్పటివరకు అస్పష్టంగా వున్న చొట్టలు అతడి మాటలకు ప్రస్ఫుటమయ్యాయి.

“కుసుమ : ఈ సొట్టబుగ్గల్ని చూస్తుంటే నా వళ్ళు జవజవ లాడుతున్నాయి.”

అతడి మాటలకు ప్రతిగా కిలాకిలా నవ్వింది.

కాని, అంతలోనే రఘు లేచి వెళ్ళడంతో ఆమె పెదవులపై మెరుసున్న చిలిపి నవ్వు అదృశ్యమయింది.

కాని, దోసిట పారిజాతాలు నింపుకొని అతడు తనవేపు రావడంలో అతడి ఉద్దేశ్యాని గ్రహించి సిగ్గు మొగ్గయింది.

ఆ నిండు పౌరమి రాత్రి పాలవంటి తెల్లనయిన చీర ధరించి, అప్పుడే వికసించిన కలువలా పువ్వు పాదాలపై పారిజాతాలు వెదజలాడు.

“ఏయ్, ఏమిటీ పిచ్చిపని” చిరుకోపాన్ని ప్రదర్శించింది. “ఇది పిచ్చిపని కాదు కుసుమ. దేవీపూజ రాత్రి నాకొక కమ్మని కల వచ్చింది. ఆ కలలో సోగ కళ్ళతో, సొట్ట బుగలతో ఒక చిన్నారి సాక్షాత్కరించింది. గుండ్రని పిరుదులపై నల్లని ఆమె వాలుజడ నాట్యమాడుతుంటే నా గుండె లయ తప్పింది. కోకిలకే పాఠాలు చెప్పగల ఆమె కేవలం గాయని మాత్రమే కాదు; నాట్యగతే కూడా. అప్పుడు నేను దురామాతని ప్రార్థించి తల్లీ ఈ సుందరాంగిని నా ఆర్థాంగిగా ప్రసాదించు అని వేడుకొన్నాను. కలలోని దేవత ఇలలో నా ఆరాధ్యదేవతగా ప్రత్యక్షమయింది. అందుకే ఈ భక్తుడు ఇలా ఈ దేవిని కొలుస్తున్నాడు.”

“అబ్బాయిగారికి పైత్యం ఎక్కువై కవిత్వం పలుకుతోంది. ఇహ దెబ్బలు పడవలసిందే !”

“చిత్తం దేవీ, కానీ ఓ చిన్న రిక్వెస్టు”

“ఏమిటి భక్తా అది”

“ఆ కొత్తదేదో మీ వాలుజడతో కొట్టండి”

“పో దొంగ” అంటూ బోలెడంత సిగ్గుపడిపోయింది.

“కుసుమ” అంటూ ఆమెను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. గువ్వలా అతని కాగిల్లో ఒదిగిపోయింది.

ఒక ప్రక్కనుంచి కృష్ణానదీ తరంగాల మీద నుంచి వీస్తున్న చల్లని వాయు తరంగాలు పారిజాతాల ఘుమ ఘుమల్ని తమలో ఇముడ్చుకొని గాఢ పరిష్వంగంలో మునిగివున్న ఆ జంటని తాకుతున్నాయి. మరొక ప్రక్క నుంచి దేవీ ఆలయంలోని గంటల మ్రోతలు అంతటా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. ఇంకొక ప్రక్క పెళ్ళివారిల్లాల విజయవాద పట్టణం రంగు రంగుల దీపాలతో దేదీప్య మానంగా వెలిగిపోతోంది.

కాని ఆ జంట పరివరాల్నే మరిచిపోయింది.

అంతలో “రఘూ : రఘూ” అని ఎవరో తటి పిలిచినట్లుంటే కళ్ళు తెరచి చూశాడు. అక్కడ పారిజాతాలుగాని, కుసుమగాని కనిపించలేదు. వెంకటపతి, లక్ష్మణ్ సత్తిరాజు, స్వామి నిలబడున్నారు.

జ్ఞాపకాలు ఎంత మధురంగా వున్నాయి అనుకుంటూ లేచాడు.

“ఏమిటి ఇంతలోనే అంత మత్తు నిద్ర పట్టేసిందా?” అడిగాడు లక్ష్మణ్.

సమాధానం భావగర్భితంగా నవ్వాడు.

ఇంటివైపు తిరుగు ముఖం పట్టారు.

*

*

*

పడుకున్నాడన్న మాటేగాని, వెంకటపతి కళ్ళ మీదకు కునుకు తొంగి చూడలేదు.

సాయంత్రం డాబా మీదనుంచి చెయ్యి ఊపుతున్న మధు, సమాధానంగా నవ్వుతున్న ఆమె - ఆ దృశ్యమే వెంకటపతి కళ్ళలో మెదలసాగింది.

“ప్రేమించడానికి అమ్మాయి ఎలా దొరుకుతుంది : ప్రేమించడం ఎలా ప్రారంభించాలి : ప్రేమించడం తప్పు

కాదా !” ఇత్యాది ప్రశ్నలు కుమ్మరి పురుగులా వెంకటపతి హృదయాన్ని తొలచసాగాయి.

అపరాధ పొట్లకాయంతా సన్నగా వుండే ఈ రఘు గాడు ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించాడు. పె పెచ్చు మధు బావకూడా వెనక ఇంటి అమ్మాయిని ప్రేమిస్తున్నాడు. అసలు కారేజీలోకి అడుగు పెట్టిన తర్వాత తప్పనిసరిగా ప్రేమించి తీరాలా ? అలాగయితే సత్తిరాజు, లక్ష్మణ్, స్వామి ప్రేమించరేమిటి ? - సమాచారం దొరకని ప్రశ్నల వరంపరల మధ్య విద్రలోకి జారిపోయాడు వెంకటపతి.

ఆ విధంగా విద్రబోయిన వెంకటపతి అలవాటు ప్రకారం తెల్లవారుజామునే లేచాడు. లక్ష్మణ్, సత్తిరాజు, స్వామి విద్రబోతున్నారు గాని రఘు మంచం కాళీగా వుంది.

“ఎక్కడికెళ్ళాడబ్బా” అనుకొంటూ ఇంటిముందుకి వచ్చినవాడికి పూలు కోస్తున్న రఘు కనిపించాడు.

‘అరె. ఎందుకు పూలన్నీ కోస్తున్నావ్’ అని అడిగాడు.

“వెంకట్, ఈ ఇంటిముందున్న పూలమొక్కలు, వెనుకనున్న కాయగూరల మొక్కలే నా జీవనాధారం. నిత్యంపూలు, కాయలుకోసి మార్కెట్ లో ఇచ్చి వస్తాను. అధమం పది రూపాయలయినా వస్తాయి. అప్పుడప్పుడు మొక్కలకూడా కొనడానికి వస్తారు. కొందరికి మొక్కలు పెంచడం హాబీ. కావి నాకు జీవనాధారం” అని “అవునూ ఇంత చీకటితో నీ వొక్కడివే లేచావేమేటి” అడిగాడు.

“ఏం లేదు, నిన్నొక ప్రశ్న అడుగుదామని”

“ఏమిటో అది !”

“నీవు ఎవరో అమ్మాయిని ప్రేమించానన్నావు గదా! అలాగే ఈవేళ మా మధు బావకూడా ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించడం చూశాను. అసలు ప్రేమించడం తప్పుకాదా?

తృటికాలంపాటు వెంకటపతి ముఖంలోకి పరిశీలనగా చూసి అన్నాడు — “వెంకటపతి! అందమయిన అబ్బాయిగాని, అమ్మాయిగాని కనిపించగానే అప్రయత్నంగా ఒక సారి చూస్తాం. అది మానవ నె జం. చంద్రుడ్ని చూడగానే కలువ ఎలా వికసిస్తుందో అలాగే యవ్వనంలో వున్న యువతీ యువకులు తారసపడినప్పుడు పరస్పర ఆకరణలో పడటం సహజం. కాకపోతే ఇక్కడ “లవ్” అని “లస్ట్” అని రెండు వున్నాయి.

“లవ్ ఎట్ ఫస్ట్ సెట్” అని తరచుగా మనం వింటాం. నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఫస్ట్ సెట్ లో ఏర్పడేది “లవ్” కాదు ‘లస్ట్’ ఫిజికల్ “ఆప్పియరెన్సుని చూసి లెక్ చేస్తారు. అంటే దానికి ‘లవ్’ అని పేరు పెట్టేకంటే ‘లస్ట్’ అని పేరు పెట్టడం సమంజసం. తరచుగా పెళ్ళిచూపుల పేరుతో అమ్మాయిలు - అబ్బాయిలు ఒకరినొకరు చూసుకోవడం పెళ్ళికి అంగీకరించడం జరుగుతుంది. ఆ స్వల్ప వ్యవధిలో వారు చూసేది ఫిజికల్ ఆప్పియరెన్సు మాత్రమే! ఒకరి అభిరుచుల్ని, అభిప్రాయాల్ని మరొకరు అర్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం తక్కువ. ఒకవేళ ఒకరొకరు ప్రశ్నించడం సమాధానాలు చెప్పడం జరిగినా, ఆ సమాధానాలు ప్రశ్నలను బట్టి వుంటాయిగాని పరిస్థితుల్ని మనస్తత్వాన్ని బట్టి కాదు. అందువల్ల పెళ్ళిచూపులు పేరుతో అమ్మాయిలు - అబ్బాయిలు చూసుకొని ఇష్టపడటమనేది ఫిజికల్ ఆప్పియరెన్స్ చూసి మోహంలో పడి పెళ్ళికి అంగీకరించడమే అని నా ఉద్దేశం” అని.

“ఇంతకీ లవ్ చేయడం తప్పా? ఒప్పా?”

“భార్య అంటే జీవితమనే నావకి చుక్కాని. అంగట్లో కూరిగాయల్ని చూసి బేరమాది కొన్నట్లు పెళ్ళిచూపుల్లో చూసి మూడు ముళ్ళు వేపేకంటే నీ అభిప్రాయా

లతో ఏకీభవించే వ్యక్తిని, నిన్ను అర్థం చేసుకొనే వ్యక్తిని
నీ జీవిత భాగస్వామినిగా ఏన్నుకోవడం ఎవరూ తప్పనరు”

“అయితే రేపట్నుంచి నేనూ ప్రేమించడం
ప్రారంభిస్తాను”

“ఎవర్ని ?”

“అదే తేలలేదు.”

నవ్వి. “వెంకటపతి! ప్రేమించడానికి ఒక అమ్మాయి
కావాలి. నీకు అమ్మాయిల వెంటపడటం ప్రేమించడ
మనిపించుకోదు. జులాయి తన మనిషించుకొంటుంది”
అన్నాడు

“అన్నిటికీ అన్న చెప్తున్నావ్. మరి అమ్మాయి
లతో పరిచయమయ్యే దెలా ?”

‘ఎంత అమాయకుడవయ్యా. వెంకటపతి’ అను
కొని, “ఏ వ్యక్తితోనూ ప్రేమించడం కోసం పరిచయం
చేసుకోకు. జీవితంలోని అనేక వ్యాపకాలలో అనేక
మంది మనకు రారసపడతారు వారిని అర్థం చేసుకోవ
డానికి ప్రయత్నించు. అమెతో జీవితాన్ని సుఖమయం
చేసు గలననిపించినప్పుడు, అమె అభిప్రాయాల్ని ఎప్పుడు
గొప్పివిస్తావో - అమె వ్యక్తిత్వానికి ఎప్పుడు విలువ
ఇస్తావో అప్పుడే అమెకూడా నిన్ను అర్థం చేసుకుంటే,
మీ మధ్య ప్రేమ అంకురిస్తుంది” అన్నాడు.

“మీరు కుసుమని అలాగే ప్రేమించారా ?”

“కొందరికి కొందరితో మొదట ముఖాముఖి పరి
చయ మేర్పడుతుంది. మరి కొందరిలో ఉత్తరాల ద్వారా
పరిచయ మేర్పడుతుంది. మొదట వర్గంలో ముందు శారీర
కంగా ఆకరణకు లోనయి అభిప్రాయాలు కలవడంతో
ఒకటవుతారు. రెండవ వర్గంలో అభిప్రాయాలు కలిసిన.
తర్వాత ఒకరి కొకరు ఎదురు పడటం, శారీరకంగాకూడా

అకరణకు లోనయి ఒకటి కావడం జరుగుతుంది.నా శంఖో రెండవది ఉత్తమమైనది. రెండవ మార్గాన్ని అనుసరించే అదృష్టం నాకు లభించింది”

“కాపి మీ రామెను పెళ్ళి చెసుకోలేదుగా !”

రఘు నవనాదులు కృంగిపోయాయి.

అంతటి చలని వాతావరణంలోనూ రెండు వేడి కన్నీటి చుక్కలు చెక్కిళ్ళ మీదగా జారాయి.

“ఏమిటి ఏడుస్తున్నావా ?”

“వెంకటపతి ! నేను పిరికివాడ్ని. కుసుమని ప్రేమించి, ఆమె పెళ్ళిపీటలమీద దిలిపకుపు కాబోతుంటే, రఘు నన్ను ఎక్కడికయినా తీసికెళ్ళు అని పరాణితో నా దగ్గరకు వస్తే పిరికివాడ్నయి పారిపోయి వచ్చాను. నా దేవతకు నేను చేసిన ద్రోహానికి ప్రాయశ్చిత్తంగా నిత్యం మానసిక చిత్రవధని అనుభవిస్తున్నాను” అంటూ చేతిలోని కూరగాయల బుట్టని క్రింద పారేసి రెండు చేతుల్లోనూ తల దాచుకొన్నాడు.

“రఘు” ఆందోళన తొణికిసలాడింది వెంకటపతి స్వరంలో.

“వెంకటపతి! దయచేసి నన్ను ఒంటరిగా ఉండ వివ్వు” తల ఎత్తకుండానే అన్నాడు.

మారు మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

పది నిమిషాలకుగావి రఘు ఆ సీతనుంచి, తేరుకో లేదు. “ఛ, ఏమిటిది? మరీ చిన్నపిల్లవోడిలా ఎందుకిలా ప్రవర్తిస్తున్నాను? ఎందుకు గతాన్నిత్రవ్వి అతని ముందుంచాను?” అనుకొన్నాడు. బాధని గుండెల్లోనే దాచుకొని కుములిపోయేకంటే ఈ విధంగానయినా ఉపశమనం పొందడమే మేలు అనుకున్నాడు. పూలు, కూరగాయలు తీసుకొని సైకిల్ మీద మార్కెట్ కి వెళ్ళాడు.

“దడ దడ” అన్న మ్రోత వినిపించడంతో స
రాజు, లక్ష్మణ్, స్వామి ఉలిక్కిపడి లేచి కూర్చున్నారు.

ఎదురుగా నడుముకి చేతులు చేర్చి నిలబడున్నాడు
వెంకటపతి.

“ఈ కుట్రోదయాన మీ అందరికీ నేనొకవిషయం
చెప్పదలుచుకున్నాను” అన్నాడు గంభీరంగా.

“అంటే “ఏమైనా కలగన్నావా” అనుమానంగా
అడిగాడు స్వామి.

“నోట్సు” అని, “నేను మగవాడ్ని. అంద
మయిన అమ్మాయిని చూసి లవ్ చేయబోతున్నాను”
అన్నాడు.

ఎదురుగా నిల్చున్నది వెంకటపతేనా ; అని
కళ్ళు నులుపుకొని మరీ చూశాడు సత్తిరాజు.

“ఆ అమ్మాయి ఎవరో మాకూ చూపించరాబాబు”
అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“ఇంకా అప్పుడే ఎక్కడ : రేపట్నంబి వెతకాలి”

“నిజమేరా. ఉదయాన్నే గంట మ్రోగగానే లేవాలి.
మరో గంట మ్రోగగానే టేబుల్ దగ్గర పుస్తకాలేసుకొని
కూర్చోవాలి. ఇంకో గంట కొట్టగానే మగ్ తీసుకొని
మెస్కి పరుగెత్తాలి, అంతా గంటల జీవితం అయి
పోయింది. స్కూలులో వుండగా ట్యూషన్ మాష్టరు బె తం
పుచ్చుకొని కూర్చోబెట్టి చదివించేవాడు. “కారేజీలో
కొచ్చిన తర్వాత వార్డెను గంటతో చదివిస్తున్నాడు. అంతా
దరిద్రపు బ్రతుకయిపోయింది” కష్టపడ్డాడు సత్తిరాజు.

“మరి మన కారేజీలో అంతా అబ్బాయిలేగదా.
ప్రేమించటానికి అమ్మాయి లెలా దొరుకుతారు.” ధర్మ
సందేహం వచ్చింది స్వామికి.

“సెలా కారేజినిండా అమ్మాయిలే గదరా. హాసల్ మకాం మార్చి సెలా కారేజీ ఎదురుగా బిచానా వేయడమే?” సత్తిరాజు.

“ఒరేయ్ వెంకటపతి! మంచో, చెదో ఏ పనయినా నలుగురం కలిపేచేస్తున్నాం ఇప్పటివరకు. అలాటిది ఇప్పుడు నీవు ఒక్కడివే ఎవరో ఒక అమ్మాయిని ప్రేమిస్తాననడం మిత్రదోహంరా!” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“అంటే పాండవులూ మనమంతా ఒకే అమ్మాయిని ప్రేమించాలా?” — స్వామి ప్రశ్న.

“అబ్బే నా వుద్దేశ్యం అది కాదురా, నలుగురం కలిసి పోటీలేకుండా డిమాన్డ్ ప్రోటర్ల ని పంచుకున్నామా! అలాగే అమ్మాయిల్ని కూడా!”

“లక్ష్మణ్! నీ అయిడియా బాగానే వుందిరా. కాని అరంటుగా హాసల్ నుంచి నలుగురం బయటపడటమెలా? రూము సంపాదించటమెలా? అమ్మాయిల్ని వెతుక్కోవడమెలా?” “వాటి గురించి వ్రరీ అవకురా సత్తిరాజు, ముందు మనం లవ్ ఎఫెర్ లో పడదామనుకొంటే అవన్నీ నేను సెటిల్ చేసాగా!”

“మేజారిటీ ఏమంటే నేనూ అదే” అని, “ఏరా, ఇష్టంలేనివాళ్ళు చేతులెత్తండి” అన్నాడు సత్తిరాజు.

నలుగురిలో ఏ ఒక్కరూ చెయి ఎత్తలేదు.

“స్వామీ! ఈ ప్రోబ్లమ్ సార్వ్విడ్, ఇహ మిగతా విషయాలన్నీ నీవే చూడాలి”

“సింపుల్” అని, “వారెను చూపే విధంగా, మనం ఆయనని చూడనట్టు పోజుపెట్టి సిగరెట్స్ కాలుస్తాం. మామూలేగా — ఈ కారేజీలో అయినదానికి కానిదానికి ఫెన్ అంటారు. తలా ఒక రూపాయి ఫెన్ కడతాం. తర్వాత మరో రోజు బ్లాక్ లీడరు చూపేలా స్టడీ అవర్ లో

బాత్‌రూమ్‌లో స్నానం చేదాం. గోలచేదాం. ఫేస్ పేషే
కట్టాద్దు. అప్పుడు వాళ్ళే మన సామాను వీధిలోకి విసిరే
నారు ఇహ తట బుట చంకన పెట్టుకొని చక్కగా
చేకేదాం" అరిటిపండు పెలిచి చేతిలో పెట్టినటుగా చెప్పాడు.

"మరి మన గది సంగతో ?" లక్ష్మణ్.

"ఈ తతంగమంతా జరిగేసరికి అదమం వారం
పదిరోజులు పడుతుంది ఈ లోపు మనం రూము సంపా
దించొచ్చు. అప్పటికీ దొరకలేదూ, ఈ సత్రం వుండనే
వుందిగా" అన్నాడు.

స్వామితో అందరూ ఏకీభవించారు.

కాని ఒకరు ప్రేమించిన అమ్మాయి కొరకు మరొ
కరు ప్రేమించకూడదని, ఆ అమ్మాయిని సిస్టర్‌లా చూడా
లని ఒట్టుపెట్టుకున్నారు.

"తానూ ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించబోతున్నాను"
అన్న భావన ప్రతి ఒక్కరిలోనూ ఆనందాన్ని, భయాన్ని
రేకెత్తించింది.

"తాను ప్రేమించే అమ్మాయి ఎలా వుంటుందో ?"

"ఆ అమ్మాయికి ఏ సినిమాలంటే ఇష్టమో ?"

"అమెకి ఎటువంటి గిఫ్ట్స్ లివ్వాలి"

ఎవరికివారు ఈ తరహా ఆలోచనలలో మునిగిపోయి
వున్నారేగానీ రఘు రాకని గుర్తించలేదు.

"ఏమిటి అంతా మౌనవ్రతం పాటిస్తున్నారా ఏమిటి"
అంటూ అప్పటివరకు వారి మధ్య ఆవరించుకున్న స్తబ్ధ
తని భంగపర్చాడు రఘు. విషయం తెలియజేశారు.

"విష్ యు గుడ్ లక్" గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చాడు.

విజయవాడలోని లబ్ధిపేటలోనున్న వేంకటేశ్వర
స్వామికి కొబ్బరికాయలు కొట్టి తమ ప్రయత్నాలునెరవేరా
లని కోరుకున్నారు.

ఆ రాత్రి పూల మొక్కల మధ్య సర్వసభ్య సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సమావేశంలో చర్చనీయాంశం - ఏ ప్రాంతంలో రూముని వెదకాలి.

“కాలేజీకి ఎంత దగరగా వుంటే అంత మంచిది. లేకుంటే నేను నడవలేను” ముందుగానే తెల్ల జుండా ఎత్తేశాడు వెంకటపతి.

“కావాలంటే పది విమిషాల ముందు బయలుదేరు. లేదా మేమంతా చందాలు వేసుకొని సెక్కిలు కొనిస్తాం. అంతేగాని అర్చకుడిలా బీద అరుపులు అరవబోకు” కోపడాడు లక్ష్మణ్.

“బోజనానికి రెండుపూటలా మెస్కి వెళ్ళాలి. అందువల్ల మెస్కి దగరగా రూము తీసుకోవడం ఉత్తమం” తన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేశాడు స్వామి.

“నీ కెప్పుడూ తిండి రందే. నడవలేకపోతే రూములోనే వుండు. క్యారియర్ తెచ్చే ఏర్పాటు చూసాను” అంటూ స్వామి అభిప్రాయాన్నికూడా ప్రకటనలతో వేశారు.

“ఒరేయ్, మనం హాస్టల్ వదిలిపెట్టేది ఎందుకు? ప్రేమాయణం సాగించడానికి. అందుకని కాలేజీ గరల్స్ ఎక్కువమంది ఎక్కడుంటారో అక్కడే మనం రూము తీసుకుందాం. ఎమంటారు” అనడిగాడు సత్తిరాజు.

“ఇంకా ఏమనే దేముందిగురూ, నీజూతే ఫైనల్” అని లక్ష్మణ్ అంటే, “స.తీ, అసలు నీ బుర్రలో ఏముందిరా” అంటూ టింగున తలమీద మొటుకాయవేసి, “మామూలుగానే మ్రోగుతుందే, అయినా ఇంత పెద్దపెద్ద ఆలోచనలు ఆ చిన్నబుర్రలో ఎలా పుడతాయబ్బో” అన్నాడు వెంకటపతి.

“ఒరేయ్ వెంకటపతి! నీవు బోజ పెంచావుగాని ఆ బుర్రలో గుజ్జుపెంచలేదురా. లేకుంటే తల చిల్లుపడేలా

మొట్టకాయ వేసావట్రా!" బాధగా తల పట్టుకుని అన్నాడు.
"సారీ ట్రైవర్" అన్నాడు వెంకటపతి.

మరుసటి రోజునుంచి రూముల కొరకు వేట ప్రారంభించారు. గదుల్లోకి గాలి రాకపోయినా పర్వాలేదు. వాటర్ లేకపోయినా ఇబ్బంది లేదు. కాని ఆ ప్రాంతంలో కారేజీ గరల్స్ వుండాలి. అది ఎంత దగరగావుంటే అంత ఎక్కువ అదే చెల్లించడానికి వారు సిద్ధమయ్యారు. చివరకు ఏలాగయితేనేం అతికష్టమీద ఒక గోడౌను సంపాదించారు. ఆ గోడౌనుని వారు సెలకుచేసుకోవడానికిగల ఏకైక కారణం— ఎదురింట్లో సెల్లా కారేజీ విద్యార్థినులు అద్దెకున్నారు.

తాము ఏ వెధవ్వేషాలేసినా రెండు నెలలవరకు గది భాళిచేయమనరు అనే ఆశతో రెండు నెలల అద్దె అడ్వాన్సుగా చెల్లించారు.

సెకండు టరమ్ ప్రారంభమయింది.

తిరిగి హాస్టల్ కి కొత్త కాంతి వచ్చింది.

రూములకు అడ్వాన్సు ఇచ్చి వచ్చారు. కాబట్టి పీరియినంత త్వరగా హాస్టల్ నుంచి బయటపడాలి. అందుకు గాను నలుగురూ నాలుగు సిగరెట్స్ ప్యాకెట్లు తెచ్చుకున్నారు.

బ్రీక్ ఫాస్టు పూర్తికాగానే లాన్ లో కూర్చున్నారు. వార్డెను తన గది ముందున్న వరండాలోకి రావడం గమనించి సిగరెట్స్ వెలిగించారు.

వెంటనే ఫాదర్ తన గదిలోకి వెళ్ళిపోవడం గమనించి ఒరేయ్ అరకాల్ చూశాడు, మరో నిమిషాలలో పిలువొస్తోంది. అయిదు నిమిషాలలో మనం తట్టా బుట్టా సర్దెయ్యవచ్చు" సంతోషంగా అన్నాడు సత్తిరాజు.

అతడాళించినట్లే అటెండరు వచ్చాడు. 'ఫాదర్ మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నారు' అని చెప్పాడు.

‘చూశావా మన ప్లాన్ సక్సెస్’ అన్నట్టుగా వారి వైపు చూసి నవ్వాడు సత్తిరాజు.

అంతా వారెను గదిలోకి వెళ్ళారు.

“కూర్చోండి” అంటూ ఎదురుగా వున్న కుర్చీలు చూపించారు.

“మీరు చెప్పబోయేది మాకు తెలుసులే” అనుకుంటూ కూర్చున్నారు.

“మీరు నాలుగు రోజుల క్రితమే హాస్టల్ కి వచ్చినట్లు తెలిసింది. చదువుపట్ల మీకున్న శ్రద్ధకు నా అభివందనలు. అందుకే మీరంటే నాకు ప్రత్యేకమైన ‘అభిమానం’ అంటూ డ్రాయరు సొరుగులోనించి ఒక స్వీట్సు ప్యాకెట్ బయటకు తీసి, “ఒక హాస్టల్ రీ నా కోసం ఇంటి దగ్గరుంచి ప్రత్యేకంగా తెచ్చి ఇచ్చాడు. కానీ నాకు షుగర్ కంపైయింట్ వుంది. అలాగని కానుకని తిరస్కరించి అతణ్ణి చిన్నబుచ్చడం ఇష్టంలేక తీసుకున్నాను. మీరు నలుగురూ తీసికోండి ఎప్పుడయినా నలుగురూ కలిసివుంటేనే అన్ని విధాలా మంచిది. హాస్టలు విడిచి వెళ్ళినా మీరు నలుగురూ కలిసుండాలనే నేను కోరుకుంటున్నాను” అన్నాడు.

“థాంక్యూ ఫాదర్” అంటూ స్వీట్సు ప్యాకెటు తీసికొని గదికి బయలుదేరారు.

గదికి చేరుతూనే. ఛ ఛ ప్లానంతా తలక్రిందులయింది. హాస్టల్ విడిచి బయటకు పొమ్మంటాడనుకుంటే ఈ స్వీట్సు చేతిలో పెట్టాడు. ఎవడికి కావాలి ?” అంటూ ప్యాకెట్టుని గది మూలకి విసిరాడు.

తిరిగి మొదటి కొచ్చారు.

హాస్టల్ నుంచి బయటపడటమెలా? అన్నది దుర్భేద్యమయిన సమస్యగా నిలిచింది వారి ముందు.

“ఒరేయ్ ఒక పని చేద్దాం. మనం నలుగురం కలిసి సుందటయే కదూ ఆయనకి కావలసింది. ఇప్పుడు మనలోని ఒకడికి హాసల్ భోజనం పడలేదు. అందువల్ల బయటకు వెళ్ళిపోతున్నాడు, వాడికోసం మిగతా ముగ్గురూ వెళ్ళిపోతున్నారు. ఏమంటారు ?”

“అమ్మ వెధవా, నీ బుర్రలో కూడా గుజ్జుందిరా” అంటూ స్వామిని ప్రశంసించాడు లక్ష్మణ్.

ముద్రకుడుంటా వాళ్ళ మాటల్ని వింటున్న వెంకటపతి, “అయితే ఆ పేషెంట్ ఎవరో చెప్పండి. త్వరగా నాటకం ప్రారంభిద్దాం” అన్నాడు.

“బుజిబాబూ, ఆ వేషం నీవు వేస్తేనే నాటకం రక్తి కట్టదు” అన్నాడు సత్తిరాజు.

“ఛ, దున్నపోతులాగా వున్నాడు. వాడికి తిండి సయించడం లేదంటే ఎవరన్నా నమ్ముతారా ?” అడిగాడు లక్ష్మణ్ :

“అక్కడే పొరపాటు పడుతున్నావు. రెండురోజుల వరకు తిండి తినడు. దానితో ముఖం పీక్కుపోయి పేథ టుక్ టుక్ వస్తుంది”

“అయ్యో రెండు రోజులే ! నాకు ప్రేమ వద్దు, పెళ్ళి వద్దుగాని నేనిక్కడే వుండిపోతాను” అని మంచం మీద బోర్లాపడాడు. హఠాత్తుగా అంత భయమీదపడేసరికి మంచం “కయ్” మంటూ రోదించింది. కాని దాని బాధని గుర్తించే సీతిలో లేరు ఏ ఒక్కరూ !

“ఒరేయ్ వెంకటపతి! ఆ పాత్రని నీవు పోషిస్తేనే నాటకానికి జీవం వస్తుంది. గడ్డం పట్టుకుంటాను. కాదంటే కాళ్ళ పట్టుకుంటాను” ప్రాధేయపడాడు సత్తిరాజు.

ఆ విషయం మొదట ప్రయిజ్ చేసింది తానే అన్న విషయం గుర్తుకొచ్చి, సత్తిరాజు అభ్యర్థనని మన్నించి

నట్లుగా పోజు పెడుతూ 'సరే' అన్నాడు.

రెండురోజులు భోజనం మానాడు, అసలే తిండి పోతయిన వెంకటపతి రెండురోజులు భోజనం మానడంతో తోటకూర కాడలా నీరసంగా తయారయ్యాడు.

“పేథటుక్ యిక్ రాలేదు” అంటూ తలంతా చెరిపి, జుట్టుని ముఖం మీదకు దువ్వారు. పై పెచ్చు ముఖానికి నూనె పులిమారు. నిక్కరుతో షర్టు లేకుండా పడుకోబెట్టారు.

“హమ్మయ్య! ఇప్పుడుగాని కోరుకున్న పోజు రాలేదు వెధవతో” అనుకొని వార్దెను దగ్గరకు పరుగెత్తాడు సత్తిరాజు.

రెండు రోజుల నుంచి తిన్నది తిన్నట్టే వెల్లి పోతుందని, నీరసంగా పడున్నాడని తెలుసుకొన్న వార్దెను హుటా హుటేన పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

పులిలా తిరిగే వెంకటపతి అలా మంచానికి అంటూ కొని పడి వుండటంతో ఆయన హృదయం ద్రవించింది.

“ఈ విషయం ఇప్పటివరకు నాకెందుకు చెప్ప లేదు” అని.

“డాక్టరు బరాలికి ఫోను చేస్తాను, వెంటనే ఆమెరికన్ హాస్పిటల్ కి తీసుకెళ్ళండి” అన్నాడు.

నలుగురి గుండెల్లో ఒకేసారి పిడుగు పడింది.

“ఎక్స్ట్రామి ఫాదర్... మా అంకుల్ డాక్టరు ఆయన దగ్గరకు తీసికెళ్తాము. మెడిసెన్స్ ఖర్చువుండదు.”

“మీ యిష్టం. ముందు అర్జంటుగా డాక్టరు దగ్గరకు తీసికెళ్ళండి”

“అలాగే ఫాదర్” అంటూ పరుగెత్తాడు స్వామి.

మెల్లగా వెంకటపతిని లేవదీసి షర్టు తొడిగారు. చెరోక రెక్కపట్టుకొని లేవదీసి, భుజాలమీద వేసుకొని క్రిందకు దారి తీసారు. యాక్సునులో రియాలి” చూపించా

లవి సతువ లేని వాడిలా వారిదరిమీదే భారమంతా వేశాడు.
 చిన్న సేజు ఏనుగులాంటి వెంకటపతి బరువంతా మీదపడే
 సరికి, “ఓరి వెధవా ! ఇంత బరువున్నావా... రోజుకి
 ఎంత అన్నం లాగిస్తున్నావురా !” అనుకున్నాడు.

ఎలాగయితేనేం బయటపడారు.

రెండురోజుల్నుంచి తిండి కోసం అలమటిస్తున్న
 వెంకటపతి తిన్నగా హోటల్ కు దారితీశాడు. పీకలవరకు
 మెక్కిగాని

“ఇప్పుడేం చేదాం” అనడగలేదు.

“ఏముంది, హాస్టల్ కి మా ముగురో ఏ ఒక్కరు
 వెళ్ళినా ‘వెంకటపతి’ని ఏ హాస్పటల్ లో ఆడ్మిట్ చేసారని
 వెంటపడతాడు. అందువల్ల అయిదు రోజులు రఘు
 రూములో గడిపి హాస్టల్ కి చేరుకుందాం. ఉప్పు, కారంలేని
 కూరలని తినాలని, రాత్రివేళ కేవలం చపాతీలే తీసు
 కోమని డాక్టరు చెప్పాడని చెప్పి అదెలాగూ హాస్టల్ లో
 సాధ్యపడదు గనుక వెళ్ళిపోతున్నాం అని చెప్పి హాస్టల్
 ఖాళీ చేదాం” అన్నాడు స్వామి.

అంతా “సరే” అంటే “సరే” అనుకున్నారు.

వాళ్ళ ప్లాను సక్సెసు అయింది.

*

*

*

తల చిక్కుదీసుకుంటూ వాకిట్లోకి వెళ్ళిన సునీత,
 “ఏయ్ సుహాసినీ” అని గావుకేక పెట్టడంతో,
 బోటనీ రికార్డువర్క్కు పూరి చేస్తున్న సుహాసినీ “నీకే
 మొచ్చిందే” అంటూ చేతిలోని పెన్సిల్ ని ప్రక్కన పెట్టి
 అయిషంగానే లేచి వచ్చింది.

“అదిగో అటుచూడు” అంటూ ఎదురుగా వున్న
 గోడాను వెళ్ళు చూపించింది” నల్లగా పొటిగా లావుగా
 బెంజిలార్ చైరులా వున్నాడు. ఎవడేవాడు?” అనడిగింది.

స్నేహ

“నేరేడుగాయలా నలగా నిగనిగ లాడుతున్న శరీరంతో, మెడమీదకు పడుతున్న జుట్టుతో సిలిందరులా వున్నాడు గురుడు “అవి” ఏమేవ్, లక్ష్మిని ఏదిపిద్దామా?” అడిగింది.

“ఎలాగే”

“వెయిట్ అండ్ స్” అని, లోపలికి రెండంగలు వేసి, “లక్ష్మి, లక్ష్మి” కేక వేసింది.

వంటపని చేసున్న లక్ష్మి, “ఏమిటే, ఏమిటా గావు కేకలు” వంట ఇంట్లోనుంచి అడిగింది.

“మీ బావ వచ్చాడే!”

“మా బావా” అంటూ బయటకు వచ్చిన లక్ష్మి “ఎక్కడే” అనడిగింది.

“అదిగో అటు చూడు” అని వెంకటపతిని చూపించింది సునీత.

“చీ! వాడెవడో ‘జూ’ లోనుంచి తప్పిచుకొచ్చిన చింపాంజీలా వున్నాడు. ఆ ‘ముదకుడుం’ గాడ్ని పట్టుకొని మాబావ అనటానికి నీకు నోరెలా వచ్చిందే” అంటూ తిరిగి వంట ఇంట్లోకి దారితీసింది.

సరిగ్గా అదే సమయంలో తలెత్తిన వెంకటపతి ఎదురింటి గుమ్మం వద్ద ఇద్దరమ్మాయిలు నిల్చొని తనవై పేచూస్తూ నవ్వుతూ మాట్లాడు కోవటం గమనించాడు.

గుండె జలుమంది, మరుక్షణంలో అనందం ఉప్పెనలా పెలుబికింది. సంతోషంలో కంఠం మూగపోయింది. చేష్టలుడిగి ప్రతిమలా నిల్చుండిపోయాడు.

“ఏమిటే “ముదకుడుం” అలా దిష్టిబొమ్మలా నిల్చు నుండిపోయాడు. ఖర్మకాలి నిన్ను చూపుల్తోనే ప్రేమించడం లేదుగదా!” అన్నది సునీత.

“ఏయ్ ! ఏమిటే ఆ మాటలు ? నన్ను అటపట్టించ

డానికి ఆ మన్మథుడే దొరికాడా : పద లోపలికి..." అంటూ లోపలికి తీసికెళ్ళింది. వారు వెళ్ళిన అయిదు నిమిషాలకు గాని వెంకటపతి తేరుకోలేదు. తేరుకొన్న వెంటనే చెంగు చెంగున గంతులు వేస్తూ లోపలికి పరుగెత్తాడు.

షేవ్ చేసుకొంటున్న సత్తిరాజు 'గత గత' శబ్దం విని తలెత్తి చూశాడు. లోపలి కొచ్చింది కోడెదూడకాదని, వెంకటపతి అని తెలుసుకొని, "ఏమిటి విశేషం : మంచి హుషారుగా వున్నావు" అద్దంలో ప్రతిబింబం చూసుకుంటూ అడిగాడు.

"ఎదురింటి అమ్మాయిలు నన్ను చూసి నవ్వారు"

ఉలిక్కిపడి చూశాడు సత్తిరాజు.

కోపగించుకున్న రేజర్ అందుకు గుర్తుగా చిన్న గాటు పెట్టింది. పుస్తకాలు సరుతున్న లక్ష్యం, స్వామి ఆ మాట వింటూనే చేతిలోని పుస్తకాల్ని అక్కడే పడేసి, "ఎలా వున్నారరా" అంటూ ఆదురాగా వచ్చారు.

వారంతా తన నలా అడగడంతో ఏనుగెక్కినంతగా సంబరపడిపోయాడు.

"అమ్మాయి చాల బాగుందిరా. రెండు చిటిచిట్టికళ్ళు నుదుట బొట్టు..."

"కళ్ళకు కాటుక. తలమీద జుట్టు, రెండు చేతులు ఆ చేతులకి గాజాలు" వెంకటపతి ఏవో చెప్తాడని అనగా ఎదురు చూసిన వాడలా రెండు కళ్ళున్నాయి. అంటూ మొదలు పెట్టడంతో కోపంతో వ్యంగ్యంగా అన్నాడు సత్తిరాజు.

కాని ఆ విషయం గ్రహించిన వెంకటపతి, "భరే చెప్పావురా! నీవుచూశావా!" అని అమాయకంగా అడిగాడు.

"అవును చూశాను" అని "నోర్మ్యూర" అన్నాడు.

తెల్లమొహంవేశాడు వెంకటపతి.

“అమ్మాయి అన్న తర్వాత సర్వసాధారణంగా జడ వేసుకుంటుంది; బొట్టు, కాటుక పూలు పెట్టుకుంటుంది. అందువల్ల అమ్మాయి అంటే సన్నగా వుంటుందా, లావుగా నీలాగా వుంటుందా ? నవ్వితే బుగ్గలపై సొటలు పడతాయా మొహం ఎలా వుంటుంది, జడ పొడవా పొట్టా — ఇత్యాది విషయాలు చెప్పాలి”

“అవును నేను సరిగా చూడలేదు.”

“అసలు చూడవలసిందే”

“మరయితే సత్తిరాజు అమ్మాయిలు అబ్బాయిలలో ఏం చూస్తారు” అడిగాడు లక్ష్మణ్.

“ఎందుకురా”

“ముందు జాగ్రత్త పడదామని !”

“నా ఉద్దేశం ప్రకారం అమ్మాయిగా అబ్బాయిలలా తొందరపడరు. వాళ్ళు చాలా విషయాలు చూస్తారు. వాటిలో మొదటిది — అందగాడా కాదా అని రెండవది — డబ్బు మూడవది — కులం అని ఈ మూడూ వాళ్ళకి అనుకూలంగా వుంటే ప్రేమించేస్తారు, అనక ప్రేమకు పరాకాష్ఠ పెళ్ళి అంటారు. లేదా ఇంతే సంగతులు, చి తగించవలెను”

అనాలోచితంగా అద్దంలో తన ముఖం చూసు కున్నాడు లక్ష్మణ్.

“వెంకటపతి’ కన్నా వెయ్యి రెట్లు అందంగా వున్నాను. వారి ప్రక్కన నిల్చుంటే నేనెంత అందగాడో అమ్మాయిలకు తెలుస్తుంది. వెంకటపతినిచూసి నవ్వి నామ్మాయిలు నన్ను చూసి నవ్వరా ?’ అనుకున్నాడు లక్ష్మణ్.

‘కాని వెంకటపతి మాత్రం, “న తిగాది అంత ధీరిటి కల్ నాలెడి. రఘుకి ప్రాక్తి కల్ నాలెడి వుంది. ఈ విషయంలో వాడి సలహా తీసికోవడం “ఉ తమం” అను కున్నాడు. అనుకోవడమేకాదు, ఆరోజు సాయంత్రమే

రఘుని ఇంటి దగ్గర కలిసి అదే విషయం అడిగాడు.

నవ్వి, “వెంటపతి! ప్రేమ అనేది హృదయంలో పుష్పంలా వికసించాలి. ఈ భావం ఎప్పుడు ఎవరిలో ఎందుకు తలెత్తుతుందో చెప్పలేం. కాని ఒకటి మాత్రం చెప్పగలను. పురుషుడు తాటాకుమంట అయితే, స్త్రీ చింత నిప్పు లాంటిది. ఆమె హృదయాన్ని ఇచ్చేముందు జీవితాన్ని ప్రతి కోణంనుంచి ఆలోచిస్తుంది. ఆమె ప్రేమను సంపాదించుకున్నాడా, వాడికోసం ఆమె ప్రాణాలనయినా ఇస్తుంది” అన్నాడు.

“ఏడ్చినట్లుంది. నీవేదో ఒక ఎఫైర్ నడిపావు గనక వాకేమైనా సలహాలిస్తావేమోనని ఎంతో ఆశగా వాళ్ళందరికీ మస్కాకాట్టి వస్తే ఈ సొదంతా చెప్పావేమిటి?”

“నిజమే నీవన్నట్లు జీవితమంతా గుర్తుంచుకోదగిన మధురాతి మధురమయిన జీవితాన్ని ఆమె సాంగత్యంలో అనుభవించాను. కాని ఆమె నాలో ఏంచూసిందో నాకు తెలియదు. అయినా చెప్పాను విను-సాఫ్ట్ నేచర్, బుద్ధిమంతుడు అని పదిమందిచేత అనిపించుకోవడం, వ్యక్తిగతంగా ప్రతిభా సంపన్నుడుకావడం ఇత్యాది లక్షణాలున్న వక్తిని ఒక స్త్రీ ఎంతగా ఇష్టపడుతుందో అల్లరి చిల్లరి పనులు చేస్తూ కొంచెం గడుగాయి అనిపించుకోవడం. జీవితంలో రిస్కు తీసుకోవడం ఇత్యాది లక్షణాలున్న వ్యక్తినికూడా ఆమె ఇష్టపడుతుంది. అంటే ఏ అమ్మాయినయితే నీవు విత్యం అల్లరి పెడున్నావో ఆ అమ్మాయి కీపై చిరుబురులాడినా నీవంటే ప్రేమలేదు అనుకోకూడదు. కాని-ఈ పూట తన వెంటపడి, మరోపూట మరో అమ్మాయి వెంటపడే వ్యక్తిని మాత్రం ఆమె సహించదు.

“వెంట పడటానికి ఆమె మా ఇంటి ముందేగా వుండేది.”

“ఆ అమ్మాయికో నీకు ఏమాత్రం పరిచయం వుందని ప్రేమించడం ప్రారంభిస్తున్నావు” — రఘు ప్రశ్న.

ఆ ప్రశ్నకు వెంకటపతికి కోపమొచ్చింది. “అసలు నీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? ప్రేమించడమే తప్పా? అలాగయితే నీవెందుకు ప్రేమించావు?” అన్నాడు.

“చింతకాయను చూడగానే నోరూరడం ఎంత సహజమో, ఒక కుర్రవాడు మరో కుర్రదాన్ని ప్రేమించడం కూడా సహజమే; తప్పనను. కాని కాలక్షేపానికి ప్రేమ అంటూ వెంటపడుతున్నావా లేక ఆమెతో జీవితాన్ని పంచుకుందామనా? అన్నది నాకు అర్థంకాలేదు.”

“నీలా పిరికివాడ్నయి పారిపోయి మాత్రం రాను. ఆమె కూడా నన్ను ప్రేమిస్తే తప్పకుండా పెళ్ళి చేసుకుంటాను” అని సమాధానం కొరకయినా ఎదురు చూడకుండా చరచరా బయటకు నడిచాడు.

గుండెలలో బాకు దిగబడినట్లుగా విలవిలలాడారు రఘు.

“కుసుమా! నేనెందుకు పిరికివాడ్నయి పారిపోయి వచ్చానో కనీసం నీవైనా నన్ను అర్థం చేసుకుంటావా” అంటూ బాధగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

రఘు దగ్గర్నుంచి తిన్నగా గదికి వెళ్ళాడు వెంకటపతి. సత్తిరాజు పుస్తకం బిగ్గరగా చదువుతుంటే లక్ష్మణ్, స్వామి శ్రద్ధగా వింటున్నారు.

వెంకటపతిని చూస్తూనే, “ఎక్కడికెళ్ళావ్? త్వరగా రా ఇప్పటికే రెండు చాప్టర్లు మిస్సయ్యాయి” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“ఏమిటది?”

“ప్రేమించటమెలా? వలవేసి గెలుపొందడమెలా? అని ఒక మంచి బుక్ వచ్చింది. దాన్ని తిరగేస్తున్నాం”.

“అనవసరంగా మిస్సయ్యానే” అంటూ ఉత్సాహాన్ని పుంజుకొని కూర్చుంటే “ఇప్పటివరకు చదివించంతా బ్రీఫ్ గా చెప్పండి. లేకుంటే ఫాలో కాలేను” అన్నాడు.

“ఏం లేదురా, ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించాలంటే ఫస్ట్ క్వాలిఫికేషన్-నీవు ఎప్పుడూ బ్రీమ్ గా తయారయి ఆమెకు కనిపిస్తూ వుండాలి. అందంగా ఎప్పుడయితే కనిపించావో అప్పుడే ఆమె ఒకటికి రెండుసార్లు నీ వంక చూస్తుంది. తర్వాత ఆమెకు ఏమేమంటే ఇష్టమో తెలుసుకోవాలి. ఉదాహరణకు ఆమె రోజూ గులాబీలు పెట్టుకుందనుకో, నీవు తెల్ల డ్రస్ ఎక్కువగా ధరించాలి. అలాగే ఆమె నవలలు, పీక్లీలు ఎక్కువగా చదువుతుందనుకో నీకు ఇంట్లోను లేకపోయినా ఆమెకోసం మార్కెట్ లోకి మ్యాగజైన్లు పచ్చీరాగానే కొనుక్కురా. నీకు నవలలంటేను, మ్యాగజైన్లంటేను పిచ్చి అన్న అభిప్రాయం, ఏ మ్యాగజైన్లు కొవాలన్నా నీ దగ్గర దొరుకుతుంది అనే ఇంప్రెషను ఆమెకు కలగాలి. దానితో ఆమె మ్యాగజైన్ల కోసం తమ్ముడో, పనిమనిషినో పంపుతుంది. మ్యాగజైన్లు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం జోరు పెరిగాక తమ్ముడో, పనిమనిషో దొరకకపోతే ఆమె రావచ్చు. అప్పుడు నీవు ‘అరె ఆఫ్ఫర్ ల వీటికోసం మీరొచ్చారా’ అంటూ హడావిడిచేసి అవిడకి మర్యాదలు భారీ ఎత్తున చెయి. మొహమాట పడుతుంది. కాఫీకి నిన్ను వాళ్ళింటికి పిలుస్తుంది. లేదా నవలలు ఇచ్చే వంకతో నీవే వాళ్ళింటికి వెళ్ళు. ఆ సీరియల్ లో ఆ రచయిత్రి బ్రహ్మాండమయిన ట్వీస్టు ఇచ్చింది, ఈ రచయిత్రి బ్యూటీఫుల్ నెరేషన్ ఇచ్చింది అంటూ సీరియల్ మున్నుండు ఏం కాబోతుంది అన్న విషయమే తరచుగా ఆమెతో పందెం కాయి. పందెమంటే ఓడిపోయినవారు గెలిచినవార్ని సినిమాకి తీసికెళ్ళడం అన్నమాట! జాగ్రత్త

అమె ఒక పందెం ఓడిపోతే నీవు రెండు పందాలు ఓడి పోవాలి."

"ఆ అమ్మాయి చేతిలో మనం ఎక్కువ పందాలు ఓడిపోతే మనల్ని దద్దమ్మలను కుంటుందేమో!" లక్ష్మణ్ కి ధర్మ సందేహం వచ్చింది.

"అదీ పాయింటే" అని, అయితే ఫిఫ్టీఫిఫ్టీ" అన్నాడు.

"నవల లివ్వడం. కాఫీలు త్రాగడమేనా? మరి "లవ్" విషయం చెప్పేదెప్పుడు "అనడుగుతున్నవాడిని," "త్వరపడకురా వెంకటపతి! ప్రతిదానికి తొందరేనా?" అని వారించి, "నవలలు నీ సొంతమేగా! అవి చదివేటప్పుడు లవ్ డయిలాగు వచ్చిప్పుడల్లా పెన్ తో మార్కు చేయి. ఆ తర్వాత ఆ నవల అమె కిస్తావుగదా, అది చదివిన అమె ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎందుకలా నోట్ చేశారనో మరొకటో. తప్పక అడుగుతుంది. ఇహప్రేమ పర్వం ప్రారంభించగానే బండిని ముందుకు నడపడం నీవంతు" అన్నాడు.

అష్ట విసరన చేసిన అరునుడు శ్రీకృష్ణుని గీత బోధనతో తిరిగి ధనుర్పాఠాలను చేతబూనినటు రఘు మాటలతో మతిపోయిన వాడిలా గది చేరుకొన్న వెంకటపతి సత్తిరాజు మాటలతో నూతనోత్సాహాన్ని పుంజుకున్నాడు.

ఈల వేసుకొంటూ బయటకు నడిచినవాడల్లా, గేటు దగ్గర మెట్లమీద సీతాకోక చిలుకల్లా కూర్చున్న ముగుర్ని చూడగానే అప్రయత్నంగా ఆగిపోయాడు. వెంటనే తనకు తాను దైర్యం చెప్పుకొని స్మయిల్ ఒకటి విసిరేశాడు. అదిరి పడి చూసింది సునీత.

"ఏమేవ్, ఏమిటి మీ బావ నిన్ను పలుకరిస్తున్నట్లున్నాడే" లక్ష్మివైపు చూస్తూ అన్నది సునీత.

"ఛీ, ఆ ముద్దకుడుంగాడు మా బావ ఏమిటి? లాట

లోటా పంటాం, ఆ జుటు. ఆ బొజ్జ చూస్తుంటే మా మిరప తోటోని ఓషిబొమ్మ గుర్తుకొస్తోంది" అన్నది లక్ష్మి.

"ఏయ్, ఏయ్... ఆ నల్ల కుక్కపిల్లని చూడండే" అని సుహాసిని అనగానే లక్ష్మి, సునీత తటాలున దృష్టి మరల్చారు.

"పొటిగా, పీలగా, నల్లగా, ముఖంమీదకు దువ్వి న జుటువాడు...వాణ్ణి చూస్తే నాకు మా 'టామీ' గుర్తు కొస్తుండే" తిరిగి అన్నది సుహాసిని.

"అయితే ఇంకేం, పెంచుకో" — లక్ష్మి.

"అలాగే. ముందు నీవొక గొయ్యి కానిపెట్టు" అని అంటున్నదల్లా సునీత తొడమీద గిచ్చడంతో "అబ్బ ఉండవే" అంటూ ఎదురింటివై పు దృష్టిని మరల్చింది.

వెంకటపతి ప్రక్కనున్న లక్ష్మణ్ణి చూసి "మొద్ద బ్బాయి ప్రక్కన మరో బుల్లబ్బాయి చేరాడే ? అంది.

"అదేమిటే, బుల్లబ్బాయి ఒకపక్క మనకి పోజు కొడుతూనే రెండవ పక్క నోట్లో వేలేసుకున్నాడు" అన్న లక్ష్మి మాటలకు మిగతా ఇద్దరూ నవ్వారు. తమవై పేచూసి నవ్వుతున్నారనుకొని తాముకూడా నవ్వుకపోతే బాగుండదని స్నేహితులు ముగురూ నవ్వారు.

"ఎందుకే" యాచాసి మొహాలు మూడు నవ్వు తున్నాయి" దీర్ఘం తీస్తూ అన్న లక్ష్మి మాటలకు సునీత సుహాసిని నవ్వుకుండా వుండలేకపోయారు. దానితో ఎదు రింటి గేటుదగర మరోమారు నవ్వుల జల్లు కురిసింది.

తామేదో వాళ్ళని జోక్ చేసి నవ్వుతుంటే, తమ నవ్వుకి రెప్పాన్ముగా వాళ్ళెందుకు నవ్వుతున్నారో స్నేహితు రాండ్రు ముగురికి అర్థంకాలేదు.

అప్పటివరకు గేయ దగ్గర నిల్చున్న ముగురు మిత్రుల్ని, ఎదురింటి మెట్లమీద కూర్చున్న ముగ్గురు

పేహీతురాండ్రని చూస్తూనేవున్న స్వామి, తెలుగుసినిమా
హీరో తొలిసారిగా తెరపై కనిపించినట్టు కనిపించాలని
తలకు టోపీ. కళ్ళకు జోడు పెట్టుకొని మరీ రంగంలోకి
ప్రవేశించాడు.

“వీడెవడో హెచ్. ఎమ్. టి. గాడు, పోజొకటి
నరుకుతూ వస్తున్నాడు” - లక్ష్మి.

“హెచ్. ఎమ్. టి. ఏమిటి, కొత్తపేరు పెట్టావ్?”
అడిగింది సునీత.

“అదేనే హెల్మెట్ . టోపీ పెట్టుకున్నాడుగా?”

“మొత్తానికి మంచం కోళ్ళలా నలుగురు తయా
రయ్యారు” అంతలో పాలవాడు రావడంతో లేచి లోపలికి
నడిచారు.

ఆ ముగ్గురూ లోపలికి వెళ్ళడంతో మంచంకోళ్ళు
నాలుగూ లోపలికి వెళ్ళాయి.

*

*

*

మంచంకోళ్ళు అని ముద్దుగా అమ్మాయిలచేత పిలిపబడే
వెంకటపతి, లక్ష్మణ్, సత్తిరాజు, స్వామి గదిగా మార్చిన
గౌడొను హోటలుకి కొంచెందూరం. ఉదయమే కాఫీకి వెళ్ళి
రావడం, మళ్ళీ మధ్యాహ్నం భోజనానికి వెళ్ళిరావడం
ఇబ్బంది అనుకొని ఉదయం నలుగురులో ఒక్కడే కాఫీకి
వెళ్ళతాడు. వస్తూ వస్తూ మిగతా ముగ్గురికి పట్టుకొస్తాడు.
ఇది వాళ్ళు చేసుకొన్న ఏర్పాటు.

తైపు ఇన్ స్టిట్యూట్ నుంచి వస్తున్న సునీత, సుహా
సిని. లక్ష్మి తమముందు ఒక చిన్నసైజు గున్న శరీరం
నత్త నడకతో నడవడం గమనించారు. ఆ శరీరం మొద
బ్బయిదనికూడా గుర్తించారు. ఒకరిపైపుమరొకరు చూసు
కొని ‘సై’ అంటే “సై” అనుకొన్నారు.

“ఏమే సుహాసిని ! హోటల్ వాళ్ళ పార్కిలు సర్వీసుకూడా పెట్టారా ?” అన్నమాటలు వినిపించడంతో ముందు నడుస్తున్న వెంకటపతి వెనుదిరిగి చూశాడు.

అప్పరసలు ముగురూ కనిపించారు. తన రొట్టివిరిగి నేతిలో పడిందనుకొన్నాడు.

“లేదే. ఎదురింటి గోడొనులో వుంటున్నాడు ఈ మొద్దబ్బాయి” సునీత ప్రశ్నకి సమాధానం ఇచ్చింది సుహాసిని.

“మొద్దబ్బాయి ” అన్నపేరు వినగానే వెంకటపతి గుండెలు దడ దడ లాడాయి.

“స్టూడెంటూ ?” లక్ష్మి ప్రశ్న.

“స్టూడెంటు అయితే బెర్ బాటమ్స్ ఫాంటు వేసుకొని, టక్ చేసుకొని ట్రీముగా తయారయి వుంటారుగాని ఇలా లొట లొట ఫాంటు వేసుకొని గూడెంలో తయారుచేసిన చెప్పులతో ప్రత్యక్షమవుతాడా ? కాఫీ టీఫీ నులు తెప్పించుకోవడానికి ఆ ముగురు స్టూడెంటు పనికి ఇతన్ని కుదుర్చుకొని వుంటారు”

“అయితే రోజూ మనకి కూడా కూరగాయలు తెస్తాడేమోనే !”

బేజారెతి పోయాడు వెంకటపతి. పనివాడనుకొని తనకి వీళ్ళ పనిపాటలు అప్పగించరుకదా ! అనుకొన్నాడు. నడక వేగం హెచ్చించాడు.

వరుగులాంటి నడకతో గదికివచ్చి పడ్డాడు. అప్పటికి స్నేహితులు ముగురూ మేల్కొనే వున్నారుకొని లేవలేదు.

“ఒరేయ్ సత్తి ! బెర్ బాటమ్ అంటే ఏమిట్రా ?” అనడిగాడు.

“నీ పంట్లాం వుందిగదా ! అదిపైన ఎంత వదులుగా వుంటుందో క్రిందా ఆంత వదులుగా వుంటుంది. అలా

కాకుండా పెన కొంచెం తెటుగా వుండి వుంటే అది బెల్ బాటమ్ అయ్యేది. పైపెచ్చు నీవు క్రింద మడత పెడితావు. బెల్ బాటమ్ కి అలా వుండదు" అని, "ఎందుకలా ఉన్నట్టుండి ఇవన్నీ అడుగుతున్నావ్" అడిగాడు.

"ఎదురింటి అమ్మాయిలలో నన్నగా. ఎర్రగా లేదు ఆ అమ్మాయి చెప్పింది మీరు బెల్ బాటమ్ వేసుకొని టక్ చేసుకొంటే బావుండును. ఈ పంట్లాం వేసుకోకండి అని"

పడుకున్న ముగ్గురూ ఆ మాటలు వింటూనే దడా యన లేచి కూర్చున్నారు.

'ఇంకా ఏమని చెప్పిందిరా'

'అంతలో ఆమె ఫ్రెండ్స్ ఎవరో వచ్చారు. వెళ్ళి పోయింది.'

అంతే ! !

ఎవరికి వారు తమ డ్రెస్ లన్నీ బయటకు తీశారు. వాటిలో బెల్స్ గా మార్చదగినవి తీసుకొని టెలరింగుషాపు కెళ్ళారు. ఆ తర్వాత షూస్ కొన్నారు. ఎలాగయితేనేం ఆ రోజు సాయంత్రానికి నలుగురూ టక్ చేసుకొని నైలా కాలేజీ ముందున్న బడికొట్టు దగర విలబడగలిగారు.

కాలేజీ వదిలిపెట్టారు. పీతాకోక చిలుకలా అసంఖ్యాకంగా వస్తున్న అమ్మాయిల్ని చూడగానే రోమియోల హృదయాలు పరవశించాయి.

"కళ్ళముందు ఇంత అందమయిన ప్రపంచంవున్నా గుర్తించకుండా అనవసరంగా హాస్టల్ జైలులో కాలం వ్యర్థం చేశాం" అన్నాడు సత్తిరాజు.

టక్ చేసుకొని అటెన్స్ పొజిషన్ లో విలబడిన ఆ నలుగుర్ని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వస్తున్న స్నేహితు రాండ్రలో ముందుగా చూసింది సువీత.

"లక్ష్మీ : ఈవేళ పుస్తకాలు ఎక్కువగా వున్నాయి.

చేతులు నొప్పెడుతున్నాయి అన్నావుగా. నీ బాధ చూడలేక మీ బావ వచ్చాడే" అన్నది. సరిగా అదే సమయంలో ఆ నలుగుర్ని చూసిన సుహాసిని "ఏమేవ్ : ఎదురింటి బుల్లె బ్బాయిలు వచ్చారే" అన్నది.

"ఏమేవ్, మనం ఏదో వేళాకోళానికి అంటే వాడు నిజంగానే లొటలొటా పాంట్ వి ఔట్ చేయించి, టక్ చేసు కొని - అదీ నలుగురూ తయారయ్యారు" - లక్ష్మి.

"ఒకడి ఆకారానికి మరొకడి ఆకారానికి పొంతన లేనివాళ్ళ కాంబినేషన్ చూస్తుంటే నవ్వాస్తుందే" తిరిగి అన్నది సునీత.

అలా వారు తమవై పే చూస్తూ నవ్వుతూ మాట్లాడు కోవడం గమనించిన రోమియోలు "గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారురో" అంటూ అనుసరించసాగారు.

"బాగుంది ఈ బ్యాండుమేళం.... రేపు ఎక్కడి కెళ్ళినా తయారవుతారు కాబోలు" అని ఈసడింపుగా అన్న లక్ష్మి నుద్దేశించి, "కోప్పడతే, ఆడపిల్ల ఒంటరిగా వీధిలోకి వెళ్ళే రోజులా : కొంత అండగా వుంటారు. ఎప్పుడైతే నా సినిమా టీక్కెట్లు, పారసీసాలు కావాలంటే తెచ్చిపెడతారు" అన్నది సుహాసిని. అస్పష్టంగా వినిపించిన ఆ మాటలు విని "మన గురించే ఏదో చెప్పుకుంటున్నారు" అన్నాడు లక్ష్మణ్.

'మన డ్రెస్ బాగుందని అనుకుంటూ వుండుంటారు' వెంకటపతి ఉవాచ. తమ ఇంట్లోకి వెళ్తూ 'ఈ నలుగురూ వెనకే ఇంట్లోకి కూడా రావడంలేదుకదా', అని వెనుదిరిగి చూసి, వారు తమ రూము ముందే ఆగిపోవడం గమనించి 'హమ్మయ్య' అని నిట్టూరుస్తూ ఇంట్లోకి నడిచారు.

"ఒరేయ్, ఇంట్లోకి వెళ్తూ వెనుతిరిగి చూశారంటే లోపలికి రండి అని అర్థమేమోరా" అన్నాడు స్వామి.

“అప్పుడే రమ్మనరురా. అధమం పదిరోజులయినా గడవాలి” సత్తిరాజు సమాధానం.

“మరయితే ఆ చూపుల భావమేమిటి?”

‘చూపులతోనే వీడ్కోలు చెప్పింది అంటూ ఈ రచయిత్రులు అప్పుడప్పుడూ వ్రాస్తుంటారే—అదే ఇది’

“హేపీ డే” అనుకొంటూ గదిలోకి నడిచారు.

అంతలో స్వామికి ఒక అనుమానం వచ్చింది, అమ్మాయిలు ముగురు, అబ్బాయిలు నలుగురు. ముగు రమ్మాయిల్ని నలుగురబ్బాయిలు ప్రేమించాలా? ఏమిటి అని. వెంటనే అదే ప్రశ్నను అడిగాడు.

“అది చాలా ముఖ్యమయిన విషయం రా. దానిని సార్వ్వ చేసుకోకపోతే చాలా సమస్యలొస్తాయి,” అని ముగురమ్మాయిలు వున్నారు. కాబట్టి ఈ రేస్లో ముగురు అబ్బాయి యిందాలి. అంటే నాలుగవవాడు ఆ అమ్మాయిల్ని చెల్లెల్లా చూడాలి” అన్నాడు

“ఆ నాలుగవ వాడు ఎవరు?”

“లాటరీ వేస్తాం”

“ఒరేయ్, ఎర్రగా, సన్నగా వున్నదే ఆ అమ్మాయి అంటే నాకిష్టం. మా ఇద్దర్నీ ఈ లాటరీ నుంచి మినహాయించండి” అడిగాడు వెంకటపతి.

“తప్పురా వెంకటపతి! నలుగురం కలిసివచ్చాం, నలుగురికీ ఒకేన్యాయం.” అన్న సత్తిరాజు మాటల్ని మీగతా ఇద్దరూ బలపరచారు.

“ఒరేయ్ ఎర్రగా, సన్నగా పాలగరెబ్బలా వుండే ఆ అమ్మాయిఒకటి, చామనఛాయగా ఎత్తుగావుండే ఆఅమ్మాయి రెండు. కొంచెం నల్లగా లావుగావుండే ఆఅమ్మాయిమూడు’ అంటూ చీట్లపై నంబర్లువేసి, ‘ఇదిగో నాలుగవది సున్నా. ఈ నాలుగుచీట్లని మనం కళ్లుమూసుకొని తీసికుందాం.

ఎవరి అదృష్టం ఎలావుంటే అలాగే జరుగుతుంది. తనకు చీటీలో వచ్చిన అమ్మాయి మినహా మిగతా ఇద్దర్నీ సిస్టర్స్ లా చూడాలి' అన్నాడు.

“ఓ కె.” అంటే “ఓ.కె.” అనుకొని, నలుగురూ కళ్ళు మూసుకొని చీట్లు తీశారు.

“నాకు రెండు వచ్చింది” అరిచాడు లక్ష్మణ్.

“నాది మూడు” — స్వామి.

“నాది ఒకటి” — నవ్వుతూ చెప్పాడు సత్తిరాజు.

“నాకు నున్నా వచ్చింది” జీవోయింది వెంకటపతి కంఠం.

“అయితే వెంకటపతి మనకు బామ్మరి అనమాట” అనంటున్న లక్ష్మణ్ ని “చంపేస్తాను వెధవా” అని బెదిరించాడు. తిరిగి అన్నాడు “అసన్నటి అమ్మాయిని నేను ప్రేమించాను. ఇప్పుడు లాటరీ పేరుతో నన్ను నెట్టేశారు” అని.

“బాధపడకు పతి : ఒప్పందం ఒప్పందమే కనుక నీవు మరో అమ్మాయిని ప్రేమించడం ప్రారంభించు”

“ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించిన తర్వాత మరో అమ్మాయిని ఎలా ప్రేమించేది?”

“అలాంటి సెంటిమెంట్స్ పెట్టుకోకు. రఘులా పిచ్చోడివయిపోతావు” అని “ఒకటి గుర్తుంచుకో — మగవాడి మనసు పుష్పక విమానంలాంటిది. ఎందరున్నా మరొకరికి చోటుంటుంది” అన్నాడు.

“అంతా మోసం” అంటూ దబదబా నేలను బాదుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ వెళ్ళడం వెళ్ళడం తిన్నగా రఘు ఇంటికి వెళ్ళాడు. పడక్కుర్చీలో పడుకొని భారంగా కళ్ళు మూసుకొని వున్నాడు రఘు. అతడి ఛాతిమీద అటోగ్రాఫ్ పుస్తకం తెరచి బోర్లా పెట్టివుంది.

“చదువుతూ, చదువుతూ అలాగే నిద్రపోయినట్టు
న్నాడు” అనుకొంటూ ఆటోగ్రాఫ్ పుస్తకం తీశాడు.

అప్రయత్నంగా తెరచివున్న పేజీమీదకు దృష్టి
మళ్ళింది.

ప్రేమకు మరణంలేదు;

దానికి ఓటమిలేదు.

అది ఓడి గెలుచుకుంటుంది;

చావులేక బ్రతికి వుంటుంది.

లెవ్ ఈజ్ ఎ... ఛాలెంజ్ మీట్ ఇట్

ట్రాజెడీ ఫెవ్ ఇట్

బ్యూటీ ప్రెయిడ్ ఇట్

—కుసుమ.

“ఈ కుసుమ ఎవరో హాయిగా తాను కాపురం చేసు
కొంటూ వీడ్చి జాపకాలతో చావగొడుతోంది” అనుకొంటూ
ఆటోగ్రాఫ్ పుస్తకాన్ని ప్రక్కనేవున్న టేబుల్ మీద విసిరి
కొట్టాడు.

ఆ శబ్దానికి ఉలిక్కిపడి నిద్రలేచాడు.

“ఏమిటి ఎప్పుడూ ఈ కుసుమ గొడవేనా?” చొర
వగా ప్రక్కనున్న స్టూలుమీద కూర్చుంటూ అడిగాడు.

“హృదయం ఒక ఆరియమయితే, అందులో వెలిసిన
దేవత కుసుమ...” అని ఇంకా ఏదో చెప్పబోయాడు. కాని
ఎదురింటి గేటువద్ద ఒక విద్యుల్లత ప్రత్యక్షం కావడంతో
“ఎవరామె” అని వెంకటపతి అడగడంతో, “శశికళ” అని
సెకండు బి.కామ్ చదువుతోంది అని చెప్పక తప్పిందికాదు.

“థాంక్యూ” అంటూ వెక్కుబెట్టి విడిచినబాణంలా
బయటకు దూసుకుపోయాడు. ఆమెను ఫోలోఅయ్యాడు.

*

*

*

తన సహజధోరణిలో మూడడుగులు ముందుకువేస్తే
రెండడుగులు వెనుకకువేసుకొంటూ నడుస్తున్నాడు లక్ష్మణ్.
ప్లాస్కు చంకకు తగిలించుకొని, టిఫిను పార్శ్వెల్ను చేతిలో
పట్టుకున్నాడు

ఔపుఇన్ స్టిట్యూట్ నుంచి తిరిగివస్తున్న సుహాసిని,
సునీత, లక్ష్మీ, లక్ష్మణ్ ని చూశారు.

“ఏమేవ్ ఏమిటి ఈవేళ మొద్దబ్బాయి డ్యూటీ
బుల్లబ్బాయి పుచ్చుకున్నాడు” అన్నది సునీత.

“వెటుపాంటు, వెటుషర్లు చక్కగా టక్” చేసు
కున్నాడే. ఒకపట్టుపడదామా ఈ పోజులరాయుడిని కూడా
సుహాసిని.

వాళ్ళ ముందు న తనడక నడుస్తూ పోజులు నరుకు
తున్న లక్ష్మణ్ “ఏమే టి పి. వెళుతున్నాడే” అన్న లక్ష్మీ
మాటలకు టి పి. అన్నది తననేనా? లేక వేరొకర్నా? అని
ముందు వెనకకు చూశాడు. ఆ వీధిలో తాను తప్ప మరో
మగ పురుగు లేకపోవడం వాళ్ళు అంటున్నది తననే అని
నిర్ధారించుకున్నాడు.

“టి.పి. కాదే ఆర్ పి.” అన్నది సుహాసిని.

“అవునవును టినోపాల్ యొక్క సరికొత్తపేరు
రాణీపాల్ ఉత్పత్తి అదే. పనితనం అదే. కాని పేరు
మాత్రం కొత్తది” —సునీత.

“అదే రాణీపాల్” అని సునీత మాటలకు వంత
పలికారు.

తాను వెట్ డ్రెసు వేసుకొన్నందున, అమ్మాయిలు
ఆ విధంగా ఏడిపిస్తున్నారని గ్రహించాడు. మరో రెండు
విమిషాలు ఆలస్యం చేస్తే ఇంకేమంటారోవని పరుగుతీశాడు.

*

*

*

శశికళ వాళ్ళుంటున్న ఇల్లు కొంచెం దూరంగా వుందని సైకిల్ కొన్నాడు వెంకటపతి. ఉదయం వెళ్ళాడు. అమె బయలుదేరే వరకు రఘు ఇంటిదగర తచ్చాడుతూ వుంటాడు. అమె రిజిల్ బయలుదేరగానే వెనకాలే బాడి గారులా కారేజీవరక్తాసాడు. తిరిగి ఇంటిదగర దిగబెడతాడు దీనితో ఏదైనా ఒకరోజు వెంకటపతి అనివార్య కారణాల వల్ల రారేకపోతే ఏదో పోగొట్టుకున్నదానిలా భావపడేది. అలాగని అతడంటే అమెకు ప్రేమలేదు. “నల్లగా పోతులా వుంటాడు వాడితో ప్రేమేమిటి” అని ఈసడించుకొనేది. ఏమాటకామాటే చెప్పుకోవాలి. ఎన్నడూ వెంకటపతి పెదవి విప్పి ఒక మాటైనా మాట్లాడలేదు. కేవలం చూపుల ప్రేమికుడుగానే మిగిలిపోయాడు.

కాని, సత్తిరాజు - లక్ష్మణ్ - స్వామిల ప్రేమలత మొగలు తొడిగింది. ఉదయానేలేచి వారు ఎక్కడికి వెళ్తున్నారో అని దిబెకను మొదలుపెట్టిన సత్తిరాజువారు టైప్ ఇన్ స్టిట్యూట్ కి వెళ్తున్నారని తెలుసుకున్నాడు. మరుసటి రోజునుంచి ఈ ముగ్గురూ టైపుఇన్ స్టిట్యూట్ లో చేరారు. క్రమక్రమంగా వీక్లీ ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంతో ప్రారంభమయి ఆ వీక్లీలలో ప్రేమలేఖలకుకూడా వీరిస్నేహం స్థానాన్ని కల్పించింది. ఆ తర్వాత కలిసి సినిమాలకు వెళ్లే వరకు ఎదిగింది.

వీళ్ళ ప్రేమాయణంలో మరోమారు పెకండుచెరమ్ హాల్ డేస్ పేరిట కర్తవ్యపడింది. ఫస్ట్ బరమ్ హాల్ డేస్ కి ఇంటికి వెళ్ళిన వెంకటపతి, ‘బామ్మో! జుట్టు చికాకుపెడుతోందే. మొక్కుబడి ఇచ్చాదాం’ అని గొడవపెట్టాడు. కాని పెకండుచెరమ్ హాల్ డేస్ లో ‘మొక్కుబడి ఇచ్చాదాంరా’ అని బామ్మ గొడవపెట్టినా ‘ఇప్పుడొద్దు’ అని దాటవేశాడు.

ఒక రోజున లొటలొటా పంటాంలో పరెటూరి నుంచి వెర్రివెంగలాయలా గూడెం చెప్పులు ధరించి కారే జీకి వచ్చిన వెంకటపతి ఈ రోజున బెల్ బాటమ్స్ రొమాంటిక్ హీరోలా మారాడు. మొక్కుబడికి పెంచిన జుత్తుని హిప్పీ జుత్తుగా మార్చాడు.

థర్డు టెరమ్ ప్రారంభమయింది. సిటీబస్ లను జాతీయం చేయాలని విద్యార్థులంతా సమ్మె చేశారు. ఎక్కడి బస్ లను, రికాలను అక్కడే ఆపివేశారు.

ఆ రోజున కారేజీ రేదని తెలిసికొని. రెండు మైళ్ళు నడిచి ఇంటికి వెళ్ళడం ఎలా? అది దిగాలుపడిపోతూ అశోక వనంలో సీతలా నిల్చుంది శశికళ.

“ఒరేయ్ వెంకటపతి! నీ హీరోయిన్ రికాకోసం కాబోలు దిగాలుగా చూస్తుంది. ప్రక్కకు పిచ్చుకురా ఎలాగోలా రికా సంపాదద్దాం” సరహా ఇచ్చాడు సత్తిరాజు.

అంతే హనుమంతుడిలా విజృంభించాడు వెంకటపతి. “శశీ! నేను రికా ఎక్కిస్తాను రా” అంటున్నవాడ్ని, ‘నోట్లో నాలుక లేనివాడిలా నెలలతరబడి గుడెదు చేలోపడి నటు తన రికా వెనకే వచ్చే వెంకటపతేనా తనని శశీ అని సంభోదించింది’ అన్నట్టుగా చూసింది.

“ఆలస్యం చేయకు. త్వరగా నాతో రా” అంటూ చొరవగా చెయ్యిపట్టుకొని ఆ గుంపు నుంచి తీసుకెళుతుంటే అప్రయత్నంగా అడుగులేసింది.

‘రికా కదలడానికి వీలేదు’ అని అభ్యంతరంచెప్పినా మంచంకోళ్ళు నాలుగూ కలిసి అతికష్టమొద ఒక రికాని ప్రక్కనున్న సందులోకి తీసికెళ్ళారు శశికళని ఏక్కించారు.

“వెంకట్! చెల్లాయిని జాగ్రత్తగా ఇంటిదగ్గర దిగబెటిరా” పెదరికాన్ని ప్రదర్శించాడు మొన్నటివరకు నోట్లో ప్రేరేపకం తిరిగి, నిన్న “ప్రేమ” పేరుతో

సునీత కొంగుపట్టుకొని తిరుగుతున్న లక్ష్మణ్.

“అలాగే” అంటూ జటాయువులా నైకిలుపై రిక్కాని ఫాలో అయ్యాడు.

చివరకు ఎలాగయితేనేం, అవాంతరాలను అధిగమించి గమ్యం చేరుకున్నారు. రిక్కాదిగి డబ్బులు ఇచ్చే ఉదేశంతో పర్సు తెరిచింది. కాని ఆమెకు అవకాశమే ఇవ్వలేదు వెంకటపతి. రిక్కా వెళ్ళిపోయింది.

మానంగా ఇంట్లోకి నడిచిన శశికళ గేటువేస్తూ వెనుదిరిగి చూసింది.

సున్నంకొట్టిన గోడలా తెల్లబోయివుంది వెంకటపతి ముఖం. అతణ్ణి ఆ స్థితిలో చూసి జాలిపడింది “లోపలికి రండి” అంటూ గేటు తెరిచింది.

“నీవు తెరిచింది ఇంటిగేటులుకాదు, నీ హృదయ కవాటాలు” అంటూ శశికళ ప్రేమ సామ్రాజ్యాన్ని సొంతం చేసుకున్న వీరుడులా లోపలికి ప్రవేశించాడు.

“కూర్చోండి” అంటూ డ్రాయింగు రూములోవున్న సోఫా చూపించి లోపలికి వెళ్ళింది.

“శశీ! ఎంత కాలానికి నీ ప్రేమసింహాసనాన్ని నాకు ఇచ్చావు” అంటూ వెళ్ళి సోఫాలో కూర్చున్నవాడల్లా ద్వారంలో కనిపించిన వ్యక్తిని చూసి దడలునలేచి కూర్చున్నాడు.

కొంచెం వంగబడిన శరీరంతో, తెల్ల చీరలో, ముక్కుమీదకు జారిన కళ్ళజోడుతో ఆమె తన బామ్మలా వుండేగాని. తన బామ్మ కొదనుకొన్నాడు. ఎందుకయినా మంచిదనుకొని ఒక నమస్కారబాణం వదిలాడు.

“పెద్దవాళ్ళంటే భయభక్తులున్నాయి. బుద్ధిమంతుడే అనుకొని, “ఇంతకీ ఈ అబ్బాయి ఎవరో” అన్న అనుమానం రాగానే “నీ పేరేమిటి బాబూ” అన్నది.

“వెంకట్”

“ఇంటిపేరు”

చెప్పాడు.

“మనవాళ్ళే” అనుకొని, ‘ఏవూరు వాయనా’ అన్నది.

చెప్పాడు.

“అలాగా” అని, మా మేనత్తగారబ్బాయి మూడో కూతుర్ని మీవూరే ఇచ్చారు” అంటూ తీగ కదిపింది.

“అయిన మా వినతల్లి బావమరిదే” అంటూ చుట్టరికం కలిపాడు.

“ఓపేవ్, ఇలా రావే” అని మనవరాల్ని పిలిచి, “ఇది నా కొడుకుకూతురు. వంటచేసుకొంటూ చదువుకోవడం ఇబ్బంది అని నేనువచ్చాను” అన్నది.

అంతలో ద్రాయింగు రూములో కొచ్చిన శశికళ నుదేశించి, “ఈ అబ్బాయి ఎవరో తెలుసా? మీ బావ. అలా లోపలికెళ్ళిపోతావేంటి మనుషులొస్తే, నేను కాఫీ కలుపుకొస్తాను. మాట్లాడుతుండు” అంటూ ముక్కుమీదకుజారిన కళ్ళజోడుని ఎగదోసుకుంటూ వెళ్ళింది.

“నేను ఏం చదువుతున్నానో తెలుసా?” అని, సెకండు బి.కామ్ నీవు జూనియర్ ఇంటర్. నావెంట పడటానికి సిగుగాలేదు” అన్నది.

మూగబోయింది వెంకటపతి కంఠం.

“మాట్లాడవేం?” రెట్టించింది.

అతి కష్టమీద గొంతు పెగల్చుకొని “భార్యభర్తలో భర్తకే అధిక్యతకావాలనే వాదనని నేనునిరసిస్తాను. అందుకే అభిమానురాలయిన విన్ను ఎన్నుకొన్నాను. పై పెచ్చు నేను నీకు బావని” అన్నాడు.

షాక్ తివ్వడానిలా చూస్తుందిపోయింది. అమె ఆ షాక్ నుంచి తేరుకోక పూర్వమే బామ్మ కాఫీ కప్పులతో

ప్రవేశించింది. బామ్మ చేతిలోని కాఫీ కప్పు అందుకొని లోపలికి వెళ్ళింది. కాఫీ సివ్చేస్తూ శశి వెళ్ళిన వెపే చూస్తున్న పతి చూపుల్ని గుర్తించి, “మా అమ్మాయికి మొగళ్ళ ఎదుట పడటమంటే మహా సిగు” అన్నది.

‘అవును’ అన్నట్టుగా వెర్రి నవ్వాకటి నవ్వాడు,

“కాఫీ ఎలా వుందయ్యా” అని మా ఊళ్ళో ఒక్కో గేదె తపాలడు పాలిచ్చేవి. పొలాల్లో కమ్మని కూర గాయలు కాపేవి ఇక్కడికి వచ్చినతర్వాత కమ్మని పాలకి, కూరగాయలకి మొహంవాచిపోతున్నాం” అన్నది.

వెంకటపతి బుర్ర పాదరసంలా పనిచేసింది.

“ఆ విషయం నాతో మాటమాత్రంగా చెప్పరేం? మా బామ్మ వారానికొకసారయినా ఏదోఒకటి ఇచ్చి పంపు తుంది, మీకు ఏంకావాలో చెప్పండి. నేను తెప్పిస్తాను” అన్నాడు.

“అబ్బే పెద్దగా ఏమీ అక్కర్లేదు. గోంగూర పచ్చడి తినాలని వుంది. అలాగే సొర్రకాయ పాలకూర” అని, “ఇంతకీ మీరెంతమంది అన్నదమ్ములు?” అడిగింది.

చెప్పాడు.

అమ్మా నాన్న లేరని తెలిసి జాలిపడింది. ముప్పై ఎకరాలకు ఏకైక వారసుడని, ఎంచుకొనేవారు-పంచుకొనే వారు లేరని గ్రహించి, సంతోషించింది.

*

*

*

విషయం విన్న లక్ష్మణ్, స తిరాజు, స్వామి చాలా సంతోషించారు. “పోనేరా, నలుగురిలో ముగురం మూడు దోవలు చూసుకున్నాం. నాలుగోవాడే ఏమైపోతాడో అని బాధపడేవాళ్ళం. ఇప్పుడు నీవు ఒక జంటగాడివయ్యావు. మాకదే సంతోషం” అన్నాడు లక్ష్మణ్.

“ఒరేయ్, లవ్ ఎఫైర్స్ డేకిట్ చేయడం - ఏది ఆ అమ్మాయికి గనక వెనక తాతలు, అమ్మమ్మలు. బుజ్జి తమ్ముళ్ళు వుంటే చాలా తేలిక. ఎలాగంటే తాతయ్యలకి నన్యం పీల్చడం లేదా పొగాకు కార్చడం, లేదా భగవద్గీత చదవడం ఎలాగూ అలవాటుంటుంది. పది రూపాయలు ఎక్కువ ఇచ్చయినాసరే మార్కెట్ లో నాణ్యమైన పొగాకు లేదా వన్యం కొనుక్కొచ్చి తాతగారికి ఇచ్చేయ్. ఇవీగాక పోతే బ్రహ్మాండమైన చేతికర్ర కొనివ్వు, వీటితో అంత వయసున్న తాతగారు నీకు శిష్యుడై పోతాడు. తమ్ముళ్ళున్నారనుకో వాడికి చాక్లెట్లు, గోలీకాయలు కొనివ్వాలి. అదే బామ్మగారనుకో - ఫ్రెష్ విజటబుల్స్ మా ఇంటిదగ్గర్నుంచి వచ్చాయి అంటూ మార్కెట్ లో ఆవేశే కాన్నవి ఇచ్చిరా. అదేగాక పోతే రామారావు రాముడుగానో కృష్ణుడుగానో నటించిన సినిమా లోస్తున్నాయి. వాటికి బామ్మగార్ని తీసుకెళ్ళు. ఇహ ఇంతే సంగతులు - నీవు తంతేవెళ్ళి బూరెల తట్టలో వద్దచే, విష్ యు గుడ్ రిక్” వీశతట్టాడు సత్తిరాజు.

మరుసటి రోజు

తల చిక్కుదీసుకుంటున్న శశికళ గేటు చప్పుడయినట్లుంటే ‘ఎవరు’ అంటూ కిటికీలో నుంచి బయటకు చూసింది. సైకిల్ స్టాండువేస్తున్న వెంకటపతి కనిపించాడు.

సైకిల్ క్యారేజీమీద కట్టగా కట్టిపెట్టిన గోంగూర వుంది. సైకిల్ హ్యాండిల్ కి ఇరువైపులా రెండు సంచులున్నాయి. వాటిలో కూరగాయలున్నాయి కాబోలు నిండుగా వున్నాయి. వెంకటపతి భూజాన పొట్లకాయలు వ్రేలాడుతున్నాయి. క్యారేజీమీదున్న గోంగూర కట్టల్ని తీసి నెత్తి మీద పెట్టాడు. కూరగాయ సంచులు రెంటినీ రెండు చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు — అన్నీ ఒకేసారి తీసికెత్తేగాని

బామ్మగారికి గుడ్ ఇంప్రెషన్ పడదని వెంకటపతి అభిప్రాయం,

తలమీద బ్యాలెన్సు తప్పకుండా వస్తున్న వెంకట పతిని ఆ విధంగా చూసేసరికి శశికళకు నవ్వాచింది. అసలే భారీ శరీరం. పై పెచ్చు తలమీద, భుజాలమీద, చేతుల్లోను బరువు, తలమీద బ్యాలెన్సు తప్పకూడదని అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వస్తున్న వెంకటపతిని అటపట్టించాలన్న చిలిపి ఆలోచన ఆమెలో చోటుచేసుకుంది.

“హాచ్” అంటూ హఠాత్తుగా తుమ్మింది.

ఉలిక్కి పడాడు. తలమీద వన: గోంగూర కట్ట, భుజాన వ్రేలాడుతున్న పొట్లకాయలు క్రింద పడ్డాయి.

ఆ మోతకి బామ్మగారు వంట ఇంట్లో నుంచి బయటకు వచ్చింది. ఆ దృశ్యాన్ని చూసి “ఏమిటియ్యా ఇదంతా, ఇవన్నీ ఎక్కడివి?” సాగదీసుకుంటూ అడిగింది.

“మాబామ్మ పంపించింది మీకు ఇవంటే ఇష్టమని పట్టుకొచ్చాను”

“మానాయనే ఈ ముసలిదంటే నీకెంత శ్రద్ధ” అని

“నీవక్కడ కూర్చో” అంటూ కుర్చీ చూపించింది.

“ఈ వయసులో పున్న మీరు ఇవన్నీ మోస్తారా? పైగా నేను చూస్తుండగా” అంటూ చొరవగా చేతిలోని కూరగాయ సంచుల్ని వంట ఇంట్లోకి తీసికెళ్ళాడు. మళ్ళీ వచ్చి గోంగూర కట్టని, పొట్లకాయ ముక్కల్ని తీసికెళ్ళాడు.

“పిల్లోడు చాలామంచోడు. ఈకాలంలో ఇంత బుద్ధి మంతులుండటం అశ్చర్యమే” స్వగతంగా అనుకున్నా పైకి వినిపించాయి బామ్మమాటలు.

“ఈ దింపాగాడు బుద్ధిపతి ఉడుకాడు. పెద్దజులాయి అమ్మాయిల వెంటపడతాడు” అని చెప్పాలనుకుంది కాని,

“అలాంటి వాణ్ని ఇంట్లోకి ఎందుకు తీసికొచ్చావే” అనడుగు

తుందేమోనని భయపడి ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకొంది శశికళ.

“బాబూ! నేను కాఫీ పట్టుకొస్తాను గాని నీవువెళ్లి ఇంటిముందు కూర్చో” అని బామ్మ అనడంతో వచ్చి, ఇంటలుడులా దరాగా బాసిపట్టు వేసుకొని సోఫాలో కూర్చున్నాడు. అతణ్ణి ఆ స్థితిలో చూపేసరికి శశికళకు కోపం వచ్చింది. “ఏయ్ కాళ్ళు క్రిందపెట్టు” అనగానే అనాలో చితంగా కాళ్ళు క్రిందపెట్టాడు.

“సెండప్” అనగానే మారు మాట్లాడకుండా లేచి నిల్చున్నాడు.

“గెటాట్” గేటు చూపిస్తూ అన్నది.

కాని ఈతపా బయటకు నడవలేదు. మౌనంగా సోఫాలో కూర్చున్నాడు. పై పెచ్చు కాలిమీద కారేసుకొని కూర్చున్నాడు,

“నీక్కాదు చెప్పేది”

“బామ్మ నన్ను ఇక్కడ కూర్చోమంది”

“అసలెంకు వచ్చావ్” ఉక్రోషంగా అడిగింది.

“బామ్మకోసం”

అంతలో “అమ్మాయ్ శశీ!” అన్న పిలుపు వంట ఇంట్లోనుంచి వినిపించడంతో, “వస్తున్నా” అంటూ కోపాన్నంతా అణచుకొంటూ వెళ్ళింది.

“అబ్బాయికి కాఫీ ఇవ్వు”

“నేను ఇవ్వను”

“చదువుకుంటున్న పిల్లలు. మీకూ ఇంత సిగ్గయితే ఎలా?” అని, “తీసికెళ్ళు అంటూ చేతిలో పెట్టింది.

‘తపా తప. కాళ్ళతో నేలచరుస్తూ వచ్చి ‘ఇంద’ అంటూ కాఫీకప్పు చేతిలో పెట్టింది.

“ధాంక్యూ” అంటూ కాఫీ సిప్ చేయటం ప్రారంభించాడు.

“ఇహ ఈ ఇంటికి రాకు, వచ్చావా మర్యాదగా వుండదు” లోస్వరంలో హెచ్చరించింది.

“నీకోసం రావటంలేదు”

“నీవు ఎవరికోసం వస్తున్నావో నాకు తెలుసు.. మరో మారు ఇలాటి పిచ్చివేషాలేకావంటే ఆ జాతు కత్తిరించే, సవరం కట్టించుకుంటా - జాగ్రత్త”

భద్రకాళిలా అవనారమె తిన శశికళ రూపాన్ని చూసి ఏమనుకున్నాడో ఏమోగాని మానంగాలేచి, “బామ్మ వెళ్ళొస్తా” అని సమాధానం కొరకయినా ఎదురు చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

నిత్యం కాలేజీకి వెళ్ళేటప్పుడు, కాలేజీనుంచి వస్తే టప్పుడు బాడిగారులా తినని వెంటడించే “వెంకటపతి” జాడే లేకపోవడంతో “పాపం మానవుడు, బేజారెత్తి పోయి నట్టున్నాడు” అనుకుంది.

కాని ఆ అభిప్రాయం ఎంతోపేపు నిలవలేదు.

ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టిన శశికళ వంట ఇంట్లోనుంచి ఏవో మాటలు వినిపించడంతో, “ఎవరా” అని రుతూహలంగా తోంగి చూసినదల్లా అక్కడ కనిపించిని దృశ్యాన్ని చూసి హతుశురాలయింది.

బామ్మ వెంకటపతి ఎదురెదురుగా కూర్చున్నారని మధ్యపీట వుంది. ఆ పీటమీద వేరు పెనకాయలు కొట్టి వలుస్తున్నారు.

ద్వారం ప్రేము కట్టిన ప్రతిమలా నిలుచున్న శశికళని చూసి, “రావే అమ్మాయ్. వెంకట్ వాళ్ళ అమ్మమ్మ గారు వేరుశనక్కాయలు పంపారట. పాకం పటి ఉండలు చేద్దామని వలుస్తున్నాం. నీవు వచ్చి కూర్చో” అన్నది

కాని ముఖం చిటించి వెళ్ళిపోయింది. అది గ్రహించి. వెంకటపతి ఎక్కడ బాధపడతాడోనని, “కాలేజీ నుంచి వచ్చిందిగదా, చీరమార్పు కోవడానికి వెళ్ళింది” అని సర్ది చెప్పింది బామ్మ.

“అవునా” అన్నట్టుగా వెకిలి నవ్వాకటి నవ్వాడు.

“ఇతంకి ఎకరం ఎంతచేస్తుందన్నావ్”

“పదివేలు”

“మొత్తం ముప్పై ఎకరాలున్నా యన్నావుగదా?”

“అవును” అన్నట్టుగా తలూపాడు.

*

*

*

తల్లి దగరనుంచి ఉతరం అందగానె రెక్కలు కట్టుకొని వాల్చు శశికళ తండ్రి. ముప్పై ఎకరాల సుక్షేత్ర మయిన మాగాణి. ఎంచుకొనేవాడు, పంచుకొనేవారులేరు. పై పెచ్చు రేపోమాపో రాలిపోయే ముసలమ్మ మినహా అత్త పోరు మామపె తనం లేదు. అన్నింటినీమించి వెంకటపతి పెద్ద అందగాడు కాకపోయినా తీసివేయదగినవాడు కాదు—

అమ్మాయి వెంటే మొదటిసారిగా అద్బాయి ఇంటికి వచ్చాడని, వారిదరూ తరచుగా కలిసే వస్తారని తెలుసుకున్న ఆ తండ్రి ఇదేదో ఆ వ్యవహారమే. చూసుకుంటే చూసుకుంది కొంచెం గట్టివాడే చూసుకుంది. ఈ విషయం నలుగురికీ తెలియకముందే అమ్మాడుముళ్ళూ వేయిపే గౌరవం, అనుకొని, “సరేలేవే. అమ్మాయికి అద్బాయికి ఇష్టమయింది. అద్బాయికి వెనక కొద్దో గొప్పో ఉంది. ఇహ మనం ఒభ్యం తరం చెప్పవలసింది ఏముంది. అయినా ఆడపిల్ల వాళ్ళంగదా, మంచి-చెడు కనుక్కొస్తాను. అసలు వాళ్లెంతరో పున్నారో కూడా తెలుసుకొస్తాను” అని తల్లితో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

... తండ్రి

ఆ రోజున వచ్చిన వెంకటపతిని అడిగింది బామ్మ.
“మా అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకోరాదా” అని.

ఆ విషయం వింటూనే వెంకటపతి ఆనందంతో పిల్లి
మొగ్గులు వేయలేదుగాని, దాదాపు అంత పని చేశాడు.

చుట్టపు చూపుగా వచ్చిన తన దూరపు చుట్టం శశికళ
తండ్రి - ద్వారా అసలు విషయం తెలుసుకొని, “ఓరీడి
జిమ్మడా! గోరు ముద్దలు చేసి పెడితేగాని భోజం చేయలేదు.
అలాంటిది ఇంత గ్రంథం నడిపాడా. తేలుస్తాను వాడి వ్యవ
హారం” అనుకొని స్వయంగా బయలుదేరి వచ్చింది.

నరసింహావతారం ఎత్తిన ఆ మహావిష్ణువు చెంచు
లక్ష్మిని చూసి శాంతించినట్లు కొరాలు, మిరియాలు నూరుతూ,
“ఇహ చదువు మావేసి ఇంటిదగ్గర వ్యవసాయం చేసుకో”
అంటూ వచ్చిన బామ్మ శశికళని చూసి అర్జంటుగా తన అభి
ప్రాయాన్ని మార్చేసుకుంది.

చక్రలాంటి కళ్ళతో, తీర్చిదిద్దినట్లున్న కనుబొమ్మలతో,
విశాల మయిన పాల భాగంతో, సన్నని నడుంతో, ఎర్రని
శరీర ఛాయతో మెరుపు తీగలా బాపు బొమ్మలావున్న శశి
కళని చూసి “చందనపు బొమ్మలావుంది మా మనమరాలు”
అంటూ తలపె నొటికిలు విరుచుకుంది. “మా వెంకటపతి
ఎంత ఆదృష్టవంతుడో” అని పదేపదే అనుకొంది. బామ్మ
లిద్దరూ కలిశారు. శశికళ- నాయనమ్మ వెంకటపతి ఎంత
బుద్ధిమంతుడో పొగుడుతుంటే, వెంకటపతి అమ్మమ్మ శశికళ
ఎంత అందగతో మెచ్చుకోసాగింది. వీరిద్దరూ ఇలా తాళాలు
వాయిస్తుంటే మెల్లగా శశికళ దగ్గరకు వెళ్ళాడు వెంకటపతి.

“నీవు త్ర దొంగవి” - శశి

“అవును నీ హృదయం దొంగిలించినవాడిని దొంగని
కాక ఏమవుతాను?” — వెంకట

“నీవంటే నాకు అసహ్యమే”

“ప్రేమకు ముందు వుండేది అసహ్యమే!”

“నేను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోను” అంటూ వెళ్ళింది. తండ్రితో అదే చెప్పింది. “ఇప్పుడిలా పేచీ పెట్టడం తప్పమ్మా” అని కొట్టిపారేశాడు. ఆమె మాటల్ని ఎవరూ వట్టించుకోలేదు.

సంక్రాంతి కానుకగా ఇదామని వెంకటపతి కొన్న చీరనే శశికళకు కట్టబెట్టారు, విశ్వీయ తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నారు.

“ఓర్నీ, పంచకట్టుకొని, గూడెం చెప్పలతో భుజాన పెట్టి పెట్టుకొని వచ్చిన ఆ వెంకట పతేనా లవ్ మ్యేరేజీ చేసుకోబోతున్న ఈ వెంకటపతి-ఆశ్చర్య పోయాడు మదు, విషయం విని నిక్కరు వేసుకొని చొక్కా లేకుండా నల్ల మృగంలా హాస్టల్ వరండాలో తిరిగిని ఆ వెంకటపతికాదు ఈ వెంకటపతి. ఏడు నెలలు కాలేజీ జీవితం ఇతడిలో గణనీయ మైన మార్పుని తెచ్చింది. భుజాలమీద పడుతున్న ఆ జుత్తు మొక్కుబడికి పెంచింది కాదు — హిప్పీజుత్తు. ప్యాషను కొరకు పెంచింది. అతడు ధరించింది లొటలొటా ప్యాంటు కాదు—డెల్ బాటమ్. ఈ వెంకటపతి రొమాంటిక్ హీరో.

చేబుల్ ముందు కూర్చుని వ్రాసుకుంటున్న రఘు అడుగుల సవ్యడికి తలెత్తాడు. “అన్నయ్యగారూ! నా మ్యారేజీ సెటిలయింది. అదీ మీ ఫ్రెండు వెంకటపతితో, నాకిష్టంలేదు, కాని ధింతా ఈపెళ్ళి నాకిష్టమే అనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు నేను చేయగలిగింది ఏమీలేదు. నాకు అన్న లేరు. మీతో నాకిదే తొలిపరిచయం. కాని ఎప్పట్నుం మీలో ఒక అన్నయ్యని చూసుకుంటున్నాను. ఈవేళే నీ నిశ్చితార్థ మయింది. నానుదుట కుంకుమ దిది ఒక అన్నగ నన్ను ఆశీర్వదించండి” అంటూ చేతిలోని కుంకు పొట్లాన్ని ముందుకు చాచింది.

స్నేహ

“నా నుదుట కుంకుమ దిద్దండి” అంటూ అమ్మవారి
 సుడినుంచి తెచ్చిన కుంకుమ పొట్లాన్ని అందించిన కుసుమ
 తది స్మృతి పథంలో మెదిలింది.

“నన్ను క్షమించమ్మ” అంటూ వడివడిగా అడుగు
 వేసుకుంటూ పూలతోటలోకి నడిచిన వాడలా తెల్లని షిఫాన్
 జాకెటు చీరధరించి దోవకి అడంగా విచ్చునున్న వ్యక్తిని
 చూసి అప్రయత్నంగా అగిపోయాడు.

అవే సోగకళ.

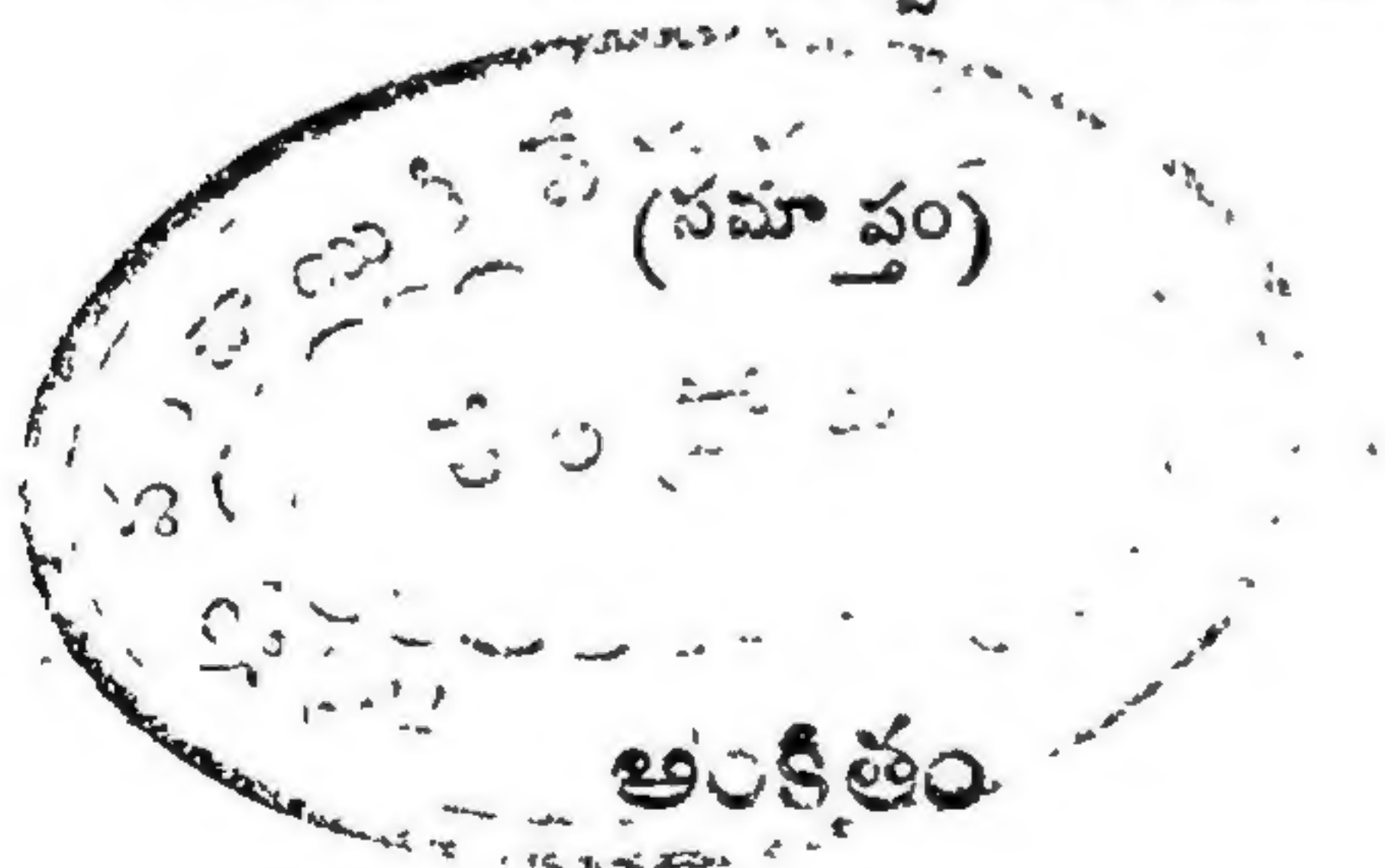
అవే చిలిపి నవ్వులు.

అవే సొట్ట బుగ్గలు,

అమె కుసుమ.

“కుసుమా” అంటూ గావుకేక పెట్టి ముందుకు అడు
 గేశాడు కాని అతడిలో ఒక్కసారిగా వెలువలా వెలుబికిన
 ఆ ఆనంద తరంగాన్ని ఆ హృదయం భరించలేకపోయింది.

“కుసుమా” అంటూ కప్పలా కూలిపోయాడు రఘు.

హితులు, సన్నిహితులు, ఉన్నతులు. పూజ్యాలు

చిట్టబొమ్మ గారికి

—అశాంత

Bc

BC
పాపములను గ్రహించి
శ్రీ లక్ష్మీని
పూజించు

మదను ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనా

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA133M122
పుస్తకం పేరు	వవలా స్నహ
తారీఖు	31/10/24
ముందు అర్థ	no
వెనుక అర్థ	90
మొత్తం పేజీలు	131
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
ఖాళీ పేజీలు	అ. రి
లేని పేజీలు	
తయారు చేసినది	Supriya
పేజీలు విడదీసినది	TO SIA
స్కాన్ చేసినది	QUKSA
పరీక్ష చేసినది	HASEEMA
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	మొత్తం